

1 Opening

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Goedemiddag dames en heren. 17 november 2022, 2 uur. Wij starten met onze vergadering. Aan het begin van deze vergadering, waarin wij samenkomen om de belangen van de gemeente Kerkrade en haar inwoners te dienen, spreken wij de hoop uit dat onze inspanning vrucht zal dragen. Mogen wij kracht en inspiratie putten uit elkaars geloofs- en levensovertuiging met een juiste waardering voor elkaars mening. Ik heet u natuurlijk allemaal van harte welkom. Laat ik beginnen met de opening. Er is één lege stoel vanmiddag. We hebben gister in een bewogen uitvaartdienst afscheid moeten nemen van Angelique Moberts-Lenzen. Zoals de diake al aangaf tijdens de viering, betekent de naam Angelique 'engel'. Hij verwees daarbij naar de aartsengel Michaël die staat voor rechtvaardigheid en gerechtigheid. Dat was één van de drijfveren voor Angelique om actief te zijn in deze raad, en in de politiek, bij de partij Burgerbelangen. Ik vond dat een rake typering. De stoel is vandaag leeg. Er ligt ook een witte roos op haar stoel. Wij zullen haar niet vergeten. Het heeft ons allemaal heel diep geraakt. Ik stel voor dat wij in gedachte ook bij Bert, Sammy en Casper zijn, de man en de zonen. Dat we allemaal één minuut stilte nu in acht nemen in herinnering aan Angelique die wij node zullen missen. Ik vraag aan de mensen die kunnen, om daarbij te gaan staan. Ik dank jullie allemaal hiervoor. Ik dank ook dat alle partijen gisteren aanwezig waren. Daarmee ook het gezamenlijk uitdragen en tot uitdrukking brengen van steun aan de familie. Het deed mij heel erg veel dat we als gemeenteraad van deze stad ook op die manier met elkaar verbonden zijn en elkaar vasthouden in alles wat wij doen. Ik dank u daarvoor. Natuurlijk heeft het overlijden van Angelique ook gevolgen gehad op de manier van het houden van deze algemene beschouwingen. Als zoiets gebeurt, zijn alle andere dingen heel erg relatief. We hebben afgelopen week dan ook gezamenlijk besloten de algemene beschouwingen niet op woensdag 9 november te laten plaatsvinden, maar vandaag op 17 november 2022. Met als gevolg dat we dit combineren met een aantal reguliere agendapunten van de vergadering van gisteren, want ook op de dag van de uitvaart is het natuurlijk absoluut niet gepast om een raadsvergadering te houden. Ik vind het bijzonder dat jullie allemaal aan de flexibiliteit hebben meegewerkt om dat zo met elkaar vorm te geven. Ik weet dat het de familie geraakt heeft dat we dat op deze manier doen. Dat betekent ook dat Roger Creusen wat later komt. Iedereen heeft natuurlijk moeten schipperen met agenda's. Bij een aantal partijen is het alsnog gelukt. Ik weet dat het Mark op het laatste moment nog gelukt is om wel aanwezig te zijn. Roger Creusen komt iets later in verband met werkzaamheden. Dat heeft straks ook gevolgen voor de volgorde bij het spreken bij de algemene beschouwingen. Verder zijn Marlon Struver en Jean Ritterbeeks afgemeld. Wij wensen Jean natuurlijk vanaf deze plek ook heel veel beterschap want hij heeft een operatie ondergaan. We hopen dat hij spoedig herstelt en weer in ons midden is.

2 Vaststellen agenda

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Daarmee ben ik bij agendapunt 2: het vaststellen van de raadsagenda. Zoals ik al aangaf is die wat anders, maar ik ga er vanuit dat u er allemaal mee kunt instemmen zoals we dat hebben afgesproken met de griffier, met u. Dan wordt die agenda ook ongewijzigd vastgesteld. Uiteraard is het voltallig college uitgenodigd en kijken wij nu voor een lootje voor de spreekvolgorde betreffende de reguliere agendapunten. Niet voor de algemene beschouwingen uiteraard. Nummer tien is Mark Meijer, dus het CDA begint bij de reguliere vergadering. Als we straks de algemene beschouwingen doen, is er een andere volgorde. Na de algemene beschouwingen doen we nog de motie: aanpak stille armoede. Dan geldt deze spreekvolgorde weer. Dus we moeten vandaag met elkaar goed bij de les blijven

3 Goedkeuring besluitenlijst raadsvergadering 12 oktober 2022

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en elkaar daar ook een beetje bij helpen. Goedkeuring van de raadsvergadering: besluitenlijst van 12 oktober. We hebben daar geen opmerkingen over ontvangen.

4 Ingekomen stukken

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ik ga er dan ook vanuit dat we deze besluitenlijst ongewijzigd kunnen vaststellen. Dan ben ik bij agendapunt 4: de ingekomen stukken. Ik kijk of iemand wil reageren op de wijze van afdoening

5 Akkoordstukken

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

van deze ingekomen stukken. Dat is niet het geval. Dan is die daarmee vastgesteld. Dan ben ik bij de agendapunt 5: de akkoordstukken van vandaag. We hebben vier akkoordstukken. Ik kijk even van tevoren of iemand bij één van de agendapunten

J.A. Piefer SP

een stemverklaring wil afgeven.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Meneer Piefer van de SP, op welk agendapunt? 5.4, voorzitter.

5.1 Ontwerpbesluit actualisatie verordeningen Individuele Inkomenstoeslag gemeente Kerkrade en Loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Kerkrade 2023

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

5.4. Oké, dan geef ik u daar het woord. Ontwerpbesluit 5.1 is de actualisatie van de verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Kerkrade en loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Kerkrade. Het eerste akkoord zal zich richten op het vaststellen van twee verordeningen. De wijzigingen in de verordening inkomenstoeslag zijn erop gericht om de verordening in lijn te brengen met de jurisprudentie en de andere verordening is gericht op de loonkostensubsidie. De wijziging van die verordening is gebaseerd op het wetsvoorstel breed offensief. Beide verordeningen komen voort uit een samenwerkingsverband van Parkstad-gemeenten. De raad besluit, één: om de verordening individuele inkomenstoeslag gemeente Kerkrade 2023 vast te stellen welke als zodanig deel uitmaakt van dit besluit. Twee: de verordening inkomenstoeslag Kerkrade 2015 met ingang van 1 januari 2023 in te trekken. De raad besluit om één: de verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Kerkrade hadden 2023 vast te stellen welke als zodanig deel opmaak van dit besluit. Twee: de verordening loonkostensubsidie Participatiewet Kerkrade

5.2 Ontwerpbesluit burgerparticipatie

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

2018 met ingang van 1 januari 2023 in te trekken en dat voorstel is aangenomen. Ontwerpbesluit 5.2 betreft burgerparticipatie. Dat is een gezamenlijk raadscommissie eind 2022 geweest die opdracht gegeven heeft aan het college om een visie op burgerparticipatie uit te werken. Die opdracht was toen gebaseerd op het voorwerk van de raadswerkgroep Omgevingswet die onder andere een enquête had uitgezet onder inwoners. Nu ligt het visiedocument ervoor ter besluitvorming, dat ook tot stand is gekomen na input van de adviesraden. Die visie zal richting geven aan ons werk. Die erkent ook dat er twee kanten zijn. Aan de ene

kant een overheid die samen met de inwoners zaken zo goed mogelijk wil oppakken, aan de andere kant inwoners die natuurlijk ook moeten willen participeren. Wederkerigheid, zoals ik zei. De raad besluit, één: het visiedocument burgerparticipatie Kerkrade als ambitie voor het vergroten van de betrokkenheid van onze gemeenschap bij onze plannen en projecten vast te stellen. Twee: kennisnemen van het feit dat het visiedocument zal worden vertaald in een participatieverordening conform de Omgevingswet. Deze verordening zal ons college uiterlijk in het eerste kwartaal van 2023 ter vaststelling aan de raad voorleggen. Drie: kennis te nemen van het feit dat de communicatie over de ambitie inzake burgerparticipatie zal plaatsvinden na de vaststelling van de participatieverordening conform de, in dit voorstel opgenomen, communicatiestrategie. Vier: in te stemmen met het informeren van de raad, minimaal één keer per jaar, over de ervaringen

5.3 Ontwerpbesluit visie en plaatsingsbeleid laadinfrastructuur

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en toepassingen van burgerparticipatie. Dat voorstel is ook aangenomen. Ontwerpbesluit 5.3 gaat over de visie en de plaatsing van de laadinfrastructuur. De gemeente Kerkrade, wij met z'n allen, hebben de ambitie om in 2040 geheel energieneutraal te zijn. Duurzame mobiliteit speelt natuurlijk een belangrijke rol om die ambitie te bereiken. De komende drie jaar zet de gemeente dan ook een belangrijke stap met de plaatsing van circa 100 laadpalen in de openbare ruimte. Dat is natuurlijk nog maar het begin van de opvolging van ontwikkelingen waarmee mobiliteit in onze gemeente duurzamer wordt. Het plaatsingsbeleid helpt ons bij de uitrol van de laadinfrastructuur voor personenvervoer, doelgroepenvervoer en licht vrachtvervoer. De raad besluit in te stemmen met het voorstel

5.4 Ontwerpbesluit onttrekking aan de openbaarheid onbewaakte spoorwegovergang Meuserstraat-Wormvoetpad te Kerkrade

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

tot het vaststellen van de visie en het plaatsingsbeleid van de laadinfrastructuur. Dat voorstel is ook aangenomen. Dan ben ik bij agendapunt 5.4: ontwerpbesluit onttrekking aan de openbaarheid van de onbewaakte spoorwegovergang Meuserstraat-Wormvoetpad te Kerkrade. De gemeenteraad heeft 14 juli een besluit genomen tot onttrekking van de onbewaakte spoorwegovergang Meuserstraat-Wormvoetpad. Dat besluit heeft van 22 juli tot en met 8 september ter inzage gelegen. Binnen die termijn zijn twee zienswijzen ingediend en in de bijgevoegde nota van zienswijze zijn die zienswijze inhoudelijk beantwoord. Ze worden ongegrond verklaard en leiden niet tot een aanpassing of een heroverweging van het ontwerpbesluit. Met omwonenden is overleg geweest en worden wensen

J.A. Piefer SP

ten aanzien van het nieuwe pad zoveel als mogelijk meegenomen. Ik kijk even naar rechts. Meneer Piefer wil hier nog een stemverklaring afgeven namens de SP. Ja, voorzitter. Dank u wel. Voorzitter, we hebben een aantal commissievergaderingen over dit onderwerp gehad. We hebben toen ook aangegeven dat de hele gang van zaken niet de schoonheidsprijs verdiende. Ondanks de gesprekken die de wethouder heeft gevoerd met de omwonenden, zijn bepaalde zorgen toch nog steeds niet weggenomen. Omwonenden worden nu wel meegenomen in hoe het plan nu verder wordt uitgevoerd. Daar is de wethouder gewoon eens een belofte nagekomen dus dat siert hem, maar wij blijven wel van mening dat de indieners van de zienswijze nog steeds een sterk punt hebben. Dus wij gaan niet akkoord met de uitvoering.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

We hebben niks tegen die sluiting. Dat kan ook niet. Dat moet wettelijk, maar wij staan nog steeds niet

J.A. Piefer SP

achter de uitvoering. Dank u wel, voorzitter. Betekent het dat u voor of tegen dit voorstel stemt? Ik vraag het gewoon voor de duidelijkheid. Ja, gewoon voor duidelijkheid. Die sluiting moet gewoon plaatsvinden. Alleen de zorgen van de omwonenden over het wandelpad waar we een paar keer over hebben gediscussieerd, en met name over de locatie, zijn nog steeds niet weggenomen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dus onze zorgen ook niet. Dus u stemt in met het ontwerpbesluit maar blijft de zorgen houden. Correct. Helder. De raad van de gemeente Kerkrade besluit dan ook gezamenlijk om het besluit inzake de onbewaakte-- Ik hoor het wel als het niet goed is. Ik kijk nog even naar rechts. Ik zie wat overleg binnen de fractie. Had ik het goed? Was het verder oké? Ik hoop niet dat er dadelijk al in het eerste halfuur onenigheid ontstaat. Het zou een slecht omen zijn voor de rest. Ik was aan het voorlezen. Het besluit inzake de onbewaakte spoorwegovergang Meuserstraat-Wormvoetpad, gelegen tussen huisnummers Meuserstraat 126 en 128 te Kerkrade, aan de openbaarheid te onttrekken. Vast te stellen: twee: het besluit in werking te laten treden zodra de nieuwe route naar de bestaande spoorwegonderdoorgang aan de Meuserstraat gereed is en in gebruik wordt genomen, waarmee de toegankelijkheid van het Wormdal wordt gewaarborgd. Drie: dit besluit bekend te maken door publicatie op www.officielebekendmakingen.nl/gemeentebled en in het Stadsjournaal editie Kerkrade een verwijzing naar deze publicatie te doen. Dat het besluit van 25 november 2022 tot en met 4 januari 2023 ter inzage wordt gelegd op zowel elektronische wijze als op afspraak in het stadskantoor.

6 Ontwerpbesluit inzake wijziging bemensing commissie

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ook dat voorstel is aangenomen met de stemverklaring die genoteerd is. Dan ben ik bij agendapunt 6: het ontwerpbesluit inzake wijziging bemensing commissie. De Ouderenpartij Kerkrade mag nog een commissielid benoemen en zij dragen de heer Souren voor. Het is altijd gebruikelijk dat de commissie geloofsbrieven de ingeleverde documenten controleert. Dat kan kort en krachtig zijn, maar ik zou wel graag drie mensen bereid willen vinden die dat even met de griffier doen. Wie gaat dat vrijwillig doen? Mevrouw Paul, meneer Vleugels en meneer Charlier.

SCHORSING

Als jullie dan even naar voren komen bij de griffier, dan schors ik de vergadering voor een kort moment.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ik heropen de vergadering.

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

Aan het woord is de commissie geloofsbrieven. Volgens mij gaat mevrouw Paul dat doen. Ja, dank u wel, voorzitter. Aan de raad van de gemeente Kerkrade, de commissie uit de raad van de gemeente Kerkrade heeft de geloofsbrieven, ingezonden door kandidaat burgercommissielid de heer Souren, ontvangen. De commissie rapporteert aan de raad van de gemeente Kerkrade dat zij de ontvangen stukken heeft onderzocht en in orde bevonden. Gebleken is dat het te benoemen burgercommissielid aan alle eisen in het reglement van orde en de Gemeentewet gestelde voldoet. De commissie adviseert dat de heer Léon Souren benoemd mag

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

worden als lid van een raadscommissie van de gemeente Kerkrade. Dank u wel. Dan is ook ons besluit om de heer L.M.J. Souren te benoemen als lid van de commissie grondgebied en economische zaken op voorstel van de Ouderenpartij Kerkrade. We wensen hem natuurlijk daarmee heel veel succes. Verder zijn er nog een tweetal wijzigingen. Daar hoeft de commissie geloofsbrieven verder niet naar te kijken, maar die delen we mede. Mevrouw Fischer-Otten wordt benoemd als lid van een werkgroep draagvlak windenergie namens fractie Ouderenpartij Kerkrade. De heer L.M. van Lieshout wordt benoemd als plaatsvervangend lid van een financiële commissie op voorstel van de fractie

7 Ontwerpbesluit sloop en herontwikkeling D'r Pool

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Lokaal Alternatief. Dan is ook dat weer helemaal op orde. Ben ik bij agendapunt 7. Dat is een bespreekstuk. Het ontwerpbesluit: sloop en herontwikkeling van D'r Pool. Met de bouw en ingebruikname van Vie wordt onder meer voorzien in een nieuw sport- en recreatiecomplex in ons centrum. In de besluitvorming omtrent Vie is nader bepaald dat het huidige recreatiecomplex D'r Pool zal worden gesloopt en herontwikkeld. Vandaag ligt een verdere uitwerking van dat plan voor en naar aanleiding van de commissiebehandeling zijn er nog een aantal vragen schriftelijk afgedaan.

A.M.J. Geers wethouder

Voordat ik met de eerste termijn begin, kijk ik daarom even naar wethouder Weijers om te kijken of hij daar nog iets aan wil toevoegen.

T.W. Weijers wethouder

Ja, voorzitter, dank u wel. Dat is inderdaad correct. Zoals de commissie ook heeft aangegeven betreft het een kwalitatief plan dat voldoet aan de woningbehoefte en ook aansluit op ons woonoffensief. In de commissie was goed te horen dat er breed draagvlak voor is. Er waren inderdaad nog twee openstaande punten naar aanleiding van de insprek. Dat had te maken met verkeer en de extra ingang. Die hebben wij schriftelijk beantwoord en dat hebben we ook

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

richting de insprekster kenbaar gemaakt. Ik denk dat die daarmee voldoende beantwoord zijn en ik hoor het graag als er nog vragen of opmerkingen zijn. Dank u wel.

R.T.A.L. Hoofs CDA

Dan geven we het stuk vrij ter beraadslaging en discussie, en beginnen we bij de fractie van het CDA. Ik zie meneer Hoofs. Dank u wel, voorzitter. We hebben inderdaad de beantwoording die is gekomen

A. Gramsma Burgerbelangen

naar aanleiding van de commissie gezien en dat is wat ons betreft voldoende. We stemmen ermee in. Dank u wel. Fractie van Burgerbelangen, meneer Gramsma. Dank u wel, voorzitter. De ontwikkelingen die op het terrein van D'r Pool vorm gaan krijgen door de bouwen van huis en het hoge segment zal een positieve uitstraling geven in het centrum. Burgerbelangen kan zich geheel vinden in deze visie. Het is toch maar weer een doorontwikkeling van onze stad. De heldere presentatie van dit onderwerp op de commissievergadering van 2 november jl. heeft nog enkele openstaande vragen beantwoord. Voorzitter, zoals op de commissievergadering

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid

aangegeven kan Burgerbelangen akkoord met de drie punten

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

van dit ontwerpbesluit.

G.M.A. Haas PvdA

Dank u wel. Ga ik naar Hart voor Vrijheid. Wij hebben geen derde vraag, voorzitter. Vragen en akkoord. Dan ga ik naar de fractie van de PvdA. Meneer Haas. Ik zat even naar de VVD... Maakt niks uit, voorzitter. Voorzitter, we hebben al akkoord gegeven op dat stuk in de commissievergadering.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

Nogmaals, de vragen zijn beantwoord. We hebben ze gelezen en van ons: starten maar. Dank u wel, Lokaal Alternatief, meneer Charlier. Ja, voorzitter, we danken hartelijk voor het nadere onderzoek waar wij onder anderen zelf ook voor gevraagd hadden. Het is heel duidelijk dat de verwachtingen die geschept werden

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

toch anders liggen dan dat gedacht werd en we kunnen instemmen

J. Rozema Ons Kerkrade

met het voorliggende besluit. Dank u wel. Ons Kerkrade, meneer Rozema. Ja, voorzitter, Ons Kerkrade gaat ook akkoord

J.A. Piefer SP

naar aanleiding van de vragen die gesteld zijn. Die zijn duidelijk beantwoord en we hebben voor de rest geen vragen meer. Dank u wel. De fractie van de SP, meneer Piefer. Ja, voorzitter. Dit college heeft de mond vol van participatie, maar net zoals bij de projecten Rolduckerveld, sluiting van de spoorweginfrastructuur Meuserstraat, realisatie Vie et cetera is ook bij de herontwikkeling van het terrein waar nu D'r Pool ligt, slechts maar een zeer beperkte mate sprake van participatie. Het meedenken over de inrichting van de openbare ruimte is wat de SP betreft maar een klein deel van participatie. De raad is wat ons betreft grotendeels buitenspel gezet. De plannen voor de nieuw te bouwen woningen zijn al klaar zonder dat de raad hierover van tevoren is geraadpleegd. Voorzitter, bij een dergelijk grote ingreep midden in het centrum van onze stad, zou het toch een vanzelfsprekendheid moeten zijn om de raad vanaf het begin mee te nemen, maar dit college en blijkbaar meerderheid van de raad denken hier anders over. We laten een plan uitwerken en als dat klaar is, hoeft de raad alleen nog maar 'ja' te zeggen. Voor de SP werkt het niet zo. En wat voor een plan? Wie kan dadelijk de hoge huur en/of koopprijzen van de woningen voor beter gesitueerden betalen in een stad die te kampen heeft met heel veel inwoners in armoede? Laten we er eerst eens voor zorgen dat geen enkele Kerkradenaar in een schimmelwoning meer hoeft te wonen alvorens we gaan bouwen voor mensen met hoge inkomens. Voorzitter, nog enkele vragen. Op grond van welke argumenten, los van het financiële, is het niet wenselijk of zinvol om een extra inrit naar de parkeergarage te realiseren? Dit betreft de ingang Kapellaan of Putgang. Het plangebied zou te klein zijn om een verkeersstroom verder te onderzoeken. Er wonen meer burgers aan de Stationsstraat, derhalve zou het onzes inziens meer invloed hebben. We zijn het dus niet eens met de stelling dat een onderzoek naar verkeersstromen geen zin heeft. De omwonenden van het terrein van D'r Pool maken zich enorm zorgen met betrekking tot de verkeersveiligheid, omdat de straatjes rondom het complex vrij smal zouden zijn en het een redelijk bochtig stuk is. Tevens vraagt de SP of onderzocht kan worden dat de 20 meter lange toerit richting de nieuwe ingang van de parkeergarage overdekt zou kunnen worden. Dit in verband met geluidsoverlast, stankoverlast en privacy. Tevens is de toerit zeer smal en de vraag is of er genoeg plek is voor twee auto's die langs elkaar kunnen rijden. Bewoners maken zich ook zorgen dat zij overgeleverd zijn aan de grillen van de toekomstige aannemer en bij problemen alleen nog bij de aannemer terecht zouden kunnen zodra de gemeente het pand heeft verkocht. Het gebouw grenst direct aan de tuin van omwonenden en daardoor is overlast c.q. schade onvermijdelijk. De ingang zou onzes inziens ook overdekt moeten worden in verband met bevroering en sneeuw in de winter, waardoor er gevaarlijke verkeerssituaties kunnen ontstaan bij de in- en uitrit van de parkeergarage. Hoe denkt de gemeente over de waardevermindering van de woning tijdens en na de sloop en verbouwing, rekening houdend met de verkeersbewegingen, inblik en zicht op de woning vanuit nieuwe complex? De gemeente heeft toegezegd een oogje in het zeil te houden tijdens en na de sloop c.q. verbouwing. Welke toezegging doet de wethouder nu concreet naar de bewoners in het geval van een calamiteit? Tot slot, voorzitter, neemt de gemeente haar verantwoordelijkheden tijdens de sloop en de bouw als het gaat om overlast, in potentie

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

gevaarlijke situaties en verkeershinder en zo ja, op welke manier? Tot zover, voorzitter. Dank u wel.

A.M.J.N. Fischer-Otten Ouderenpartij Kerkrade

Dank u wel. De Ouderenpartij Kerkrade-- Nee, vandaag ga ik dat niet fout doen. Op de valreep. Ik was het gewend, maar wij komen voor onszelf op, dus geen punt. Wat de Ouderenpartij betreft, wij zijn heel blij dat er daar woningen gebouwd worden in het hogere segment, zodat de mensen die iets meer te besteden hebben, ook in centrum terecht kunnen. Dat is niet zo gebruikelijk als je hier om je heen kijkt. Het zijn niet allemaal woningen van het hogere segment. Wij zijn er blij mee. Ik hoef de vragen van de SP niet te beantwoorden, maar ik wil er best wel een keer, buiten de vergadering om, over praten omdat ik de vragen niet allemaal snap. Dus wij zijn het er wel mee eens.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Het is gewoon een vraag van: we praten er over, want wij zien het niet zo. Dat zou fijn zijn. We gaan eerst naar de wethouder en in de tweede termijn kunt u-- Ik weet wat meneer Piefer nu zou zeggen, maar dat ga ik niet invullen. U mag reageren, meneer Piefer.

J.A. Piefer SP

Wilt u reageren op mevrouw, of wilt u dat in de tweede termijn doen?

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ik bewaar het voor de tweede termijn. De dag is nog lang, dus laten we die goed vullen. Goed. Dan is er veel instemming, maar dan is er met name van de fractie van de SP, een aantal inhoudelijke vragen

A.M.J. Geers wethouder

en een aantal vragen over het proces die een antwoord vereisen, wethouder.

T.W. Weijers wethouder

Ik neem aan dat u die allemaal genoteerd heeft. Ik denk het wel, maar dat gaat blijken. Dank u wel, voorzitter. Om te beginnen werd participatie genoemd. We hebben het daar in de commissie ook al uitgebreid over gehad. Participatie is een heel belangrijk iets geweest in dit hele traject. Er is met de bewoners twee keer bijeen gezeten. Ik ben ook bij één van die twee bijeenkomsten geweest en je merkt dat de bewoners ontzettend blij zijn. Er was alleen één vrouw, wie ook heeft ingesproken, die een aantal kanttekeningen had. Een deel hebben we aan de voorkant kunnen ondervangen en een deel hebben we nu op gereageerd. Dus in feite is dat iets wat daarmee gelopen is. Participatie vanuit de raad. We hebben gezegd: we gaan zo meteen met dat bestemmingsplan komen, maar het leek ons goed om aan de voorkant het stedenbouwkundig plan hier voor te leggen. Dus dat hebben we daarmee ook verankerd. Er is een plan wat we neergelegd hebben. Je kunt wel zeggen: we gaan open kijken en afwachten wat er dan uitkomt. Wij hadden zoiets van: er ligt een bepaalde visie, die zouden graag willen delen. Blijkbaar wordt dat heel breed gedragen, want ik hoor, op de SP na, alle fracties akkoord gaan. Waarvoor dank in ieder geval. Dan zie je dat het plan gedragen wordt en dat we daarmee verder kunnen. Dus dat een keuze geweest, en zoals gezegd, ik ben heel blij dat we die stap hebben kunnen zetten. Dan was er nog iets met verkeerselementen, een 20 meter lange toerit en of er voldoende plek is om naar binnen en buiten te rijden. Dat zijn allemaal praktische punten. Die zullen we dadelijk bij het bestemmingsplan uitwerken en dan zullen die terugkomen. Weet dat het in ieder geval verankerd wordt. Dan de aannemer. Er werd een beetje gesuggereerd dat de aannemer vrij spel krijgt en dat er dan geen betrokkenheid meer is. Dat wil ik in ieder geval tegenspreken want we hebben een gemeentelijke projectleider die bij het gehele project betrokken zal blijven en waar de omwonenden zeker bij terecht kunnen. Dus dat is iets wat daarmee ook geregeld is. Dan werd gesproken over waardevermindering. Ik zou het eerder willen hebben over waardevermeerdering, want men heeft nu een zwembad tegen de tuin aan liggen. Dadelijk heb je prachtige woningen rondom. Ik denk dat dit punt ook daarmee heel makkelijk getackeld kan worden. Er werd ook gevraagd of we iets kunnen toezeggen op het moment dat er calamiteiten spelen. Er zijn hele korte lijnen met die projectleider. De omwonenden kennen hem ook. Ik stel voor dat ze daar gewoon bij terecht kunnen mocht er iets spelen gedurende het project. Ik hoop daarmee in ieder geval dat goed voorgegeven te hebben

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

dat men weet dat gemeente beschikbaar en bereikbaar is

J.A. Piefer SP

als er iets is. Dank u wel.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dan kijk ik naar de fractie van de SP. Dan ga ik er bij het gemak vanuit dat alle andere partijen geen gebruik maken van de tweede termijn. Dat is een foute aanname? Oké. Fractie van CDA, tweede termijn?

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

Nee. Burgerbelangen? Nee. Hart voor Vrijheid? Niet. PvdA? Nee. Lokaal Alternatief. Ja, voorzitter, we hebben natuurlijk ook goed geluisterd naar het verhaal van de SP en ook ons bevreed een deel van de reactie. Het deel over de burgerparticipatie in de commissie is heel duidelijk gecommuniceerd. Ook door ons omdat wij persoonlijk in contact getreden zijn met de burgers die daar wonen. De burgerparticipatie is echt heel goed opgepakt. Zoals de wethouder al zei, er was maar één iemand die hier een probleem mee had. Dat was de inspreker. Ik proef een beetje een vermenging tussen het woord burgerparticipatie en de inbreng van de raad. Ik zie daar toch wel een hele duidelijke scheiding in en voor mijn gevoel voegde u dat een beetje samen. De vraag naar woningen in het hoge segment is één van de zaken die wij als Lokaal Alternatief al jaren roepen, dus daar staan we zeker achter. We willen inderdaad wel aandacht vragen bij het bestemmingsplan voor de verkeerssituatie Engerweg-Einderstraat, die nu al heel erg verkeersgevaarlijk is en daar eventueel

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

nog verdere consequenties zou kunnen krijgen met die woningbouw.

J.A. Piefer SP

Dank u. Fractie van Ons Kerkrade? Nee. De SP? Ja, voorzitter, ik moet een beetje oppassen dat niet al een stuk van het betoog van de fractievoorzitter ga houden in de tweede termijn wat betreft participatie. Eerst even richting de Ouderenpartij. Als we wat te bespreken hebben over onderwerpen, doen we dat graag hier. Het moge ook duidelijk zijn, iedereen zit hier voor een bepaalde doelgroep. De doelgroep waar wij voor zitten, moge ook duidelijk zijn. Als je goed geluisterd hebt, was één van mijn kernpunten: wat ons betreft gaan we eerst eens aan een slag met mensen die nu nog een schimmelwoning zitten. Die mensen fatsoenlijk helpen en zorgen dat zij goed de winter doorkomen alvorens we aan andere plannen denken. Als we kijken naar participatie, burgerparticipatie. Deze raad hier is primair de vertegenwoordiging van onze inwoners. Ook wij zijn in gesprek gegaan met omwonenden. Gegarandeerd ook andere collega's, alleen wij hebben daar een andere conclusie uit getrokken. Ik ga niet mijn betoog herhalen, maar dat is ons standpunt, dus ga daar eerst naar kijken. Ik zie dat we ons wel kunnen vinden in de problemen met betrekking tot verkeersoverlast. Ik ga er dan ook vanuit dat die toezeggingen gestand worden gedaan. Daar zijn we wel blij mee, maar we willen wel gestand houden. Een dermate groot plan had wat ons betreft gevarieerder en eerder besproken kunnen worden in de raad. De wethouder geeft aan dat er een stedenbouwkundig plan is voorgelegd. De grote meerderheid gaat hiermee akkoord, maar wat ons betreft is het alweer mosterd na de maaltijd. De 3D-tekeningen zijn klaar en hoe het eruit gaat zien, zonder dat we daar van tevoren een visie over kenbaar hebben

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

kunnen maken. Dat is ons punt en daarom kunnen wij ook niet akkoord gaan

A.M.J.N. Fischer-Otten Ouderenpartij Kerkrade

met deze gang van zaken en met de inhoud van dit plan. Dank u wel. Dank u wel. Fractie van de Ouderenpartij. Dank u wel. We zijn en blijven het met dit voorstel eens. Ik wilde dus echt niet in bedenkingen van de SP treden, maar ik vind het gewoon prettig om een keer een ander geluid te horen in een gewoon gesprek met een kop koffie. Zonder dat je daar meteen iets aan moet verbinden. Gewoon als collega's.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat was het enige wat ik wat ik wilde zeggen.

M.A.K.J. Laumann SP

Je kunt van elkaar leren. U wilt daarop reageren, mevrouw Laumann? Ja, dank u wel. Een gesprek willen we best met iedere partij voeren over alle onderwerpen dus dat hoeven we hier niet te zeggen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

We kunnen elkaar dan gewoon benaderen en vragen: zullen samen een kop koffie drinken? Dat is geen probleem. Goed, die afspraak staat genoteerd. Dat regelen jullie verder maar onderling. Er is geen toezegging voor de actielijst van-- Fijn dat jullie elkaar opzoeken.

T.W. Weijers wethouder

Dat waardeer ik natuurlijk altijd. Ik kijk nog even naar de wethouder omdat er ook in de tweede termijn expliciet gehengeld wordt om het wat oneerbiedig te zeggen. Zo bedoel ik het niet, maar naar de verkeerssituatie rondom de Engerweg. Dat kan bij het bestemmingsplan, want dat is wel de knip. Dit is een stedenbouwkundige visie en daar komt natuurlijk nog een heleboel achteraan. Er wordt gevraagd of daar specifiek aandacht voor kan zijn, wethouder Weijers. Ja, het aandachtspunt met betrekking tot de Engerweg van de heer Charlier van Lokaal Alternatief wordt daarin meegenomen dus dat kan ik zeker toezeggen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

De SP, we zijn het niet met elkaar eens. Dat kan en mag uiteraard. Daar wil ik het bij laten. Dank u wel. Goed, dan stel ik vast dat we in ieder geval hierover gesproken hebben, dat er instemming is en dat de fractie van de SP niet instemt met het voorliggend ontwerpbesluit. Dan besluit de raad van de gemeente Kerkrade in meerderheid en dat er een toezegging genoteerd is om bij het bestemmingsplan ook terug te komen op de verkeerssituatie rondom de Engerweg. De raad besluit dan één: het stedenbouwkundig ontwerp met beeldkwaliteitsplan vast te stellen. Twee: akkoord te gaan met de grond- en opstalexploitatie en het daarbij behorende tekort en de dekking daarvan, zoals omschreven in de nota van toelichting en de bijbehorende bijlage: grond- en opstalexploitatie herontwikkeling D'r Pool. Drie: de door het college opgelegde geheimhouding op de bijlagen grond- en opstalexploitatie herontwikkeling D'r Pool behorende bij dit ontwerpbesluit te bekrachtigen op grond van artikel 25, derde lid Gemeentewet

8 Ontwerpbesluit inzake vaststelling van de gemeentebegroting 2023 (inclusief meerjarenraming 2024-2026)

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en dat voorstel is aangenomen. Dan zijn we bij de algemene beschouwingen van de gemeente Kerkrade. Dat is agendapunt 8 vandaag. We zijn een half uur op weg. Ik stel voor dat we nog even doorgaan alvorens te schorsen. We kunnen er nog wel even tegenaan, schat ik zo in. Ik krijg wel een signaal als dat niet zo is. Traditiegetrouw is het zo dat de afspraak gestand gedaan wordt, de partijen tot en met drie zetels, tien minuten spreektijd hebben en partijen met meer zetels vijftien minuten. De volgorde van klein naar groot vandaag, met uitzondering van de VVD, die als laatste ons zal toespreken zoals ik aangaf omdat meneer Creusen nog onderweg is van een werkafpraak. Dat betekent, meneer Otten, dat u het spits mag afbijten. Arnold Otten van partij Hart voor Vrijheid, aan u het woord.

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid

De klok loopt en dat is heel streng. De voorzitter is heel streng. Is de tijd al begonnen? Ik begin heel streng. Hij staat aan. Ik heb zelf mijn klokje daar al bij gezet. Dan kan ik een beetje in de gaten houden waar ik mee bezig ben.

8.1 algemene beschouwingen fractie Hart voor Vrijheid

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid

Het is voor mij natuurlijk de eerste keer. Ik ben natuurlijk zenuwachtig nu dat ik hier sta. Ik ben nooit in de politiek bezig geweest. Ik mag ook de spits afbijten vandaag dus ik hoef niet te lang te wachten. Ik kan rustig kijken hoe de anderen het er straks van afbrengen. Ik wil eerst even beginnen hoe Hart voor Vrijheid eigenlijk is begonnen. Wij zijn allemaal mensen bij Hart voor Vrijheid die geen inenting hebben gepakt. Waarom? Wij stonden er kritisch tegenover omdat in een hele korte tijd een vaccin is ontwikkeld. Er waren duizenden mensen in Kerkrade die het niet gedaan hebben, miljoenen mensen in Nederland en ik kan wel zeggen dat die allemaal met de nek werden aangekeken. We waren de melaatsen van de nieuwe tijd, want als je niet ingeënt werd was, dan mocht je nergens naar binnen. Moest je een QR-code hebben. Persoonlijke privacy was er niet. Medische vrijheid was er ook niet. Iedereen kon vragen: ben je ingeënt of niet? Was je het niet, dan kon je weer naar buiten. Vandaar dat wij met de politieke partij zijn begonnen. Gelukkig hebben er 559 mensen op ons gestemd en dat ik als volksvertegenwoordiger die mensen nu mag vertegenwoordigen hier in de gemeente Kerkrade. Dus ik spreek namens een paar duizend mensen in Kerkrade en een paar miljoen in Nederland die niet zijn ingeënt. Het schetst mijn verbazing dat als aan het licht komt dat er wordt gelogen, er in de media geen aandacht aan wordt besteed. Wat is er namelijk op 10 oktober in de Europese Commissie gebeurd? Er is een hoorzitting over corona geweest. Er zijn vragen gesteld aan een directeur, Janine Small, van Pfizer. Of er überhaupt onderzoek is gedaan of de vaccins die je hebt gepakt tegen verspreiding van het virus zijn. In de praktijk blijkt er helemaal geen onderzoek naar te zijn gedaan. Gezien de tijdsdruk en de vraag van de markt zijn de vaccins op de markt gebracht onder een voorwaardelijke periode. Tot nog toe heb ik daar niet één melding in het dagblad van gezien. Noch in het landelijke, noch in het lokale. Dus wat betekent dit? De QR-code is altijd ten onrechte gebruikt, terwijl leugens verteld werden en gezegd werd: "Je doet het voor een ander." Maar dit is helemaal niet zo. Er is helemaal geen onderzoek naar gedaan. Bij deze wil ik er even op terugkomen dat als er in de toekomst de [onhoorbaar 00:41:43-00:41:44] wordt, om QR-codes te laten zien of je wel of niet ergens binnen mag komen, of dat je als een paria wordt behandeld, dat het in ieder geval binnen de gemeente Kerkrade niet meer gaat gebeuren. Vandaar dat ik even terugblik op het verleden naar hoe wij ontstaan zijn. Ik zal even op de klok kijken. Hij is wel weg, maar dat maakt niks uit. Dus ik daag eigenlijk de schrijvende pers uit of ze de ballen hebben, zoals ze dat zo mooi noemen, om ook hierover te schrijven en niet alleen als we het over het dialect hebben. Een paar weken geleden hebben we het over het dialect gehad, dan staat er direct een stuk in de krant en wordt het direct negatief behandeld. Waarom nu dialect behandelen? In het artikel wordt gelijk gezegd: "Het komt

iedereen goed uit, we pakken het dialect maar af. Iedereen wil dat voor zich gebruiken." Het ligt ons allemaal na aan het hart, dus ik vind dat wij daar gewoon over mogen spreken. Buiten het officiële gedeelte praat 95 of 99 procent het dialect, dus wij mogen daar wel aandacht aan besteden zonder dat er negatief over gedaan wordt. Dus ik wil bij deze graag een toezegging van de wethouder hebben dat het gemeentelijk taalbeleid niet over twee jaar ingezet wordt, maar over een jaar. Dan kunnen we er ook mee aan de slag. Dus eigenlijk heb ik weer werk voor de wethouder, maar daarbij heb ik nog wel even naar de begroting bekeken, want de wethouder is aan het zoeken naar geld voor de dialect ondersteuning van D'r Wauwel. Er staat ergens in de begroting van 2023 dat er een beklemde reservering is van €27.000 die voor het dialect onderricht gebruikt mag worden. Misschien dat u daar verder mee kan. Dan wil ik nog even terugkomen op het verkeersbeleid in Kerkrade. Al zijn wij het daar helemaal mee eens, de gemeente Kerkrade moet ook naar de toekomst toe kijken. 50-plussers in Kerkrade en ook in wijde omgeving zullen allemaal een elektrische fiets hebben. Dus als wij graag als Kerkrade willen dat zij ook tijdelijk een paar uurtjes in Kerkrade verblijven, moeten we ook zorgen voor een goede, bewaakte stalling die voor zo goed als niks of gratis is. Anders rijden ze met de elektrische fiets door Kerkrade en blijven ze er niet. Met Velocity hebben wij ook een x-aantal plaatsen in Kerkrade waar ze vanuit Duitsland mogen komen. Ze blijven natuurlijk niet, want de fiets kun je stallen en na één of twee uur ga je kijken: is die misschien weg? Het zou dus goed zijn als gemeente Kerkrade met Velocity in overleg gaat of er hier een soort pauzeplaats gemaakt kon worden, zodat ze de fietsen hier neer kunnen zetten en over drie uur weer mee kunnen nemen zonder dat ze al die tijd hoeven te betalen. Dan trek je ook toeristen uit Duitsland die geïnteresseerd zijn in Kerkrade. Dat was één van de voorstellen. Dan ik graag nog terugkomen op Het Martin Buber. De kinderraad heeft een tijd geleden aangegeven dat het heel belangrijk is voor de veiligheid. Veel kinderen hebben moeite om naar school te gaan. Één van de oorzaken is het pesten. Ik heb heel recent weer gehoord van een middelbare school in de omgeving dat het pesten als gevolg had dat kinderen van de trap afgeduwd zijn en de beide benen gebroken hebben. Dus ik zou de wethouder willen voorzetten voor een concept om van een Martin Buber school, een pestvrije school te maken. Kinderen die naar een pestvrije school gaan, zullen zich daar veel meer thuis voelen in plaats van dat ze moeten afwachten wat er allemaal gaat gebeuren. Dat houdt natuurlijk in dat je de onderwijzers die daar komen ook moet opleiden. Dat zij van tevoren bekend zijn met hoe ze het opvangen en niet achteraf. Voorlichting vooraf is belangrijker dan dat je de put moet dempen als het kalf verdronken is. Dus dat is één van de voorstellen. Dan wil ik als laatste, denk ik. Ik weet even de tijd niet. Hoe lang heb ik nog, voorzitter? U hebt nog drie minuten. Oh, nog drie minuten. Dan wil ik graag nog even de burgerparticipatie bespreken. Burgerparticipatie vinden wij, als mensen van Hart voor Vrijheid, heel belangrijk, want van tevoren werden wij ook niet gehoord binnen de overheid. Voor ons is het van belang dat mensen die in de buurt wonen, ongeacht welke buurt, lang van tevoren zicht hebben wat er in hun buurt gaat gebeuren. Als ze daar lang van tevoren kijk op hebben, kunnen ze daarin participeren. Dat is de bedoeling. Dan kunnen ze daarop inspelen en van tevoren met de gemeente overleggen wat ze met de plannen gaan doen. Dat we ook de burgers daarmee serieus nemen en dat we hen als raad daarmee ook aan het werk houden. Als Hart voor Vrijheid niet had meegedaan aan de verkiezingen, hadden we in Kerkrade nog geen 40 procent van de stemmers gehad. We hebben 43,3 procent stemmers gehad en 3,4 procent hadden wij als Hart voor Vrijheid. We waren dus onder de 40 procent gekomen. Vandaar dat wij met een motie zijn gekomen voor zeker de helft van Kerkrade eerbewijs te doen en proberen bij de volgende benoeming van straatnamen ook naar een vrouw te kijken. In Kerkrade is niet één straat die naar een vrouw vernoemd is. Er zijn wel meisjesnamen, heilige namen en andere namen, maar niet één vrouw. Vandaar dat wij een voorstel doen om een straat te vernoemen naar Marjan Drossaard. Dat is de vroedvrouw die 48 jaar in Kerkrade heeft gewerkt en 9400 kinderen op de wereld heeft gebracht. Als ik naar de raad kijk, zou statistisch gezien tien van jullie op de wereld zijn geholpen door Marjan. Ik vind dat wel een verdienste voor Kerkrade. Daarom stellen wij voor, of althans vragen we het college om in de toekomst een benoeming van de Marjan Drossaardstraat te doen. Wij willen graag dat het bij leven wordt gedaan en niet bij overlijden. Dat vind ik wel heel belangrijk. Als iemand iets vererft, moet je het niet doen als degene al weg is. We hebben het nu van dichtbij meegemaakt. Het kan heel vlug gaan.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Waarom zou je iemand niet eren als degene nog leeft en pas als degene dood is? Dat was mijn visie. Dank u. Dank u wel, meneer Otten. Viel de eerste keer mee? Als je eraan begint, is het goed. Mooi. U hebt nu wel de toon gezet. In ieder geval qua tijd. [crosstalk 00:49:37-00:49:40] Dank u wel. We hebben een aantal punten genoteerd en de motie heeft u ook al over het voetlicht gebracht. Dank u wel. Kun je nu weer rustig ademen.

8.2 algemene beschouwingen fractie CDA

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Het is inderdaad waar dat als je spits afbijt,

M. Meijer CDA

je de rest met een geruster hart kunt volgen. Ik ga naar de fractie van het CDA.

Raad Spreekstoel

Meneer Meijer, aan u het woord.

M. Meijer CDA

Voorzitter, Kerkradenaren. De kracht van Kerkrade, daar geloven wij als CDA in. Een krachtige stad straalt, is zelfstandig, werkzaam, ontwikkelt en heeft een solide basis. Wanneer ik door Kerkrade loop dan ben ik trots, maar zie ik tegelijkertijd veel uitdagingen. Bouwen aan een stad kan met stenen, maar wat belangrijker is: bouwen aan een stad doe je met programma's en concepten. Dat is het echte investeren in een stad en haar burgers, ondernemers en verenigingen. Daar heeft de burger van Kerkrade behoefte aan. De afgelopen jaren is er veel veranderd in de wereld en zo ook in Kerkrade. Enerzijds zetten we gigantische stappen vooruit, maar er is ook een schaduwzijde. Globalisering en technologisering trekken een diepere scheidingslijn tussen winnaars en verliezers in de economie en arbeidsmarkt. De doorgeslagen individualisering heeft het cement in de samenleving versleten. Het is tijd voor minder ik en meer wij. Tel daar de coronacrisis, de oorlog in Oekraïne, de klimaatverandering, energiecrisis, stijgende prijzen en zeker de voor stijgende energielasten bij op. De grote economische en sociale gevolgen laten niet lang op zich wachten. De combinatie van genoemde factoren stelt onze manier van samenleven op de proef. Er is behoefte aan rechtvaardigheid, solidariteit, en verantwoordelijkheid. Bedrijven die niet meer op volle kracht produceren, een horecabranche die z'n best moet doen om te overleven, verenigingen die voor grote uitdagingen staan en starters die nog steeds geen woning kunnen vinden. Als CDA zijn wij benieuwd of onze gemeente dit op het netvlies heeft staan, bereid is om het gesprek aan te gaan en hoe ze op deze uitdagingen gaan anticiperen. Het CDA is voorstander van de invoering van het nieuwe terras beleid, deze vooruit te schuiven en bij voorkeur, in gezamenlijk overleg met de horeca, opnieuw op te stellen. We roepen het college hiertoe op. Nu we toch het college oproepen, voorzitter, som ik graag nog een paar punten op. De begroting in begrijpelijke taal opstellen. Hier heeft het CDA Kerkrade al vaker naar gerefereerd. We willen zeker niet de schoolmeester uithangen, maar we mogen wel meer verwachten van het belangrijkste, jaarlijkse stuk. We hebben een jongerenraad, en een nieuwe kinderraad en kinderburgemeester. Wij als raad zouden hier meer bij betrokken kunnen worden. Wellicht door middel van een gezamenlijke activiteit. We zouden ook meer met adviezen kunnen en moeten doen. Het tekort aan mantelzorgers verdient aandacht. Ga het gesprek aan met de jonge mantelzorger en laat de gedachte ook eens gaan over de impact die mantelzorg heeft op de mantelzorger, jong of oud. We hebben een Kinderboekenweek op school, maar we kunnen niet één keer per jaar aandacht vragen voor de mantelzorgers op diezelfde scholen. Er ligt zelfs een landelijk advies, geschreven voor en door de mantelzorgers, voor basis- en middelbare scholen. Voorzitter, we zijn benieuwd naar de plannen op het gebied van vroegsignalering en preventie. Één van de paradepaardjes van de grootste partij en dit college. Voorzitter, ik dwaal af. Ik ga weer even terug naar de uitdagende tijd waar we ons nu in bevinden. De gezinnen in de bijstand hebben het zwaar, maar hardwerkende middenstander, de onmisbare uit het boek van Ron Meyer, wordt op dit moment hard geraakt. Het wordt ook tijd dat we hiervoor gaan opkomen. Niet alleen met praatjes, beloftes of applaus. Hier zit ook boosheid en frustratie. Dit is een groeiende groep. Een groep die de vertrouwende overheid en in de samenleving verliest. Ze hebben het gevoel er niet meer bij te horen en maken zich zorgen over de toekomst van hun kinderen. Dit terwijl we juist in deze tijd van grote uitdagingen iedereen hard nodig hebben. Laten we er vandaag een begin mee maken en hoop bieden. Hoop bieden als lokale overheid en hoop geven zien als een opdracht van ons allen. Werken aan een betere en eerlijkere samenleving. Meer omkijken naar elkaar is en blijft belangrijk. Minder ik en meer wij. Deze tijd schreeuwt om meer gemeenschapszin en solidariteit, om samenwerking in plaats van polarisatie, en fatsoen in plaats van reddeloos schreeuwen en nep nieuws. 2026 wordt een ravijnjaar genoemd. We zijn benieuwd hoe adequaat dit college, de lobby naar de provincie en het rijk voert. Optrekken met buurgemeenten is een voorwaarde en we hopen dat het college deze taak serieus neemt. Bij het CDA zijn de lijntjes naar alle overheidslagen goed en wordt er ook sterk in dit netwerk geïnvesteerd. We roepen het college op om te werken aan het netwerk met provincie en Den Haag en dit effectief in te zetten. Een rijk verenigings- en vrijwilligersleven is het tovermiddel tegen de individualisering en de zorg voor minder verbondenheid. Des

te meer reden voor dit college om hierin te investeren en het verouderde subsidieprogramma onder handen te nemen. Ons rijke verenigingsleven kan hopelijk ook een bijdrage leveren aan het verminderen van de overlast door jongeren. Dit loopt op bepaalde plek in onze stad de spuigaten uit en de gemeente heeft te weinig mogelijkheden om goed in te grijpen. We moeten jongeren ook iets bieden. Dat zien we gelukkig terug in de begroting en in het programma. Wij zijn er voorstander van om de mogelijkheden met en bij de bestaande horeca gezamenlijk te onderzoeken. Een voorbeeld zoals MatchPoint in Heerlen zou kunnen werken. Wij zijn dan ook benieuwd naar de kortere en langere termijn aanpak en doen een oproep naar dit college om uiteraard de jongeren hierbij te gaan betrekken. Onze burgers mogen ook verwachten dat wij de duurzaamheidsopgave serieus nemen. Een goed rentmeester zorgt ervoor dat we geen klimaatschuld doorschuiven naar de volgende generatie. Dit college neemt naar onze mening de verantwoordelijkheid die ze hierin zouden moeten nemen, niet serieus. Het ontbreekt dan daadkracht en echt doorpakken. Leningen verschaffen in plaats van durven te investeren. Een benodigd raakvlak van meer dan 95 procent, maakt windmolens onmogelijk, terwijl er geen alternatief is. Wij nemen namelijk aan dat er geen waterkrachtcentrale naast het stuwmeer komt te liggen. Daarom dienen we ook een motie in voor een onderzoek naar zonnedekken boven parkeerplaatsen en doen een oproep om de sportverenigingen zo snel mogelijk te verduurzamen. Het wordt tot tijd dat doorgepakt wordt met het vergroenen van de basisscholen. IKC Droomhof is een goed voorbeeld waar ook wij als CDA ons steentje aan bijdragen. We willen graag een concreet plan hoe de vergroening van de basisscholen in de komende twee jaar wordt bereikt. Immers, de motie stamt al uit 2021. Voorzitter, we willen op het gebied van moties sowieso graag een punt van orde maken. Te vaak moet de griffier of de raad wijzen op het opvolgen van moties. Moties blijven te lang liggen en/of er wordt geen terugkoppeling gegeven. Industrierterreinen zoals de Rodaboulevard, die jaarlijks meer dan 200.000 bezoekers trekt, verdient ook vergroening en verfraaiing. We hopen dat de investeringen voor industrierterreinen die in de begroting genoemd worden hier ook mee te maken hebben. Een tekort aan passende woonruimte is er nog steeds. Kerkrade is, net als vele andere gemeenten, te laat gestart en heeft problemen te lang onderschat. Alle zeilen dienen bij gezet te worden om te zorgen dat er een toegankelijke woningmarkt is voor starters, jonge gezinnen en senioren. Iedereen verdient het om een eigen thuis te hebben. Doorstroom van huis naar passend appartement kan hierbij helpen. Hierop zou een duidelijk plan van aanpak moeten komen. Daarnaast dient het gesprek met woningcorporaties gevoerd te worden over het onderhoud en toekomstbestendig maken van hun portefeuille. Veel woonruimtes laten te wensen over op het gebied van duurzaamheid en thermische en akoestische isolatie. Het is nodig dat er meer aandacht voor de wijken komt en de samenhangende wijk hersteld wordt. In campagnetijd werd dit zelfs van de daken geschreeuwd. Echter, in de begroting zien we het bijna niet terug. Zeker niet bij het programma economie. Inzake en levendigheid in de stad lezen we alleen maar centrum, centrum en nog eens centrum. Wij zijn dan ook benieuwd waarom het college deze keuze heeft gemaakt. Hier past ook ons cultureel erfgoed bij, verspreid over de stad. Dit verdient aandacht. Neem ons rijke mijnverleden. Hier kan een koppeling met de scholen gelegd worden, zodat leerlingen in aanraking komen met ons cultureel erfgoed en onze lokale helden. Dan Vie, Voorzitter. De investering van €500.000 in Vie-experimenten worden na twee jaar gestopt. Juist dit was bedoeld om Vie in de wijken te krijgen. Onbegrijpelijk dat de evenementen schatkist overloopt en op Vie in de wijken gekort wordt. We hebben al eerder gezegd dat het programma belangrijker is dan de stenen. We roepen het college op om de begroting hierop aan te passen en ik refereer aan het amendement dat in samenwerking met Lokaal Alternatief is opgesteld. We zijn daarnaast benieuwd hoe dit miljoen de afgelopen twee jaar geïnvesteerd is en daar horen we ook graag het antwoord op van het college. Begrijp ons niet verkeerd, wij vinden de aanpak van Beleef Kerkrade goed en zijn voorstander van mooie evenementen in onze stad, maar we zitten in een tijd waar een accentverschuiving noodzakelijk is. Aandacht voor de sociale samenhang in de stad. Aandacht voor elke burger. Wij ontvangen graag een lijst met hoe alle evenementen, direct en indirect, gesteund worden. Ook roepen we het college op, om naast Beleef Kerkrade, ook Beleef Roda uit te stralen. Bij burgerparticipatie zien we alleen een investering in 2023 en 2024. De reactie van de wethouder op onze vraag was dat er gelden van het rijk worden verwacht. Echter, een lobby is nog niet gestart. Ook al zou dit zo zijn, waarom wordt dan voor dit paradepaardje ook structureel geïnvesteerd. Goed om in herinnering te roepen, is dat wij reeds in 2015 een initiatiefvoorstel voor burgerparticipatie hebben ingediend. We zijn natuurlijk verheugd dat - weliswaar pas na zeven jaar - hier nu erg werk van wordt gemaakt. Om de daad bij het woord te voegen, dienen wij de motie buurtdelers in. Voorzitter, ik ga afsluiten. De begroting van 2023, deels voortbordurend op het beleid dat in de vorige periode is uitgestippeld, en waar een CDA-wethouder erg goed op het huishoudboekje heeft gepast. Wij zeggen dus ja, maar geen amen, want dan zouden wij de komende drie jaar alleen maar voorliggen. We zullen steeds de ruimte pakken om ons geluid te laten horen. Saamhorigheid en solidariteit, omzien naar elkaar. Minder ik en meer wij. We zullen in de raad, maar ook buiten dit huis, het debat aangaan over onze ideeën en idealen voor een krachtiger Kerkrade. Dit klinkt vanzelfsprekend, maar is juist in het huidige

versnipperde landschap meer dan nodig. Niet bang zijn om verschillen te bespreken, problemen te benoemen en daarna gezamenlijk stappen vooruit te zetten. Dat wil de inwoner van Kerkrade, en dit komt terug bij goede burgerparticipatie. Het cynisme van eerst zien en dan geloven bij de burger, dat snappen wij. Daar ligt werk voor ons allen hier.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Stap voor stap naar een krachtiger Kerkrade, met minder ik en meer wij. Dank u wel. Dank u wel, meneer Meijer. Keurig binnen de tijd onder het voetlicht gebracht.

8.3 algemene beschouwingen fractie Ouderenpartij Kerkrade

A.M.J.N. Fischer-Otten Ouderenpartij Kerkrade

Dan ga ik naar de Ouderenpartij Kerkrade. Mevrouw Fischer, u doet het natuurlijk - begrijpelijk ook - vanaf uw plek. Ik doe het vanaf deze plek. Het woord is aan u. Dank u wel. Voorzitter, wonen in Kerkrade, dat is een goed idee! Kerkrade is immers een stad met aandacht voor haar inwoners, maar toch hebben we last van heen en weer. Ik zal dat even uitleggen. De jeugd groeit in Kerkrade op, en voor een groot deel van de inwoners was het in het verleden mogelijk middelbaar onderwijs tot gymnasium toe te volgen. Helaas kan dat nu niet meer, en is het voorgezet onderwijs op het college de Holz, de enige mogelijkheid. We proberen met man en macht weer middelbaar onderwijs op elk niveau, voor ieder die dat wil en kan in Kerkrade te bewerkstelligen. Het lijkt ons niet gegund maar toch, ook al hebben we heel veel mensen, meer als de benodigde aantal. Dit tot twee keer toe, laat blijken hier heel erg voor te zijn. Maar we laten ons niet kisten en we gaan door met de nieuwe aanvraag. Dat terzijde. Wilde je gaan studeren, dan kon dat alleen buiten Kerkrade, en vaak bleef je dan ook ergens in de wijde wereld hangen. Maar dan, als je zo langzamerhand door de grijze golf gaat behoren, trekken de roots weer flink. Het door mij bedoelde, heen en weer. Jong en oud in Kerkrade, maar net de middenmoot hebben we niet. Daarom moet er in Kerkrade voldoende woningen of appartementen worden gebouwd, ook in het duurdere segment. Wij zijn dan ook blij, voorzitter, met de invulling van het plan D'r Pool, waar ook appartementen voor 55-plussers met een ruimere beurs gerealiseerd worden. Waar ook interesse voor is, is het zogenaamde hofjes model. Koop- of huurwoningen in een groep bij elkaar gebouwd, waar de één een beetje extra let op de ander, en waar het heel goed en veilig oud worden is. Voor de wandeling broodnodige groen is in onze gemeente ruimschoots aanwezig, en het stadspark is een oase van rust. Zo vlakbij het centrum waar gewandeld wordt met en zonder hond. À propos rond. Het kleine, los loep stukje in het park is verdwenen. Een plek waar honden niet mogen komen, maar alleen mensen, die is er. Een plek waar vogels, eenden en allerlei insectensoorten en vlinders naar hartenlust kunnen vliegen, die is er ook. Een plek voor herten, eenden, bokken en geiten, die is er ook, maar een plekje waar honden niet aan de lijn hoeven en even vrij zijn, is er niet. Daarom dienen wij daar een motie voor in. Ik wil daareven bij zeggen dat ik tijdens mijn middag wandeling met Koekie, op twee zondagen gevraagd heb aan de wandelaars met hond wat ze hiervan dachten. Zeg maar een mini enquête. 74 wandelaars zouden heel graag zien dat er weer een stuk omheind losloopgebied in het park terug zou komen. Ze waren voor een stuk losloopgebied. Dit is een beetje provisorisch, maar hier staan 74 handtekeningen in, en die zou ik dan graag ook door willen schuiven naar de tafel helemaal voor ons. Voorzitter, voor de Ouderenpartij is dit een schoolvoorbeeld van burgerparticipatie, waar deze raad zo de mond van vol heeft. Dat zelfs in een periode voor dat onderwerp burgerparticipatie in de raadscommissies wel besproken. Wij dienen dan ook nog een motie in, voorzitter, om mijn stukje park terug te krijgen. Ik heb mezelf vergist. Ik ben weer vooraan begonnen, maar goed. Bewegen houdt jong! Daarvoor is Kerkrade voor de verouderde Pool nu een Vie rijker. Vie is nog niet af. Ons doel is nog niet bereikt. Er is in ieder geval wel een overdekt zwembad, niet alleen voor de Kerkradenaar, maar toegankelijk voor alle inwoners van Parkstad of zelfs daarbuiten. Een voorwaarde van de provincie voor de verstrekte subsidie van € 8.000.000 voor de realisering van Vie, was dat vie voor alle inwoners van Parkstad en zelfs uit Limburg, moet zijn. Het concept van Vie zou namelijk voor een trendbreuk in de regio moeten zorgen, en dat tegen de in D'r Pool geldende tarieven. Door de hoge entreprijzen is bewegen voor iedereen die dat wil in het Vie-water echt niet mogelijk. Voor de doorsnee, niet-Kerkradenaar, is het veel te duur. Wij vragen de wethouder met klem te bekijken wat hieraan gedaan kan worden, en niet voor een korte termijn, maar voor een langere periode. Voorzitter, "Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst", luidt een cliché uit 1894. Een afgeleide hiervan is zelfs vermeld in ons coalitieakkoord. Dit kun je betitelen als een dooddouner, maar wie nu in de jeugd investeert, heeft er in de toekomst echt profijt

van. Voor een vitale stad heb je jeugd nodig, en dat onderstreept de OPK ook. We merken echter dat de jeugd minder binding heeft met onze stad, en dat is geen goede ontwikkeling. Er zijn minder ontspanningsmogelijkheden voor de jongeren. Voorzitter, wat doet de gemeente voor de jeugd? Één keer per jaar White Thursday organiseren, en dan 364 dagen, niks? Misschien iets te zwart-wit. Zo is het niet bedoeld, maar ik wil wel de tegenstelling benadrukken. Als ik terugdenk aan mijn middelbare schooltijd. Toen was de keuze reuze: je had Asai, de studentenclub, Ahimsa, het Jeugdhoes, Kadrie, het trefcenter, de Cosy Corner. Tenslotte had je ook de Tavarnelle, waar we vanaf de derdeklas van de middelbare school naartoe mochten als er een keertje een les uitviel. De meeste organisaties waren op de één of andere manier gelieerd aan de gemeente. Nu is er toch wel een gemis. De OPK vindt het dan ook een goede zaak dat er onderzocht gaat worden wat jongeren er zelf van vinden. Wat jongeren zelf nu echt belangrijk vinden. Een hartenkreet van de Ouderenpartij. Ga praten met de jeugd, want ook dat is burgerparticipatie. Wat de OPK betreft, voorzitter, mag dat onderzoek breder zijn. Er moet ook worden onderzocht: hoe we de jongeren aan onze stad kunnen binden. Dit is belangrijk omdat we de jeugd van Kerkrade willen behouden. Dan, voorzitter, bedanken we het college, de wethouder financiën en de ambtenaren van dienst, voor hun werk dat geleid heeft tot de begroting die we nu bespreken. Complimenten ook voor de fijne en leerzame wijze waarop de accountant op achttien oktober jongstleden de uitgangspunten van de begroting 2022 met ons heeft doorgenomen. Onze gemeentefinanciën zien er top uit. Er waren concreet twee aandachtspunten: de reservepositie en de solvabiliteit. De Ouderenpartij Kerkrade gaat ervan uit dat de wethouder financiën hier voldoende aandacht aan schenkt, zodat deze punten in de toekomst wellicht geen aandachtspunten meer zijn. We zijn als OPK zeer te spreken over het feit dat de begroting over meerdere jaren sluitend is, zonder dat dit geleid heeft tot het verhogen van de lasten van de burgers. Verder zijn we tevreden over, ondanks een tekort op het sociale domein, het niveau van de voorzieningen toch hetzelfde blijft. Laten we hopen, voorzitter, dat de Rijksoverheid geen gekke maatregelen op gaat leggen die voor de gemeente weer veel geld kosten. Want de voorbeelden hiervan zijn onder andere de decentralisaties uit 2015 van de Wmo en de Jeugdwet. Deze taken zijn onuitvoerbaar gebleken voor de bijdrage die het rijk hier tegenover stelt. Dan worden ook nog aanvullende wijzigingen eenzijdig opgelegd, wetgeving zoals de invoering van een abonnementstarief in de Wmo. Door de invoering van dat tarief, kan er niet meer gedifferentieerd worden met het vaststellen van de eigen bijdrage. De gemeente kan nu geen inkomensafhankelijke bijdrage meer vragen, zodat ook langs deze weg minder inkomsten kunnen worden gegenereerd om de regeling te financieren. Een lichtpuntje is er, want wel is onlangs bekend geworden dat het kabinet vanaf 2025 de eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp in de Wmo wel weer inkomensafhankelijk wil maken, omdat de aanzuigende werking van het loslaten van die inkomensafhankelijke eigen bijdrage veel groter is gebleken dan vooraf ingeschat. Waardoor de Wmo-uitgave landelijk met €400.000.000 zijn gestegen. Het kabinet hoopt hiermee de kosten terug te dringen. Tenslotte, bleek uit de Meicirculaire van dit jaar dat we in 2026 geconfronteerd gaan worden met een lagere algemene uitkering van het Rijk. Wij houden ons hart vast en hopen dat het Rijk tot inkeer zal komen. Momenteel is er een tekort aan personeel. Een realiteit voor alle sectoren in onze samenleving, en Kerkrade vormt daar geen uitzondering op. De bedrijfsvoering van het ambtelijk apparaat staat onder grote druk, en er zijn simpelweg te weinig ambtenaren. De Ouderenpartij waardeert het zeer dat er €2.500.000 extra ter beschikking gesteld wordt. Een organisatie die niet over voldoende en gekwalificeerd personeel beschikt, kan haar taken immers niet naar behoren uitvoeren. Daar hebben onze burgers last van en dat kan niet de bedoeling zijn. Het doet de OPK verder deugd dat de in 2020 ingezette beleid voor armoede en schulden, ook in de komende periode voortgezet wordt in samenwerking met de in Kerkrade actieve organisaties op dit vlak. De nadruk zal vooral liggen op de kinderen in armoede. In onze gemeente moeten relatief veel gezinnen rondkomen van een minimuminkomen, die daardoor in een financieel kwetsbare positie verkeren. Ook qua schuldenproblematiek van onze burgers, scoort de gemeente helaas niet goed. In deze onzekere tijd, waarin we met ongekend hoge inflatie en buitensporig hoge energiekosten worden geconfronteerd, is deze groep mede-kerkradenaren nog kwetsbaarder. De Nationale ombudsman heeft een onderzoek ingesteld naar het zogenaamde niet-gebruik van inkomensvoorzieningen. In juni 2022 is het onderzoek met als titel: met te weinig genoeg nemen, afgerond. En het niet-gebruik van inkomensvoorzieningen is één van de voornaamste oorzaken dat mensen in de schuldenval terechtkomen. Veel instanties gaan ervan uit dat in een financieel kwetsbare positie met name de ouderen die recht hebben op een inkomensvoorziening, dat zelf moeten regelen. Maar soms is dat te veel gevraagd, en dat terwijl deze voorzieningen ervoor moeten zorgen dat deze mensen niet onder het bestaansminimum terechtkomen. De ombudsman vindt dat de overheid actief op zoek moet gaan en vervolgstappen moet nemen wanneer een aanvraag uitblijft. Regelmatig terugkerende informatie helpt om niet-gebruik tegen te gaan. Overigens er is meer mogelijk. Overheidsinstanties kunnen de onderlinge samenwerking verbeteren en meer samenwerken met de maatschappelijke organisaties. Het helpt als in het gemeentehuis of wijk, een buurtcentrum een loket is waar men terecht kan. Om dit te realiseren gaat de OPK een motie indienen. Dan gaan wij over tot de orde van de dag. Dank u wel!

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dank u wel voor uw bijdrage. Wacht even. De één is uit. Ik stel voor. Ik wilde jullie nog het woord geven, en daarna -- Gaat het echt niet meer? Daar kan ik natuurlijk niks tegen inbrengen. Ik schors de vergadering voor vijf minuten dan. Ik wilde eigenlijk weer beginnen. Kijk eens even of jullie alle schaaapjes kunnen verzamelen. Want we hebben nog een hele dag voor ons. Dus toch een beetje de tempo erop houden. Goed, ik heropen de vergadering. Er zit één of andere galm op dit ding. Heeft iemand hem per ongeluk nog aan? Of is het een stille hint dat we echte zaal --? Ik denk dat je een lied moet zingen. Nee, ik ga zeker niet zingen.

8.4 algemene beschouwingen fractie SP

M.A.K.J. Laumann SP

Welkom terug.

Raad Spreekstoel

Het woord is aan de fractie van de SP. Mevrouw Laumann. Hier staat die nog aan, voorzitter. Dat is die galm.

M.A.K.J. Laumann SP

Oké, voorzitter, geachte collega-raadsleden en leden van het college. Beste mensen in de zaal en zij die via internet de algemene beschouwingen volgen. Dit is voor de huidige fractie van de SP al de negende keer dat ik als fractievoorzitter een betoog mag houden voor de algemene beschouwingen. Al negen jaar kijken we even terug naar voorgaande periodes om te kunnen vergelijken hoe Kerkrade zich in de afgelopen jaren op sociaal en economisch vlak ontwikkeld heeft. We zien in al die jaren helaas nauwelijks verbetering. Even zoveel jaren heeft de SP tijdens de algemene beschouwingen al vast moeten stellen dat Kerkrade nog steeds slecht scoort in te veel lijstjes. Iedereen weet inmiddels dat de gezondheid van de Limburgers en zeker die van Kerkrade, relatief gezien slechter is dan de gezondheid van de rest van Nederland. Wie in Kerkrade geboren wordt, leeft gemiddeld zeven jaar korter. Daarnaast is er overgewicht bij 61,3 procent van de inwoners van Kerkrade, ten opzichte van 50,8 procent landelijk. Het gebruik van wijkverpleging is een Kerkrade 5,1 procent, ten opzichte van landelijk 3,3 procent. Jazeker, het vorige college en dit college zien de ernst ervan in dat er iets moet gebeuren om het gezondheidsniveau op te vijzelen. Maar in plaats van geld investeren om daadwerkelijk de gezondheid te bevorderen, werd er een gebouw van €42.500.000 gebouwd. Deels gefinancierd door de OZB te verhogen. Dit terzijde. Kerkrade kent één van de hoogste OZB-tarieven in Limburg. Terwijl de gemiddelde huizenprijs in Kerkrade een stuk lager ligt dan de gemiddelde huizenprijs in Limburg en Nederland. In het lijstje, waar je als gemeente ook liever niet hoog geplaatst wordt, staat Kerkrade jammer genoeg ergens in de top tien. Namelijk, de hoogste gemeentelijke belastingen. Kerkrade wil een duur gebouw, zogenaamd om de gezondheid van de mensen te verbeteren, en de burgers betalen hiervan de rente door middel van een verhoging van de OZB. We weten ook allemaal dat mensen die op of rond de armoedegrens leven of in de schuldhulpverlening zitten, ongezonder leven omdat ze; A) te veel stress hebben door geldgebrek, en B) vaak geen geld voor gezonde voeding hebben of voor een abonnement in de sportschool. Het college verhoogt zonder blikken of blozen, jaar na jaar de gemeentelijke belastingen, zodat niet Wassenaar, maar Kerkrade relatief duur is om te wonen. Voorzitter, naast het betalen van één van de hoogste OZB-tarieven voor een gebouw van €42.500.000, zijn de burgers echter ook nog geld waar ze recht op hebben afgepakt. In 2018 is door de toenmalige coalitie besloten om de tegemoetkoming van €125 van de chronisch zieken en gehandicapten af te pakken, want die had me nodig om een ander gat op te vullen. Wat iedereen ook weet, veel chronisch zieken hebben een laag inkomen, doorgaans hoge zorgkosten en de meesten zijn niet in staat tot een fulltimebaan. Begrijpt u het nog? De gemeente wil de gezondheid van de mensen bevorderen, maar pakt de meest kwetsbare groep een tegemoetkoming af. Niet dat €125 nu iemands leven gaat redden, maar wat voor een boodschap geef je de mensen als je dit afpakt, en zegt dat er geen geld voor is? Maar wel een duur gebouw neerzet waarvoor je - we zeggen het nog maar eens - miljoenen moet lenen, en waarvoor je burgers de rente op die lening laat betalen door de OZB te verhogen. De SP hoopt dat deze coalitie eindelijk tot inkeer komt en de meest kwetsbare burgers van Kerkrade geeft waar ze recht op hebben, want de gemeente krijgt deze tegemoetkoming van het Rijk en betaalt zelf dus geen cent hiervoor. Het is dus niet zo dat de gemeente geen geld heeft voor het uitkeren van €125 aan de meest kwetsbare mensen van Kerkrade. Nee, het is gewoon een politieke keuze. Daarom brengen we vandaag weer een motie in om de chronisch zieken en gehandicapten de tegemoetkoming te geven waar ze recht op hebben en die schaamteloos van ze is afgepakt. Deze motie is de tegemoetkoming in de Wtgc. Tijdens de algemene beschouwingen kijken we niet alleen naar de begroting, al is die natuurlijk ook interessant. Zo liet de wethouder van financiën van vorig jaar nog pagina groot in de krant optekenen, dat Kerkrade qua begroting

genoeg spek op de ribben heeft. Meerjarig was er volgens hem zelfs sprake van in overschot. Voorzitter, in de begroting van dit jaar is dat spek niet alleen verdwenen. Deze begroting lijkt meer op een uitgemergeld varken, om in de terminologie te blijven. Zelfs voor nieuwe programma's van Vie dat dure gebouw, is er geen financiële ruimte meer. Vorig jaar al moest de wethouder bij de banken aankloppen voor leningen om de begroting sluitend te maken. Ook dit jaar is er weer een tekort, en daarom moeten de reserves aangesproken worden en nieuwe leningen worden afgesloten. Deze coalitie vult het ene gat met het andere en roept dan: "Kijk eens wat goed, de begroting klopt." Ja, voorzitter, op deze manier zou daadwerkelijk niemand in de schulden hoeven te zitten. Want als je een tekort hebt in je huishoudelijk budget, ga je naar de bank voor een lening en alles is wel sluitend. Onnodig op te merken dat dit college ook even vergeet te vermelden dat de rente stijgt, en nu en in de nabije toekomst gaat zorgen voor behoorlijke extra kostenposten. Eenmaal raden wie dan mag gaan betalen? Juist, de burger. In zeer actueel onderwerp in Kerkrade, is de participatie. De nieuwe Omgevingswet die waarschijnlijk één juli 2023 ingaat, stelt wettelijke voorwaarden aan het laten participeren van inwoners. Inwoners moeten dus wettelijk verplicht meer zeggenschap krijgen bij bepaalde beslissingen. Tot nu toe zien we dat de invoering van deze wettelijke plicht in Kerkrade wordt opgepakt, middels een visie document en een verordening. We hopen dan ook dat de mooie woorden op papier, ook in werkelijkheid worden waargemaakt. We zullen in elk geval de vinger aan de pols houden. Want voorzitter, er is geen partij die beter weet wat participatie inhoudt dan de SP. De SP betreft de burgers bij politieke besluiten door mensen buiten en zelfs thuis naar hun mening te vragen. Dat leidt tot goede inzichten, die we vervolgens inbrengen in de landelijke en gemeentelijke politiek, want alleen op die manier is er sprake van gedragen besluiten. Iets totaal anders dan door het college voorgekookt te besluiten. Dan trekken we participatie door naar het politieke niveau in Kerkrade, de democratische besluitvorming in de raad. Raadsleden treden op namens de inwoners, maar ook in de gemeenteraad moet de participatie of medezeggenschap wel een heel stuk beter. Dat heeft de SP al diverse keren betoogd. Bij veel besluiten zijn er meerdere mogelijkheden. De gemeenteraad krijgt nu meestal één optie voorgelegd, en dan is het slikken of stikken. Dat is geen democratie, dat is de tirannie van de meerderheid. In een democratie moet worden gewaakt voor de tirannie van de meerderheid. Een citaat van ProDemos: "Tirannie van de meerderheid is het opleggen van de wil van de meerderheid aan een minderheid." Uiteraard zijn er commissievergaderingen in Kerkrade, en daar komt naar voren dat coalitie en oppositiepartijen totaal verschillende visies hebben op het begrip democratie. Voor de coalitiepartijen betekent democratie vaak de macht van het getal. Voorstellen van het college worden door de coalitie gevolgd, zodat vooraf al vaststaat wat uitkomst van de discussie zal worden. Hierdoor wordt de discussie doodgeslagen, en besluitvorming in commissie en raad gedegradeerd tot een formaliteit. Voorzitter, ik kan dit ook onderbouwen met feiten. Sinds we in de raad zijn gekomen, negen jaar geleden hebben de coalitiepartijen bijna geen enkel voorstel van het college afgewezen. Soms bijna blindelings goedgekeurd. Voor de SP in Kerkrade betekent democratische invulling geven aan het duale stelsel binnen de gemeentepolitiek. Het college bestuurt en de raadsleden hebben het budgetrecht. Zij controleren het bestuur en stellen de kaders. Dit duale stelsel is ingevoerd om het proces transparant te maken. Te voorkomen dat bestuurders vooraf afstemmen met de coalitiepartijen en in de raad het gesprek in de volle breedte kan worden gevoerd. Ter voorkoming van het dichttimmeren van beleidsvoorstellen en ondoorzichtige ik achterkamertjespolitiek. Democratie is gebaad bij een open discussie in de politieke arena, die daar speciaal voor is ingericht, de raadszaal. Daarom dient de SP nog twee moties in vandaag om de discussie in de raadszaal te voeren. Motie twee, het bespreken van het coalitieakkoord. En motie drie, motie toegankelijkheid vragenuurtje. Voorzitter, ik kom tot een afronding. Op financieel gebied gaat het naar onze mening niet goed, ook al staat het college in de krant met een grote foto en poehend op een sluitende begroting en ruimte voor investeringen. Bij de begrotingsbehandeling zal ik daarop terugkomen. Kortom, er is werk aan de winkel in Kerkrade om de grote problemen nu eindelijk structureel aan te pakken. Maar daarom moet je wel eerst onder ogen willen en durven zien dat er grote problemen zijn. Daarnaast is het goed om deze problemen, een zekere aanpak van de oplossingen, samen te bespreken en met zijn allen onze schouders eronder te zetten. Maar dan moeten we anders met zaken omgaan dan we tot nu toe deden. Anders blijven we onderaan in die vervelende lijstjes hangen. Voorzitter, De SP wil graag met alle partijen samenwerken in het belang van onze inwoners, maar dan moet de coalitie wel voorkomen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

dat we in de tirannie van de meerderheid terechtkomen. Tot zover ons betoog.

8.5 algemene beschouwingen fractie Lokaal Alternatief

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dank u wel, mevrouw Lauman namens de fractie van de SP. Ga ik naar Lokaal Alternatief. Meneer Charlier, het woord is aan u.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

Geachte voorzitter, college, collega-raadsleden, alle overige toehoorders. Net als de afgelopen jaren is 2022 weer een bewogen jaar geweest. Een jaar met deze begrotingsvergadering langzaam maar zeker ten einde loopt. Het moment waarop wij vooruitkijken naar het volgend jaar. We weten nu al dat 2023 een jaar zal worden waarin de oorlog in Oekraïne en de torenhoge energielasten voor onze burgers, verenigingen en ondernemers grote aandachtspunten zullen blijven. Daarbij is het te hopen dat de pandemie niet weer aanwakkert voor menig meer knelpunten zouden kunnen ontstaan. De nu voorliggende begroting is wederom een keurig document geworden. Bij het lezen van die begroting valt op, dat wel heel vaak in nadere toelichting op de teksten noodzakelijk is. Het gevolg is, dat de naar aanleiding van de begroting gestelde vragen en daarop gegeven antwoorden, meer pagina's tekst bevatten dan de oorspronkelijke begroting kent. Is een duidelijke, toegelichte begroting wellicht een aandachtspunt voor volgend jaar. Van belang voor het financiële beleid zijn natuurlijk onder andere de te verwachten extra inkomsten vanuit gemeentefonds zoals aangegeven in de Meicirculaire. Van 2023 tot 2026 ontvangen we in totaal €30.500.000 meer inkomsten uit het gemeentefonds dan nu. We zien dat na een sluitende begroting in 2023, in 2024 en 2025 een begrotingsoverschot wordt gerealiseerd, dat aan de reserves wordt toegevoegd. Reserves die in 2026 zullen moeten worden aangesproken. Tot zover dus geen verontrustende vooruitzichten voor Kerkrade en haar inwoners. De aanzet van onze wethouder om voorafgaand aan samenstellen van deze begroting met alle partijen te overleggen, leek een mooie, breedgedragen begroting op te gaan leveren. Helaas, het komt op ons over alsof het vooroverleg met ons in overleg voor de bunen was. Wij wilden de wethouder een belangrijke boodschap meegeven, daar hebben wij in het gesprek dan ook onze volledige focus opgelegd. Vie, en dan niet het gebouw dat hier achterom gerealiseerd is, maar de gedachten en visie achter Vie. Nemen we de voorliggende begroting door. Dan komen we op het door college benoemde speerpunt: Vie in de wijken. Volgens ons geheel terecht een speerpunt, maar er is voor dit speerpunt geen geld meer gereserveerd om hier gericht iets aan te doen. €500.000 die tijdens de realisatie van het gebouw de afgelopen twee jaar wel beschikbaar waren, ontbreken. Nu het gebouw er is en bewoners geanimeerd zouden moeten worden om er daadwerkelijk gebruik van te maken. Vie is, zoals we allemaal weten, gestart als een uniek concept met als doel onze inwoners te stimuleren gezonder te gaan leven door een ander beweeg- en eetpatroon. Tientallen miljoenen euro's zijn geïnvesteerd om de gebouwen te realiseren die dit concept zouden moeten dragen, en in het verleden dus in totaal €1.000.000 aan de reserves onttrokken om voor dat Vie operationeel was, het concept in de wijken te promoten. Nu zijn de gebouwen vrijwel klaar en lijkt de belangrijkste rol van Vie in de begroting weggelegd voor de parkeergarage. Die ervoor moet zorgen dat de al vele jaren begroten, maar niet behaalde inkomsten parkeergelden in 2023 wel gehaald worden. In parkeergarage overigens, waar de verenigingen die van Vie gebruik gaan maken, nog altijd niet weten hoe het parkeren voor hun leden daarin geregeld wordt. Misschien hebben we het gemist in de commissies en de raad, en zijn de doelen rondom Vie in de wijken al bereikt, dan zouden we daar graag een rapportage van zien. Volgens lokaal alternatief, moeten de bewoners in de wijken net nu gestimuleerd worden om actief gebruik te maken van de prachtige faciliteiten die Vie hun kan bieden. In de aanloop naar de realisatie van Vie genoemde neveneffecten van minder ziekteverzuim, langere levensduur, lagere kosten voor de gezondheidszorg, zou het toch moeten opwegen tegen die investering? Deelnemen aan activiteiten binnen de Vie-gedachte voorkomt overigens ook eenzaamheid en zorgt voor meer sociale cohesie. Overigens is het gebruik maken van die faciliteiten sowieso al niet gemakkelijk, noch laagdrempelig. Dit komt bijvoorbeeld naar voren uit het feit, dat het zwembad voor familie zwemmen, zwemmen met kinderen onder toezicht van hun ouders of grootouders, uitsluitend op vrijdagavond tussen acht en tien en op zondag tussen half twee en vier beschikbaar is. Een erg mager aanbod om tegen een entreprijs van rond de €24 voor vader, moeder en twee kinderen te gaan bewegen zonder een lesprogramma te volgen. Een bedrag die beslist niet voor iedereen is weggelegd. Kortom voor onze fractie voldoende redenen om het amendement in te brengen, om de promotie van Vie in de wijken voor 2023 zeker wel weer in de begroting op te nemen. Niet-vrijblijvend, maar met een strak geregisseerd en vooral resultaatgericht programma, waarvan deze raad van de resultaten op de hoogte wordt gehouden. De financiering zou wederom uit lagere reserveringen moeten komen, iets wat met het oog op de vele extra miljoenen die vanuit de Meicirculaire zijn toegezegd toch mogelijk zou moeten zijn. Natuurlijk, ook wij realiseren ons dat de solvabiliteit van onze gemeente daarmee minder stijgt dan nu in de begroting het geval is. We zitten niet op een zodanig laag solvabiliteitspercentage dat we daarmee met het oog op de niet eens verpleegde normen mee in de problemen zouden komen. Natuurlijk zijn er nog een aantal zaken in deze begroting die aandacht vragen. Het programma sport, cultuur en recreatie kent in vlakke begroting. Hier is er

sprake van geen of nauwelijks inflatiecorrectie. Met de huidige inflatie onder de streep, dus in verlaging van de effectief te besteden gelden in de begroting. Maar maakt sport geen deel uit van Vie? En is Vie geen speerpunt van deze coalitie? Dan zou een reële inflatiecorrectie toch op de plaats zijn. In het verlengde daarvan komt het speerpunt cultuur om de hoek kijken. Volgens de tekst in speerpunt. Let wel dat waar mogelijk gestimuleerd wordt. Hoe wordt dat bedoeld? Optimaal stimuleren en het onderste uit de kan halen, of kijken of mogelijk nog ergens iets overblijft en dat inzetten voor stimuleringsmaatregelen. Kortom in erg onduidelijke toezegging, gekoppeld aan iets wat een speerpunt genoemd wordt. Overigens treffen we bij het onderdeel cultuur - een voor ons erg vreemd in de oren klinkend idee aan - voor de jeugd een Poppodium in het centrum. Is het niet voor de hand liggend om het bestaande Poppodium en FlexiForum breder te ondersteunen, als dit is waar behoefte aan is? Maar het is goed om te weten dat in Poppodium een andere doelgroep kent dan jeugd. Laat dit geen duur prestige-object in het centrum worden. We kijken bij alles naar spreiding in de wijken, in Poppodium heeft Kerkrade een wijk. Beconcurrer het nu niet met een tweede Poppodium in het centrum. Dat overigens dringend iets voor de jeugd in het centrum gedaan moet worden, onderstrepen wij. Maar niet met een Poppodium. Met speerpunt ondernemingsklimaat komt in aanvalsplan centrum om de hoek kijken, in loffelijk streven. Maar wat wordt in dat aanvalsplan de rol van de centrummanager? Blijft het de reactieve rol die nu bij ons door ondernemers wordt gesignaleerd? Of krijgt de centrummanager de opdracht om proactief te handelen om dit aanvalsplan te realiseren? En nee, we denken zeker niet dat het eenvoudig is om bij de ondernemers in ons centrum de neuzen dezelfde kant uit te krijgen. Daar zijn in het verleden meerdere initiatieven vanuit die ondernemers op gestrand, maar in stevige, coördinerende rol vanuit de centrummanager en dus vanuit de overheid, kan daar wellicht een belangrijke rol spelen. Als we het dan hebben over een aanvalsplan, dan over naar een totaal ander aanvalsplan. Het antwoord op onze vraag over status van het aanvalsplan Bleijerheide, roept u ons minimaal verbazing op. Hoewel ons nog steeds veel signalen bereiken van bewoners dat het aanvalsplan nog niet de gewenste resultaten heeft opgeleverd, wordt het op de wijkgerichte plan nu ondergebracht in één integraal veiligheidsplan. Als de actiepunten in de afgelopen jaren zijn uitgevoerd, dan zou het passend zijn om de resultaten ervan te meten. Die verslaglegging missen we nu. Als fractie kijken we overigens uit naar de behandeling van de motie: plan van aanpak 'stille ramp'. De energieproblematiek in Kerkrade is erg groot. Maar laten we bij die behandeling ook even stilstaan en bij door gebruikers gesignaleerde knelpunten in het Parkstad zonnepanelen aandacht vragen. Als gemeente hebben we in dat project veel burgers bij Volta Solar ondergebracht, en onder andere daardoor kunnen realiseren dat we in hun lijstjes bovenaan staan. We horen bij de gemeentes waar de groei in de plaatsing van het aantal zonnepanelen groter is dan in andere Limburgse gemeentes. Het lijkt echter erg noodzakelijk om richting de leverancier actie te ondernemen om hun aan hun contractuele verplichtingen te houden. Denk daarbij aan schoonmaken van panelen die op regelmatige basis zou gebeuren, maar ook aan het al dan niet oplossen van storingen aan die zonnepanelen. Onze burgers denken het goed te doen. Ze hebben in totaal minder kosten, maar klopt die opbrengst wel? Schone panelen leveren meer op. Daarnaast wordt de teruglevering van de overcapaciteit beperkt door grote zonnepanelenparken in de regio, die niet een onbelangrijk aandachtspunt is. Het volgende door Lokaal Alternatief onderstreepte speerpunt, is de kinderraad met onze kinderburgemeester. Enkele weken geleden zijn beiden nieuw benoemd, maar de motie pesten vanuit de vorige kinderraad is nog steeds niet aan de orde geweest in in commissie of raad. Als we die kinderraad serieus nemen, dan zouden we dat zeker moeten doen. Dan agenderen we die motie zo snel mogelijk. Tenslotte, één van de belangrijkste aandachtspunten voor de komende jaren: burgerparticipatie. Wederom terecht aangemerkte speerpunt. Maar tot onze verbazing wordt hiervoor slechts €150.000 op jaarbasis gereserveerd. Let wel, dat is 0,08 procent van onze totale begroting. Nauwelijks in druppel op een gloeiende plaat, als we naar de noodzaak van het omdenken binnen onze gemeente kijken, zoals er bij een aantal zaken in de laatste maanden in commissies en raad duidelijk is geworden. Vorig jaar brachten wij hier onze complimenten over voor de leesbaarheid van de begroting. Zoals in het begin van de beschouwingen aangegeven, heeft de leesbaarheid helaas geleid tot oppervlakkigere teksten die veel vragen hebben opgeroepen. De aanzet van de wethouder om alle partijen bij de begroting te betrekken is een sympathieke stap, die echter ook verwachtingen wekt. Verwachtingen die naar ons toe in ieder geval zonder het amendement dadelijk niet worden waargemaakt. We kijken uit naar een breedgedragen programma

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en begroting voor 2024. Dank u wel. Was dat het? Ja. Ik miste nog de afsluitende woorden. Uitkijken naar een breedgedragen begroting zijn ook afsluitende woorden.

8.6 algemene beschouwingen fractie PvdA

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Zo is dat. Dank u wel, meneer Charlier namens Lokaal Alternatief. Ga ik naar Partij van de Arbeid, Sander Gorissen.

Raad Spreekstoel

Het woord is aan u.

S.H.G. Gorissen PvdA

Voorzitter, in een turbulente tijd is het meer dan ooit noodzakelijk om krachten te bundelen. Zorgen leven bij jong en oud, bij huurders en huiseigenaren, en zeker bij onze burgers die met een kleine portemonnee rond proberen te komen. Vroeger zorgde een vaste baan en een eigen huis voor rust, maar tegenwoordig kan ook dit voor slapeloze nachten zorgen. Je bent er immers nog niet met een eigen huis met een dak boven je hoofd, want: "Kan mijn huis de steeds heftigere regenbuien wel aan? Kan ik de energiekosten nog wel dragen? Heb ik wel geld om mijn huis te verduurzamen? Of erger. Kunnen mijn kinderen naar de sportvereniging? Of kan mijn kind wel met een volle maag naar school?" En zonder dat we kunnen toveren om alle zorgen op te lossen, kunnen we alleen gezamenlijk proberen de problemen in Kerkrade het hoofd te bieden. Nogmaals, we kunnen die problemen dus alleen samen aanpakken. Burgers, bedrijfsleven, politiek, verenigingen en alles wat er nog tussenin zit. Zij aan zij, als gemeente en burger, als huurder en koper, en als jongeren en ouderen. En voor een groeiend deel van de burger draait het dan ook om het sluitend te maken van het eigen huishoudboekje. Naast problemen rondom het betalen van lasten, komt er een torenhoge inflatie bij. Prijzen van dagelijkse boodschappen stijgen hard, prijzen voor gas en elektra nog meer. Onze bestaanszekerheid staat meer en meer op het spel, en dat is voor onze partij en voor iedereen hard te verteren. Voorzitter, door al deze turbulentie is het belangrijk te constateren dat de gemeentelijke lasten niet stijgen, maar we beseffen tegelijkertijd dat deze ook niet laag zijn. We wonen en we leven in een gemeente met veel uitdagingen en met plannen met ambitie. Ambitie kost geld en de gemeente heeft niet veel knoppen om aan te draaien. Sterker nog, de middelen vanuit het Rijk zijn alleen maar lager geworden en de verantwoordelijkheden daarbij groter. Dit is bij alle gemeenten het geval en het maakt de puzzel telkens weer moeilijk in elkaar te leggen. De Partij van de Arbeid, gaat het toekomstproef maken. We hoeven niemand te vertellen dat juist in ons gebied, in bepaalde opzichten de nood het hoogste is. De bekende problemen in de regio tonen geen noemenswaardige verandering en de tijd waarin we leven maakt deze opgave niet makkelijker. Niet voor niets pleiten we voor een nationale programma, om met hulp van het Rijk de regio veiliger, gezonder en welvarender te maken. Dit is iets dat we als Partij van de Arbeid Kerkrade niet loslaten, maar we blijven zoals zo vaak, afhankelijk van het Rijk. Voorzitter, vandaag behandelen we het huishoudboekje van de gemeente, de begroting 2023. Alle raads- en commissieleden waren uitgenodigd bij een toelichting van de accountant van de gemeente op de begroting. Conclusie onder de streep: de gemeente doet het goed. Er zijn wel degelijk aandachtspunten, maar we hebben wel het één en het andere onder controle. We zijn financieel stabiel. We zien een sluitende begroting, waaruit blijkt dat we meerjarig tot en met 2025, geen problemen verwachten. Die komen wellicht pas in 2026, en wederom is de gemeente voor die periode afhankelijk van de bijdrage vanuit het Rijk. Het is van groot belang om aan burgers te laten zien hoe sterk verbonden de gemeentelijke, provinciale en landelijke politiek is. Als Partij van de Arbeid zullen we in ieder geval landelijk blijven strijden om de bijdrage voor 2026 vanuit het rijk om te draaien. Tot zo ver de begroting zelf. In het begin van dit betoog stelden we echter de vragen die meningen bezighoudt: "Hoe houd ik mijn energielasten onder controle? En hoe zorg ik dat ik minder energie ga verbruiken of meer energie kan opwekken?" En nog belangrijker: "Hoe moeten we dat betalen?" In de kamer heeft de Partij van de Arbeid hier op ingespeeld. Het kabinet heeft daarnaar geluisterd en als de uitvoering lukt, kent 2023 een energieprijzplafond, zodat de gevolgen van de gigantische stijgingen enigszins beperkt blijven. Een goede eerste stap, maar wel een tijdelijke oplossing. Daarom hebben we als fractie in november 21, het initiatief genomen voor een lokaal, een gemeentelijk energie en klimaatfonds. Hiermee kunnen bewoners, ondernemers en verenigingen hun eigen panden verduurzamen om zo hun energierekening omlaag te brengen. Daarmee zijn we er echter nog niet. We bereiken hiermee bijvoorbeeld niet alle huurders. Je bent te afhankelijk van de goodwill van je verhuurder. In de toekomst gaat dat wellicht beter worden. Dat doen we in 2022 en 2023 en 2024. We vragen het college daarom om zij aan zij met corporaties en met particuliere verhuurders, te zorgen voor huurders. We vragen het college om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om onwelwillende verhuurders te dwingen om maatregelen te nemen. Of het huiseigenaar of huurder is, we hebben allemaal recht op een goed geïsoleerd huis. Onze burgers moeten allemaal de kans krijgen om hun elektriciteits- en gasverbruik te verlagen, en wel mogelijk energie op te wekken. Voorzitter, ongelijkheid gaat allang niet meer alleen over arm en rijk. De kloof is groter dan ooit en groeit nog steeds, en tussen huurder en koper, jong en oud, hoger en lager opgeleid. Voorzitter, dat is iets waar we al tientallen jaren tegen vechten.

De PvdA staat dan ook voor een inclusieve samenleving. Niemand aan de kant en iedereen telt mee. Tot slot, van onze inbreng over energie het volgende. Niet alleen burgers, ondernemers en verenigingen kampen met hoge energiekosten en de noodzaak van verduurzaming, ook de gemeente moet daarin stappen blijven zetten. Daarom vragen we het college om te onderzoeken hoe en binnen welke termijn de energiekosten van de gemeente zelf onder controle kunnen worden gebracht? We denken daarbij aan gemeentelijk vervoer, maar ook aan gemeentelijke gebouwen en de openbare ruimte. Hiertoe dienen we een motie in, in relatie tot de begroting en de meijararaming. Voorzitter, verduurzaming gaat over de toekomst van ons allemaal. Het moge duidelijk zijn, onze jongste generaties hebben daarbij het allergrootste belang. Niet voor niets is onze eigen wethouder belast met jeugdzorg en jeugdbeleid, en het is in ons belang om te blijven investeren in jeugdzorg, maar minstens even belangrijk is preventie. Met welk beleid kunnen we zoveel mogelijk voorkomen dat er een beroep op jeugdzorg nodig is? Het loopt parallel met Vie en het is er onderdeel van. We willen voorkomen dat burgers ongezond leven en daardoor ziek kunnen worden. Iedereen verdient gezondheid en geluk. We laten onze auto in de garage onderhouden, omdat we niet al te vaak langs de kant willen staan, en daarom zijn we als gemeente met onder de vlag van Vie hiermee gestart, om ook op het gebied van gezondheid en vitaliteit dit voor onze burgers in gang te zetten. Het is tijd dat Vie gedragen wordt door de burgers en verankerd wordt in de wijken. Voorzitter, daar eindigt dit niet voor de jeugd en jongeren. De focus van jongerenbeleid ligt natuurlijk op gezondheid, op onderwijs, op arbeidsmarkt. Vergeet niet dat jongeren ook behoefte hebben aan huisvesting, een vrijetijdsbesteding, een plek om dit te kunnen doen. Met betrekking tot dit laatste vragen we dan ook om bij de genoemde buurtbudgetten actief jongeren te betrekken en aan het stuur te zetten. Tegelijkertijd, zien we een toenemende overlast van een groep jeugdigen in het centrum. We begrijpen van omwonenden dat er onzekerheid en angst bestaat. Dat kan en mag niet getolereerd worden. We vragen daarom aan het college wat er tot nu toe gebeurd is, en wat er nog gaat gebeuren om deze overlast tegen te gaan? En voordat ik afrond, de woningmarkt. Het is een onderwerp dat de Partij van de Arbeid Kerkrade al jaren aan blijft roeren. In de beschouwingen van 2021 hebben we nadrukkelijk gevraagd om een onderzoek naar sturing op de woningmarkt. Hoe kunnen we die beter onder controle krijgen? Hoe kunnen we voorkomen dat sommige straten gebukt gaan om woonoverlast, omdat er te veel huisjesmelkers vrij spel hebben? Voorzitter, het maakt allemaal deel uit van het onderzoek dat nog steeds lopende is. De PVDA heeft begrepen dat er op korte termijn veel informatie naar de raad zal komen. Maar op één ding wachten we niet. Wat ons betreft gaan we de straten aanpakken die het meest leiden onder particuliere verhuur. Door verhuurders die niet naar hun panden omkijken en niet naar hun huurders. In de komende maanden is het ons doel om met een initiatiefvoorstel te komen, om in de meest kwetsbare straten te voorkomen dat investeerders kunnen blijven opkopen zonder een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid van de buurt. Als slot van deze inbreng voor de algemene beschouwingen willen we nog een opmerking maken over de samenwerking tussen gemeenten en burger, en met name tussen raad en burger. We zijn al enige tijd bezig om de raadscommunicatie te verbeteren. We dienen echter een motie in om te onderzoeken of een motiemarkt een optie is in dit kader. Hierdoor kunnen burgers direct de boer op met hun eigen ideeën, en kunnen raadsleden dit oppakken samen met de initiatiefnemer. Voorzitter, we zijn ervan bewust dat grote veranderingen tijd nodig hebben. Wie fietst met tegenwind kan moeilijk vooruitkomen, maar wie vooruit wil blijven gaan, moet toch echt harder trappen. Dat is volgens de Partij van de Arbeid Kerkrade de enige manier om vooruit te komen. We moeten doorgaan met werken aan en investeren voor een gezondere, een duurzame, een veiligere, en meer welvarende gemeente. Wat ons betreft doen we dat allemaal samen. Samen in een samenleving waarin we op elkaar bouwen en vertrouwen hebben in elkaar, en samen op weg

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

naar meer en betere bestaanszekerheid voor iedereen en met iedereen. Dank u wel.

8.7 algemene beschouwingen fractie Ons Kerkrade

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dank u wel, meneer Gorissen voor uw betoog.

Raad Spreekstoel

Dan ga ik naar de fractie van Ons Kerkrade, meneer Krasovec.

N. Krasovec Ons Kerkrade

[onhoorbaar 00:56:18-00:56:22] Nee, ik vind het prima.

Raad Spreekstoel

Wie? Er staat nog negen november inderdaad, dat klopt. Goed gezien. Er zijn al twee minuten verstreken. Goed. Tot zo ver mijn betoog. Dank u wel! Het is allemaal na te lezen op dingen. Even kijken. Goed. Voorzitter, na een hele poos mogen we weer samen. Ons Kerkrade hoopt dat iedereen deze afgelopen coronaperiode goed en gezond is doorgekomen, en dat deze zwarte bladzijde snel voorbij is. Afgelopen maart, die voor de minderheid van de Kerkraadse burgers, heeft zijn oordeel geveld over onze stadspolitiek. De lage verkiezingsopkomst baart Ons Kerkrade ook grote zorgen. Het nieuw college en coalitie zijn gestart, waaronder ook Ons Kerkrade,

N. Krasovec Ons Kerkrade

en borduurt vrolijk de ingezette weg. Samen verder bouwen aan die positieve punten, maar ook aan die uitdagingen en zorgpunten die voor ons liggen. Gezonde boodschap dus. De politieke speerpunten van Ons Kerkrade zijn grotendeels verweven in het coalitieakkoord en collegeprogramma. Voorzitter, Ons Kerkrade, roept al jaren iets over betere communicatie, en dit dan vooral in begrijpelijke en heldere taal, die wereldberoemde jip-en-janneketaal. Wat is er dan logischer dan ons betoog ook eens in die jip-en-janneketaal proberen te doen? Sterker nog, in een Jip en Janneke verhaal te gieten? Voorzitter, even vooraf om het fantasiebeeld goed te schetsen. De vroegere buurtkinderen Jip en Janneke zijn inmiddels volgroeide pubers en hebben een vaste relatie. Jip woont in Kerkrade samen met hondje Taki. Hij studeert in Maastricht, en is uiteraard lid van Ons Kerkrade. Janneke is met haar ouders noodgedwongen naar Sittard verhuisd en komt op bezoek bij Jip, en samen maken ze wandeling door ons mooie Kerkrade. Uit dit boek: Jip en Janneke [onhoorbaar 00:58:03-00:58:05]. Woensdag zeventien november: 10 uur 30, station Kerkrade Centrum. "Welkom in Kerkrade, Janneke", zegt Jip. Samen lopen ze naar de hoge Gaia Toren, zodat ze over heel Kerkrade kunnen kijken. "Wat een geweldig uitzicht", zegt Janneke. "Jep", zegt Jip. "Maar niet alle vooruitzichten zijn zo mooi vandaag. Met de huidige energiecrisis krijgen bijvoorbeeld, veel gezinnen, verenigingen, ondernemers of gemeentes, het flink voor de kiezen. Door die mega hoge energiekosten kunnen vele hun rekeningen niet meer betalen, met alle negatieve gevolgen van dien. De gemeente probeert de burgers zo goed mogelijk te ondersteunen waar kan. Zo is er bijvoorbeeld de energiecheque van € 250 voor burgers, waar ze energiebesparende spullen van kunnen kopen. Er zit een woonwijzerwinkel met isolerende maatregelen tegen kortingsprijzen, en is er voor de Parkstad burgers het zonnepanelenproject. De gemeente besluit verder om in 2023 maar de helft van de precariobelasting bij de Kerkraadse ondernemers in rekening te brengen. Deel als kleine tegemoetkoming en hun hoge energiekosten. De gemeenteraad zelf heeft onlangs de motie stille armoede aangenomen, waarbij ze het college vragen met een plan van aanpak te komen waarmee burgers, ondernemers en verenigingen iets geholpen kunnen worden. Hierbij zijn overigens onlangs al goede ideeën voorbijgekomen. Janneke, deze energiecrisis overstijgt bijna alles en heeft snel een wereldwijde spelwisselaar nodig, want zo gaat het niet langer meer goed. Janneke, dit kunnen we niet alleen oplossen. Die spelwisselaars hebben we ook nodig op het gebied van gezondheid, Janneke. We staan in de verkeerde lijstjes bovenaan. Daar is dus nog een flinke gezondheid in het slag te maken. Kerkrade heet nu het provincie: Vie, leven in beweging. Waardoor de burgers een stukken gezonder moeten worden. Zo lopen er al projecten om overgewicht en eenzaamheid tegen te gaan. Krijgen veel kinderen een gezonde schoollunch, en komt The Move Factory met gratis beweegprogramma's. Beter en vitalere wijken, en een gezondere jeugd zijn van levensbelang, Janneke." "Maar Jip, is Vie niet dat nieuwe gebouw daarachter? Ik zie daar zwembaden en grote sporthallen en een soort uitvindingsruimte voor de Willie wortel onder ons, met nieuwe, gezonde projecten die komen." "Klopt, Janneke, ziet er ook al zeer gelikt uit. Het heeft ook al wat mogen kosten, maar dan heb je ook wat. Alleen denk ik dat Kerkrade haar burgers in de wet --" "In beweging moet zien te krijgen. [Onhoorbaar 00:00:01-00:00:03], Janneke. Nu deden de entreprijzen van het nieuwe Vie-gebouw ook nog menige Kerkradenaren de wenkbrauwen fronsen. We willen juist iedereen in beweging krijgen en dan moet een entreprijs juist niemand afschrikken. Mijn punt van zorg is dus wel de exploitatie van dat mooie Vie-gebouw, Janneke." "Kunnen die Kerkraadse burgers in deze dure tijd, waar ook nog veel mensen hun fitnessabonnement opzeggen, dan niet gratis buiten sporten?" "Janneke, dat is een goede vraag. Zoveel openbare buitensporttoestellen heeft Kerkrade ook weer niet. Misschien moeten we daar eens een voorstel van maken en aandacht voor vragen. Goed idee van je, Willie Wortel. Mogen ze die buitensporttoestellen meteen bij al die nieuw te bouwen huizen plaatsen, Janneke?" "Nou Jip, zoveel keus was er ook weer niet, waardoor wij bijvoorbeeld naar Sittard zijn verhuisd." "Klopt ook weer. Je hebt naast die energiecrisis ook nog eens de wooncrisis. We hebben dus op dit moment gewoon te weinig huizen. Probleem is alleen, Janneke, dat we niet echt mogen bouwen door de stikstofcrisis, dus de ene crisis houdt de oplossing voor de andere crisis tegen. Hoeveel gekker wil je het krijgen, Janneke?" "Nederlands op zijn smalst, maar wat doet Kerkrade nu al, Jip?" "Kerkrade is in het Rolduckerveld flink aan de slag om die wijk een verfrissend en modern aanzien te geven en een flink aantal nieuwe woningen terug te bouwen. Ook bij het zwembad zijn nieuwe woningen gepland en er zijn in Bleijerheide via het Superlocal project veel nieuwe

gerecyclede woningen teruggekomen en er is een aantal nieuwe Tiny Houses bijgekomen. Kerkrade is daar flink aan de slag en aan de sloop om meer sociale, huur-, starters en of doorstroomwoningen te bouwen, die van hoog tot laag geschikt zijn en het liefst zo duurzaam en levensloopbestendig mogelijk. Voor ieder wat leuks dus, Janneke, maar die wooncrisis baart me wel grote zorgen. Ik vraag me dan ook af, wat de gevolgen zijn van die rechterlijke stikstofuitspraak, voor de nu nog op de plank liggende bouwprojecten in Kerkrade en Parkstad: kan en gaat alles gewoon door, gemeente?" "Jip, hoe doen ze het hier dan met de opvang van die vele vluchtelingen en Oekraïners?" "Pas nog hebben we in sporthal Rolduc menig Oekraïense vluchteling en asielzoeker opgevangen. De wijk is er goed bij betrokken en op de afgesproken datum, 1 oktober jongstleden, is de opvanglocatie als sporthal weer netjes teruggegeven aan de sporters en aan de wijk Rolduc. Het heeft de gemeente veel tijd en werk gekost en daarom ook een groot compliment aan al die ambtenaren, vrijwilligers et cetera die dit op een humane manier voor de Bühne hebben gebracht." "De gemeente heeft het al aardig druk, Janneke. Kerkrade wil hierbij graag dat iedereen ook kan meedoen en niemand langs de zijlijn van de samenleving staat. Het hebben van werk is dan een belangrijk onderdeel om zelfstandig te kunnen voorzien in je eigen inkomsten en dus je eigen levensonderhoud. Prima te zien dat onze bedrijventerreinen langzaam vollopen, maar er zijn hier helaas ook nog genoeg burgers die geen werk of voldoende inkomen hebben, en afhankelijk zijn van de gemeente of andere instanties. Hier komen die mensen nu in een zogenaamde klantreis terecht, waar een sausje van menselijke maat overheen wordt gegoten. Toetsen wat wel kan, zie kansen en kijk wat iemand wel kan in plaats van wat iemand niet kan, Janneke: prima insteek met al die openstaande vacatures overal. Janneke, er zijn helaas nog te veel burgers die door armoede niet volwaardig mee kunnen doen aan onze samenleving, omdat ze er de centjes niet voor hebben. Kerkrade zet dan ook sterk in, op het vroeg signaleren van armoede, het tegengaan van kinderarmoede en fatsoenlijk om kunnen gaan met geld. Bij de GeldWijzerWinkel kunnen burgers bijvoorbeeld terecht voor advies over geldzaken om zo te voorkomen dat burgers te snel in de schulden komen, Janneke, prima zaak dus." "Een belangrijke voorwaarde om werk te krijgen, is goed onderwijs, Jip. Hoe zit dat hier?" "Nou Janneke, Kerkrade heeft een mooi beroepscollege, Holz. Hiernaast is Kerkrade al een tijdje aan de gang om volwaardig voortgezet onderwijs terug te krijgen. Dit was jaren geleden één van onze tips en die is meteen serieus opgepakt. De animo in Kerkrade is hiervoor zeker aanwezig, en meer studenten betekent ook veel meer reuring en beleving in de stad, waar weer winkels, bibliotheek, horeca et cetera van kunnen profiteren. Een mooie win-winsituatie dus." "Het centrum ziet er inderdaad mooi uit, maar ik zie toch ook nog aardig wat lege plekken." "Klopt, Janneke en dat is dan ook meteen een zorgpunt voor mij: de leegstand in ons nieuwe stadshart. Meer reuring in de stad door studenten, zou ik dan ook zeer toejuichen. Meer volk betekent meer inkomsten en dat betekent meer aantrekkingskracht voor startende ondernemers. Massa is kassa, sfeer en beleving en dus laat die Bubers maar snel komen, Janneke." "Dat klinkt chic, maar doen ze ook iets voor de kleine kinderen?" "Wat dacht jij dan Janneke? In Eygelshoven gaat basisschool de Veldhof binnenkort op de schop, dan komt hier het eerste Integraal Kindcentrum, IKC de Droomhof. Hierin werken verschillende instanties samen, om de gedroomde toekomst van kinderen mogelijk te maken. Chic man! Verder is Kerkrade flink aan de slag om bijna alle basisscholen om te toveren tot de gezonde basisscholen van de toekomst. Hier krijgen de kinderen onder andere een gratis gezond ontbijtje aangeboden, zodat niemand meer met honger naar school hoeft. Dat is ook nog eens gezond. Dus goed voor de kinderen en hun gezondheid, Janneke. Toppie! Voor de kleintjes is ook de Kerkraadse speeltuin een groot genot, en die moet dus vooral gekoesterd worden. Speeltuinen zijn het buitenleerpark voor de jongsten, en dus zeer belangrijk, Janneke. Probleem is wel om voldoende vrijwilligers te vinden om deze speeltuinen draaiende te houden. Vrijwilligers en bijvoorbeeld mantelzorgers zijn sowieso het cement van de samenleving, Janneke, en die moeten we heel goed in ere houden." "Heb je zelf dan geen onderwijstips meer voor de gemeente, Jip?" "Natuurlijk Janneke, je vindt steeds minder mensen die de kunst van het oude handwerk beheersen, zoals bijvoorbeeld een schilder, monteur, elektricien, loodgieter et cetera. Misschien eens binnen deze regio onderzoeken of er behoefte is aan een ouderwetse Vak- of Ambachtsschool. Het gewoon weer leren werken met de handen, werk genoeg, goed betaald en broodnodig. Goed voor onze jeugd." "Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst, Jip!" "Dat klopt Janneke, en die moet je dan ook voor Kerkrade zien te behouden, door het bieden van voldoende en afwisselend aanbod aan verenigingen, clubs, evenementen en activiteiten. Genoeg vertier, volwaardig voortgezet onderwijs, goed openbaar vervoer, voldoende starterswoningen et cetera. Kortom, je moet er wel eens voor doen om ze iets te bieden en ze te behouden, Janneke." "Dat vorige geldt ook allemaal voor de ouderen. Ook hen zul je voldoende keuzes moeten bieden, zoals voldoende en gevarieerde buurtfaciliteiten, levensloopbestendige woningen, voldoende en gevarieerd werkaanbod, goed of beter openbaar vervoer, de gezondheidsprojecten om de hoek, et cetera. Het zo lang mogelijk in hun eigen vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen en mee kunnen doen, is hierbij een belangrijk punt, Janneke." "Jip, hoe zit dat dan met die omgeving hier: de buurt, de wijk?" "Best oké, Janneke, maar ze rijden vaak nog steeds als gekken. Hier mag nog veel harder tegen opgetreden worden, maar er is te weinig blauw op straat."

De politie in deze regio moet juist niet opgekocht worden, maar er moeten extra mensen bij. Dit ook om de aanpak van drugsoverlast in de grensregio serieus aan te pakken en er moeten ook handhavers en Boa's bij om de aanvalsplannen per wijk beter te ondersteunen. À propos, wijk! Als ik tijdens onze eigen OK-Wijkschouw in de wijken kom, zie ik soms ook dat het onkruid hier en daar wel erg de wijken ontsiert. Gooi daar wat illegale afvaldumpingen bij, dan roept dit helaas wel een verloederend beeld op. Vaak ook onterecht, omdat het Gemeentelijk Groen- en opruimpersoneel zich dagelijks uit de naad werkt, maar handjes tekort komt. Puntje van zorg, Janneke, dat tekort van al dat personeel. De gemeente zou toekomstige knelpunten in kaart proberen te brengen en kijken wat hierin gedaan kan worden. Een goed voorbeeld is de kersverse Gravenwegrotonde. Wij hebben daar flink voor op de trom geslagen, Janneke, zelfs tot de provincie aan toe. Ik vind het dan ook helemaal oké dat nu eindelijk die veilige rotonde startklaar is. Top!" "Zo wil Kerkrade ook proberen haar burgers, ondernemers en verenigingen nog meer te betrekken bij het wel en wee van hun eigen straat, buurt of wijk. Dit om hen een actievare rol en meer verantwoordelijkheid te geven bij de inrichting van hun eigen omgeving. Zij moeten hier immers zelf wonen en leven. Een prima voorbeeld van toekomstige burgerparticipatie en samenwerking, Janneke." "Dat biedt mooie kansen, Jip! À propos, samenwerking: hoe loopt dat in de regio?" "Janneke, ik vind het wel aardig gaan, maar het kan altijd beter. Ik denk dat je door samenwerking meer kunt bereiken en dat 1 plus 1 dan vaker 3 kan zijn. Maar we moeten wel opletten dat we door samenwerking geen te grote en logge instanties maken, waarvan we straks zelf de regie kwijt zijn: puntje van aandacht, Janneke. Ik denk wel dat je elkaar als Parkstadgemeentes ook beter en vaker moet proberen te vinden. Naar aanleiding van een burgerinitiatief hebben we het idee aangedragen om regiobreed te kijken of de intentie er is om ooit tot een gezamenlijk openbaar buitenzwembad te komen binnen Parkstad, Janneke. Ik vind het echt retespannend of dat iets gaat worden en het zou een geweldige regiosamenwerking zijn en een mooi piketpaaltje voor de Parkstadtoekomst. We werken ook over de grens goed samen, Janneke. Zo hebben we hier Eurode, waar Herzogenrath en Kerkrade op politiek, bestuurlijk en ambtelijk gebied samenwerken. Het EBC-gebouw midden op de twee landsgrenzen is een mooi voorbeeld van een grensoverschrijdend bouwwerk, waar burgers onder andere terecht kunnen voor informatie over grensoverschrijdende arbeid." "[Onhoorbaar 00:08:18-00:08:19] dus. Dan moet men dus in verschillende talen communiceren, Jip?" "Zeker, Janneke, en dat lukt ook wel aardig, maar met zelf helder en tijdig communiceren heeft de gemeente wel al een poosje moeite. Onze jip-en-janneke-taal wordt nu nog te weinig gebruikt en ook het beantwoorden van burgers mag nog wel iets vlotter. Met onze gele en rode kaarten gaat dat wel iets beter, maar top is het nog niet: een verbeterpunt voor de toekomst dus." "Kijk eens naar al dat moois om je heen, Janneke: onze Klankstad met haar WMC, Erenstein, ons groengebied, het Discovery Museum, RODA JC, de Eygelse zaterdagmarkt, GaiaZOO, de Jeetemarkt, Abdij Rolduc, Terwinseler Straatmarkt, botanische tuin, Carnaval, het Vasteloavends Museum, Schacht Nulland en noem maar op." "Klopt, Jip. Wel nog even een kleine tip. Laatst was ik bij Schacht Nulland en een grote ruimte voor een film of presentatie is daar niet, Jip." "Dat is nog eens een goeie tip voor de gemeente, om hier een onderzoek naar te doen. Bij die schacht van het zwarte goud, maar het is niet allemaal goud dat blinkt, Janneke. Natuurlijk zijn er ook nog genoeg zorgenkindjes, zo zijn er de eerder genoemde energie-, woon-, stikstof- en opvangcrisis. Deze zullen zeker een negatieve schaduw over veel burgers, ondernemers en verenigingen gooien, maar ook over de gemeente Kerkrade zelf, Janneke. De Jeugdzorg en het Sociaal Domein zijn ook altijd zorgenkindjes geweest voor extra aandacht, vooral ook gelet op de toekomstige centjes. Zo blijft ook dat prachtige RODA stadion ons achtervolgen. Qua betalingsverplichting is het elk seizoen weer de vraag: doet hij het of doet hij het niet? Nog steeds een risicopuntje van zorg dus, Janneke." "Ook het huidige personeelstekort is een punt van zorg, omdat hierdoor ook de werkdruk stijgt. Er moeten dus echt snel mensen bij om deze problemen goed op te lossen. Even niet jammeren: er liggen ook genoeg mooie uitdagingen en kansen op de loer, Janneke. De nieuwe Omgevingswet is een hele ommezwaai, maar brengt ook aardig wat nieuwe kansen met zich mee op het gebied van burgerparticipatie. Het nieuwe Project Bruis op Sportpark Kaalheide is zo'n gezonde toekomstinvestering waar via een brede samenwerking vele doelgroepen bediend kunnen worden en waar de wijk ook nog eens van mee kan profiteren. Zo zijn het woonproject Rolduckerveld en het gezondheidsproject Vie ook twee van die mega- uitdagingen die mooie kansen bieden." "Waar ben jij heel blij mee, nu je politieke partij zelf op het pluuche zit, Jip?" "Janneke, dat zijn meerdere positieve dingen waar wij uiteraard extra blij mee zijn. Zo zullen de parkeerinkomsten in 2024 eens goed onder de loep worden genomen, als het centrum redelijk klaar is. Met deze parkeercijfers kan bij toekomstige begrotingen rekening worden gehouden. Het huidige bedrag is vaak wensdenken, Janneke. Ook gaat Kerkrade de hondenbelasting voor de eerste honden schrappen, voor onze Takkie dus. Dat is in onze ogen niet meer van deze tijd en gaat in de toekomst op de poepschep. Toppie van Takkie. De intensieve inzet voor personeelsuitbreiding en de grotere inzet voor betere communicatie zijn ook twee items waar ik al vaker voor op de barricades ben gegaan. Ook hoop ik dat onze oude motie om volwaardig voortgezet onderwijs terug te krijgen via het Martin Buber College werkelijkheid zal worden, Janneke. Wat zou het dan chic zijn

als ons mooie dialect binnen het onderwijs ook nog eens beter zijn weg zal vinden? Op de eigen gemeentegang Borden gaan ze hier al mee beginnen. Chic. Verder stemt de grote inzet om iedereen mee te laten doen, niemand aan de zijlijn te laten staan, met de menselijke maat hoog in het vaandel en het nog meer oog en inzet hebben voor onze mooie wijken mij zeer tevreden en is helemaal oké." "Jip, hoe doen jullie het dan met de centjes, hebben jullie de schaapjes al op het droge?" "Janneke, dat gaat tot nu toe nog goed. We hebben voor de komende jaren een sluitende begroting, op het ravijnjaar 2026 na. Tot nu toe hebben we dus de centen om te doen wat we hebben aangegeven. Echter, Janneke, met al die ongewisse crises op ons bordje weet je niet hoe het morgen is en zal het dus een hels karwei worden om die financiële eindjes aan elkaar te blijven knopen. Het gaat nog goed, maar ook Kerkrade zal op de kleintjes moeten letten en zeer goed op haar eigen winkel moeten passen. Nu heb je zo'n beetje alles wel gezien, wat ook in het Limburgs leeskwartiertje past. Rondje Kerkrade voor gevorderden." "Jip, ik heb een mooie, vitale, krachtige en uitdagende stad gezien. Eerlijk is eerlijk, we zouden hier saampjes best goed kunnen wonen." "Jazeker Janneke, dat zie ik ook al helemaal voor me. Samen met onze belastingvrije Takkie op de buitenring de zonsondergang tegemoet rijden. Janneke, wat is Kerkrade toch mooi!

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Goede reis terug richting Sittard en doe ze de groetjes!" Dank u wel. Mooi dat Jip en Janneke ook nog eens van stal gehaald worden met hondje Takkie.

8.8 algemene beschouwingen fractie

Burgerbelangen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ik ga naar Burgerbelangen: mevrouw Paul, het woord is

Raad Spreekstoel

aan u. Voorzitter, Raad,

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

geachte aanwezigen in deze zaal en alle mensen thuis. Het is voor mij een eer om als eerste vrouwelijke fractievoorzitter in de vijftigjarige geschiedenis van Burgerbelangen Kerkrade de Algemene Beschouwingen namens Burgerbelangen Kerkrade te mogen presenteren. Bij de gemeenteraadsverkiezingen in maart jongstleden heeft onze partij elf zetels behaald en blijven wij de grootste politieke partij in Kerkrade. Met het motto: Samen verder vooruit, heeft het voor ons een letterlijke betekenis. Verder met dat wat wij al de afgelopen jaren hebben ingezet en dit vooral samen. Ons doel is de komende vier jaar samen met alle partners, zowel coalitie als oppositiepartijen, verder te bouwen aan een vitaal en uitdagend Kerkrade. Bouwen aan een stabiele gemeente die uitgaat van de inhoud, met geloof in zichzelf haalbare ambities plaatst en daadkracht en lef toont bij de uitvoering van het beleid. Onze visie van Burgerbelangen Kerkrade kent ook nu weer drie belangrijke uitgangspunten. Eén: opkomen voor de zwaksten en meest kwetsbaren in de samenleving. Twee: het investeren in een veilige en schone leefomgeving in alle wijken. Drie: blijven doorontwikkelen van een uitnodigende en aantrekkelijke stad. Met name deze thema's zullen hoofdonderdeel zijn van mijn betoog. Door alle thema's heen zult u zien dat burgerparticipatie een grote rol zal spelen in het wel of niet slagen van alle projecten en plannen die gerealiseerd gaan worden de komende jaren. De nieuwe Kinderraad is inmiddels gekozen met haar nieuwe kinderburgemeester, Madée Buck, we wensen hen heel veel succes. Ook de jongeren adviesraad heeft een frisse impuls gekregen, waardoor onderwerpen zoals pesten, armoede, gezondheid en jonge mantelzorgers ruime aandacht zullen krijgen door suggesties en initiatieven bij hun op te halen. Onze samenleving: de afgelopen periode is er door heel veel mensen ondersteuning geboden om te komen tot volwaardig voortgezet onderwijs. De komst van het Martin Buber zal de aantrekkelijkheid van onze stad enorm vergroten en ook jongere gezinnen binden aan onze stad. In een gezamenlijke motie hebben we nogmaals richting College bepleit een nieuwe aanvraag in te dienen en tevens bezwaar of beroep in te stellen tegen een mogelijke afwijzing. Een goed communicatietraject blijven voeren richting de inwoners en andere belangstellenden is een pre. Wij gaan ervan uit, na wederom alle handtekeningen te hebben verzameld voor een nieuwe aanvraag, dat dit zeker beloond zal worden met de goedkeuring van een mogelijke start van het Martin Buber in 2024. Vie- Leven in beweging: met als doel gezondere en vitalere burgers in Kerkrade en de regio. Op 5 september jongstleden zijn de deuren geopend van dit geweldige complex, waar zorg, bewegen, leren en samenwerken elkaar ontmoeten. Alle programma's

zijn afgestemd voor jong en oud en bieden ondersteuning en begeleiding bij een gezond en vitaal leven. De gezonde basisschool van de toekomst: Kerkrade investeert in een gezonde leefstijl van de jeugd. Het begint bij het draagvlak creëren bij de scholen en de medezeggenschapsraad moet instemmen met dit voornemen. Tevens zijn er vrijwilligers nodig om het echte doel te bereiken. Het is niet alleen een gezonde maaltijd, echter ook de beweegactiviteit in de pauzes brengt ons tot het doel dat kinderen fit zijn voor de toekomst. Burgerbelangen Kerkrade is blij dat in ieder geval twee basisscholen in Kerkrade dit jaar gestart zijn met dit concept. Toegankelijkheid: voor inwoners met rolstoelen en andere hulpmiddelen zou het geen belemmering moeten zijn om locaties in onze stad te bezoeken. Ook voor mensen met andere lichamelijke aandoeningen moeten er voldoende toiletmogelijkheden in de stad aanwezig zijn. We vragen hier extra aandacht voor. Eenzaamheid: in Limburg bedraagt deze ongeveer 40 procent onder ouderen en alleenstaanden en de prognose is dat dit de komende jaren alleen zal stijgen. Voor Kerkrade willen wij deze stijging tegengaan met het programma vanuit Vie- Eenzaamheid. Het vorige college heeft een aantal stappen gezet en het huidige college heeft dit overgenomen. Blijven opkomen voor de meest kwetsbaren in onze samenleving: we kunnen trots zijn op het voorzieningen beleid binnen de gemeente Kerkrade. Als je hulp nodig hebt, is er wel ergens een loket met mogelijkheden om bewoners in nood te helpen. De weg ernaartoe is vaak een probleem. De GeldWijzerWinkel biedt de oplossing en is het centrale punt waar alle hulp bekend is en geboden wordt op het gebied van armoede en schulden. Vooruit kijkend naar 2023 denken wij onze stad nog aantrekkelijker te maken door invoering van een Beleef stadspas Kerkrade. We willen graag een motie indienen om de mogelijkheid te laten onderzoeken waarbij alle inwoners van Kerkrade betrokken zijn. Ik wil de nadruk leggen op alle bewoners. Veel voorzieningen zijn op de lagere inkomens gericht, maar we zien nu door de energiecrisis dat ook andere inkomensgroepen het moeilijk hebben. Iedere burger is voor ons van belang: structureel werken aan de relatie met alle burgers. Dit is een handreiking voor een koppeling van burgers met de voorzieningen en de ondernemers in onze stad. Gemeenschapshuizen: bij een vitale wijk hoort een vitale gemeenschap en dus ook een vitaal gemeenschapshuis. Bij de structuur van gemeenschapshuizen moet de verankering in de gemeenschap en cohesie het fundament vormen, en dus zal maatschappelijke financiering een belangrijk onderdeel dienen uit te maken van de exploitatie. Een veilige en schone leefomgeving: schoon en groen. Het investeren in onderhoud en groen is van groot belang voor onze stad. Niet alleen bij openbare terreinen, maar ook steeds vaker is de keuze van de inwoners eerder tegels in hun tuin te leggen dan het kiezen voor groen. Goed onderhouden groen zorgt voor verbinding. Denk bijvoorbeeld aan ons Stadspark. Contact met dieren is ook van belang. Vanwege de gezondheid van de dieren roepen wij op het voederen van dieren tot een minimum te beperken en vragen het college via communicatie hier aandacht aan te besteden. Dit gebied zorgt er ook voor dat mensen, jong en oud, recreëren en contacten met elkaar leggen. Burgerbelangen Kerkrade denkt dat dit ook in buurten, wijken en straten hetzelfde effect kan hebben. Veilige, schone en groene leefomgeving in samenwerking met bewoners van buurten en straten blijven stimuleren: de bewoners kunnen meedenken en hun ideeën uitwerken. In de begroting wordt het motto: Doen genoemd, waar wij volledig achter staan. Op diverse plaatsen binnen onze gemeente is dit al heel goed georganiseerd. Vandaag staat de Visie burgerparticipatie op de agenda. We willen dit nogmaals extra benadrukken. Het meest geschikt hiervoor is te beginnen bij de eigen straat van onze inwoners. Dit blijkt ook uit de resultaten van het onderzoek onder burgers naar participatie. Liefst dicht meepraten, wij vragen om te onderzoeken of het thema adopteer, bijvoorbeeld, een straat binnen de Kerkraadse wijken, mogelijk gemaakt kan worden. Gezamenlijk met het CDA dienen wij een motie Buurtdeals en het concept: Adopteer een ... Veiligheid: grote en kleine criminaliteit raken het veiligheidsgevoel van de burgers. De inzet van de politie en de gemeentelijke OOV zijn onontbeerlijk in de strijd tegen ondermijnende criminaliteit. De burgers zijn de ogen en oren voor de wetshandhavers. Er is geïnvesteerd in de uitbreiding van het cluster Handhaving en op dit moment worden drie Wijkboa's geworven die hun focus moeten gaan leggen vanuit Domein één, te weten: belast met de opsporing van de strafbare feiten. U noemt dit het versterken van de aanpak van onveiligheid. We willen het College oproepen te onderzoeken of het mogelijk is tenminste één BOA Domein twee in Kerkrade actief in te zetten. Domein twee is gericht op milieu, visserijwet en jachtwet, zij opereren meer in het buitengebied. Het is wat ons betreft ook belangrijk dat men op dit Domein direct handhavend kan optreden bij overtredingen. We horen de laatste tijd vaak dat burgers overlast melden veroorzaakt door jongeren. Burgerbelangen Kerkrade vindt dat wij hier serieus aandacht voor moeten hebben: plekken voor jeugd en jongeren creëren waar zij kunnen vertoeven, nadenken over het Jeugd en jongerencentrum zoals dat ooit is geweest, ofwel een Poppodium in of rond het centrum van Kerkrade. Jeugd en jongeren moeten actief bezig kunnen zijn, wel rekening houden met de omwonenden en vooral draagvlak creëren. Misschien hebben zij wel de beste ideeën hiervoor. Infrastructuur: een goed wegennet is belangrijk. We zijn dan ook blij te zien dat er aanzienlijk geïnvesteerd wordt in de openbare ruimte. De koers die reeds is ingezet in de afgelopen periode wordt hiermee kracht bijgezet. Als men aan de slag gaat met de reconstructie van wegen, vragen wij extra aandacht voor de gevaarlijke verkeerspunten: verbeteringen aanbrengen om het hard rijden op deze

punten tegen te gaan. Veiligheid van onze inwoners moet geborgd worden. Tevens hebben we de afgelopen jaren gezien dat er meer kunstwerken op de rotondes worden geplaatst. Dit is wat ons betreft een goede ontwikkeling en we roepen het College op dit door te trekken naar andere rotondes in onze stad.

Duurzaamheid: de duurzaamheidsdoelstellingen worden momenteel doorkruist door de energiecrisis als gevolg van oorlog in Oekraïne. Belangrijk was en is energiebesparing, lokaal dienen we hier dan ook maximaal op in te zetten. Op dit moment wordt geworven voor energiecoaches die alle gezinnen die recht hebben op de energietoeslag in Kerkrade gaan bezoeken en ondersteunen met gratis energieadvies en 250 euro energiebesparende maatregelen. In verband met de hoge energieprijzen is het een welkome toevoeging. Doorontwikkeling van onze stad: met het Centrumplan, het grootste naoorlogse Stedenbouwkundig project in Kerkrade heeft het centrum een enorme opwaardering gekregen. Dit is nu gecompleteerd met het Vie-project, een zwembad, sporthal, parkeergarage en openbaar gebied. Een stad is nooit af en zo zullen er nog stedenbouwkundige projecten, zoals de invulling van het gebied D'r Pool volgen. Ook kijken we met belangstelling naar het aanvalsplan Kerkrade centrum, dat een ontwikkeling is om de uitdagingen in het centrum integraal op te pakken. Het woonoffensief Nieuwe woningbouwplannen heeft duidelijk aandacht in Kerkrade. De Omgevingswet, waarvan de invoering helaas weer is uitgesteld tot 1 juli 2023, speelt een grote rol bij de aanpak van de leefomgeving. Een stad als Kerkrade is natuurlijk constant in ontwikkeling, zo ook onze lokale woningmarkt. We horen steeds vaker van onze burgers dat er een groeiende behoefte is aan goede en betaalbare woonruimte voor jong en oud. Dit geldt voor huur- als ook voor koopwoningen, wij vragen hiervoor constante aandacht van het college. Wat bij Burgerbelangen Kerkrade in het oog springt, is het programma MedTech. In de medische technologie deed zich de grootste banengroei voor. Voor Kerkrade is dat Medtronic en Boston Scientific en daar zijn we trots op. Voor verdere verankering is het programma Medtech in het leven geroepen. Bijzondere aandacht voor de arbeidsmarkt, opleiding, bereikbaarheid en marketing. We blijven dit programma met veel interesse volgen en steunen deze aanpak. Onze bedrijventerreinen hebben enorme aantrekkingskracht er komen steeds meer nieuwe bedrijven bij en dit komt de werkgelegenheid voor Kerkrade ten goede. Financiën: de voorliggende begroting is de financiële vertaling van het collegeprogramma voor de komende jaren. Burgerbelangen Kerkrade feliciteert het college met deze sluitende begroting. Tevens willen wij een bijzonder compliment uitspreken naar wethouder Jo Paas samen met de ambtelijke organisatie. Daarbij werd twee weken geleden een uitvoerige uitleg gegeven door de accountant over hoe deze begroting is opgebouwd en waar vragen gesteld konden worden. Deze aanpak is voor herhaling vatbaar en nogmaals dank aan iedereen die dit mogelijk heeft gemaakt. Nu op inhoud: ten aanzien van het investeringsprogramma zien we dat het College voortvarend te werk gaat, in het belang van haar burgers en ondernemers. Er worden gelden beschikbaar gesteld voor infrastructuur, sportaccommodaties en bedrijventerreinen. We zijn blij dat het college meer geld in de bedrijfsvoering investeert waarmee 35 arbeidsplaatsen worden gecreëerd. Dit komt de serviceverlening naar onze burgers ten goede. Het college is de ondernemers de afgelopen twee jaar tegemoet gekomen ten aanzien van de precario- en reclamebelasting belasting vanwege de gevolgen die zij ondervonden door COVID. Door de stijging van de energieprijzen en algemene kosten wordt deze lijn ook doorgetrokken in 2023 en wordt de precario-reclamebelasting met de helft verminderd. De gemeentelijke belastingen worden niet verhoogd, in deze tijden een goed uitgangspunt, vooral afgezet tegen de inflatie en de stijging van de energiekosten die al voor genoeg financiële ellende zorgen. Tevens is het college van mening dat een hond als huisgenoot voor veel mensen bijdraagt aan het welzijn en de fysieke gezondheid. Het besluit geen hondenbelasting meer te treffen voor de eerste hond met ingang van 2024 is ook een belangrijk punt voor Burgerbelangen Kerkrade en we zijn dan ook blij dat hieraan gehoor is gegeven. Voorzitter, tot slot, namens Burgerbelangen Kerkrade wil ik iedereen hartelijk bedanken die meewerkt aan het ontwikkelen en uitvoeren van het beleid waardoor onze stad Kerkrade iedere dag een stap vooruit zet en de aantrekkelijkheid om hier te blijven wonen en te komen werken, leven en wonen bevordert. Dank aan alle inwoners, het ambtelijk apparaat, vrijwilligers, mantelzorgers, verenigingen, stichtingen en bedrijven die ons helpen met deze mooie ambitie.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dank u wel, mevrouw Paul, namens Burgerbelangen. Dan is het aan de VVD om de rijen te sluiten.

8.9 algemene beschouwingen fractie VVD

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Welkom meneer Creusen, fijn dat u er bent. De

Raad Spreekstoel

grootste partij-- Maar het blijven toch tien minuten, wat u ook probeert. Goed, voorzitter, ik zal me houden aan deze tien minuten.

R.F.A.C. Creusen VVD

Dank u wel voor het welkom. Voorzitter, overige leden van de raad, college en kijkers thuis. Voorzitter, we leven in een tijd met ongekende onzekerheden. We komen uit een pandemie die we zo nog nooit eerder hebben meegemaakt. Er is een oorlog op ons continent in een omvang die we sinds de Tweede Wereldoorlog niet meer kenden, met als gevolg ongekende inflatie en een recessie aan de horizon. We worden met z'n allen armer, mensen verliezen hun banen omdat bedrijven door toenemende kosten hun deuren moeten sluiten. Burgers kunnen hun rekeningen niet meer betalen. Eat or heat is dan de afweging, een hart gelag. De burger in Kerkrade staat een breed ondersteuningsaanbod ter beschikking, dat zijn wij al decennia zo gewend. Lage inkomens, zoals bijstandsgerechtigden, kunnen aanspraak doen op allerlei regelingen. We hebben een hoog voorzieningenniveau, maar we zien nu ook dat middeninkomens in de knel komen. Ondanks dat het huidige College de burgers tegemoet komt met aanvullende ondersteunende maatregelen naast de landelijke, zal de VVD vandaag een motie ter stemming brengen. Deze crisis treft immers niet alleen de bekende kwetsbare doelgroepen. Burgers die voorheen niet met dergelijke moeilijke omstandigheden geconfronteerd werden, worden nu ook getroffen. Die burgers, zelfs onderwijzers, verplegers, politieagenten, verdienen volgens de VVD ook ondersteuning. Deze crisis raakt niet alleen burgers, ook ondernemers en verenigingen maken ongekende tijden mee en tegelijkertijd beseffen ook wij dat wij niet kunnen garanderen dat er geen mensen buiten de boot vallen. Nadrukkelijk wijst de VVD erop dat onze motie gefinancierd kan worden vanuit het toekomstige budget Regiodeal 2.0. We juichen het toe dat de stadsregio Parkstad een in onze ogen kansrijke aanvraag hiervoor bij het Rijk heeft ingediend. Deze zogenaamde Regiodeal 2.0- aanvraag, zet in op een bedrag van maar liefst 40 miljoen euro: geld dat ingezet wordt voor sociaaleconomische structuurversterking, maar ook voor relevante thema's als veiligheid, verduurzaming, wonen, retail en een grensoverschrijdende samenwerking. Dat zijn nu net de thema's waar de VVD Kerkrade zich zo verbonden mee voelt. Economische ontwikkeling: de VVD omarmt het voorstel van het College om de gemeentelijke belastingen voor burgers en ondernemers niet te verhogen. De VVD heeft in het recente verleden met succes het College opgeroepen OZB-tarieven voor niet-woningen te bevriezen. Ondernemers vormen immers het hart van onze lokale economie, zij dragen bij aan onze welvaart, genereren met hun bedrijvigheid inkomsten voor burgers en overheid en lijkt haaks op de eerder genoemde geschetste nieuwe realiteit. In deze moeilijke tijd is het juist cruciaal als overheid te blijven investeren, dan worden bedrijven verder verankerd in de regio. Arbeidsmarktopleidingen, waaronder volwaardig voortgezet onderwijs, bereikbaarheid, het transformeren van verouderde winkel- en woongebieden: allemaal factoren die cruciaal zijn voor het realiseren van een gunstig vestigingsklimaat in Kerkrade. We zijn dan ook verheugd dat het college deze reeds ingezette koers ook komend jaar continueert. Ook nu weer wijst de VVD op het realiseren van goede verbindingen met onze omgeving. Een slechte en ingewikkelde infrastructuur zal altijd minder aantrekkelijk zijn voor de vestiging van bedrijven, inwoners en studenten. De lang gekoesterde wens van de realisatie van de Avantislijn schijnt ons uit handen te zijn geglipt. De Avantislijn is cruciaal voor de bereikbaarheid van Kerkrade en omliggende bedrijventerreinen, de [onhoorbaar 00:33:14-00:30:15] en de universiteit van Aken. De VVD vraagt het College om op een creatieve en vasthoudende wijze en met bemiddeling van onze oosterburen de provincie te bewegen Kerkrade te voorzien van een adequate aansluiting met de regio en het achterland. En tegelijkertijd aanbieders van ons openbaar vervoer te bewegen, de versobering en verschraling van het openbaar vervoer tegen te gaan. Volwaardig, vernieuwend voortgezet onderwijs: het voornemen om het voortgezet onderwijs weer in volle ere te herstellen in onze stad is een prachtig voorbeeld van het samen zoeken naar mogelijkheden om de nieuwe generatie kansrijker en weerbaarder te maken. Het vernieuwend concept dat er inmiddels ligt, maar helaas nog geen erkenning van de onderwijsinspectie heeft gekregen, past helemaal binnen onze ambitie: eigenaarschap en persoonlijke ontwikkeling zijn elementen die ons als VVD zeer aanspreken. Het Martin Buber draagt ertoe bij dat de nieuwe generatie meer kans ziet om zich blijvend te vestigen in onze stad. Het Martin Buber zorgt voor de noodzakelijke verbinding met de [onhoorbaar 00:34:23-00:34:24] in onze omgeving. Een betrokken bedrijfsleven is hierbij essentieel om samen met het onderwijs de nieuwe generatie mee te nemen en voor te bereiden om een kansrijke en uitdagende toekomst in onze eigen omgeving. Wij doen vanuit deze plek de oproep om ondanks alle teleurstellingen en gevoelens van onrechtvaardigheid te blijven volharden, immers zonder strijd geen overwinning. Veiligheid: voorwaardelijk voor ontwikkeling en groei is een veilig leefklimaat. Veiligheid, of beter gezegd, het gebrek eraan, is nu juist een aspect dat de VVD nog steeds zorgen baart. Van hufterig gedrag op straat tot ondermijnende criminaliteit, ze vragen om een fors aanvalsplan. Inwoners moeten immers veilig kunnen wonen, leven en werken. Gelukkig zien we datzelfde besef ook bij het College en de Raad. Een fors aanvalsplan moet ervoor zorgen dat het veiligheidsgevoel hersteld wordt en woon- en drugsoverlast beperkt

wordt. Ook op dit vlak is er actief beleid noodzakelijk dat verder gaat dan versterkt toezicht en het ingrijpen en/of verbaliseren van wetsovertreders. Beleid dat verder reikt dan de uitdrukkelijke VVD-wens voor het uitbreiden van een aantal boa's en het realiseren van cameratoezicht. Wij ondersteunen dan ook de extra inzet op dit gebied die ook in 2023 gedaan worden. We moeten immers consequent ingrijpen op diverse gebieden, zoals illegale woningverhuur en drugscriminaliteit om niet het afvalputje van het zuiden te worden. Kerkrade is een mooie en trotse stad en dat willen we ook zo houden. Vandaar dat we het voorstel van het College om te komen met een nieuw integraal veiligheidsplan van harte ondersteunen. Goed dat op het gebied van veiligheid niet bezuinigd wordt en er structurele middelen worden vrijgemaakt voor de aanpak van ondermijnende activiteiten. Burgerparticipatie: een voor ons liberale vanzelfsprekendheid. Wij zien graag dat burgers participeren en zelfs meer dan dat alleen. Wij roepen burgers op het initiatief te nemen en zien graag een overheid die faciliteert, dienstbaar is en ondersteunend en dat is niet eenvoudig. Het vergt van ons allen creativiteit, nieuwe inzichten, hoge verwachtingen, samenwerking, kritisch evalueren en buiten de gebaande paden durven te denken, maar al deze inspanningen zijn de moeite waard. Dan kunnen wij daadwerkelijk de kloof tussen burgers en overheid dichten, dat hun stem ook echt invloed heeft. Voorzitter, onze uitdagingen zijn ongekend en vereisen veel lef, creativiteit, flexibiliteit en vooral samenwerking. En hierbij verwijs ik graag naar het citaat van Archimedes, die merkte immers al op: "Geef mij een steunpunt en ik verplaats de aarde." Oftewel: een kleine kracht in combinatie met een grote beweging kan in een kleine beweging een grote last verplaatsen, en dit is nu wat Kerkrade nodig heeft: een steunpunt om alle uitdagingen succesvol aan te kunnen gaan. Dat steunpunt, voorzitter, dat zijn wij met z'n allen. Kerkrade verdient een sterke politiek en de VVD

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

neemt haar verantwoording in deze. Met dit allemaal in gedachte sluit ik graag af met de volgende quote: "Great things never came from comfortzones.". Oei, dat voelt heel ongemakkelijk nu? Dank u wel, meneer Creusen voor uw Algemene Beschouwingen. Binnen de tijd, maar dat met dat laatste citaat zet u wel de toon om, dadelijk bij het eten, lekker flink een robbertje te gaan vechten met elkaar. Dat is nou juist wat we willen: op inhoud een goed debat. Laten we dat helder hebben. Ik kijk even naar de klok. Alle partijen hebben de Algemene Beschouwingen uitgesproken. Dan is het gebruikelijk dat we de vergadering schorsen zodat het College zich kan beraden op de gestelde punten, en dat het College dan terugkomt met een reactie op de punten en de moties amendementen. We hebben echter ook buffet en eten klaar staan en wij combineren dat, heb ik net even met de griffie afgestemd. Vanaf 17.00 uur is er een budget hier beneden voor iedereen beschikbaar. Omdat ik ook het College tijd wil geven, stel ik voor dat ik nu schors en dat we uiterlijk 18.00 uur weer beginnen met de vergadering. Dan beginnen we dan en krijg ik het gevoel dat iedereen uitgegeten is en het College al klaar is-- We zijn allemaal in huis en dan kunnen we ook iets eerder beginnen, maar uiterlijk 18.00 uur komen we terug. Dan hervatten we met de reactie van het College, neemt het College gelijk ook de moties mee. Dan komt daarna nog een kleine schorsing, zodat u zich kunt beraden op de reactie van het College en dan krijgt u weer gewoon in eerste termijn de mogelijkheid om uw bijdrage te leveren.

SCHORSING

Dat is zoals we het nu gaan doen. Iedereen akkoord daarmee? Dan schors ik de vergadering en houd er rekening mee: vanaf 17.00 uur is het buffet geopend.

8.11 Reactie college

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Welkom terug. Het is zes uur geweest.

J.P.M. Paas wethouder

Wij beginnen aan de reactie van het college op de uitgesproken Algemene Beschouwingen. Volgens mij beginnen we van links naar rechts. Dat wil zeggen dat wethouder Paas aftrapt. Dank u wel, Voorzitter. Beste raad, er waren heel veel verhalen. Wat de financiën betreft heb ik de dingen die mij het meest in het oog sprongen er uitgehaald. Het kan natuurlijk zijn dat u achteraf zegt dat u op een bepaalde opmerking toch nog wel een reactie van de wethouder had verwacht. Mocht dat zo zijn, dan hoor ik dat graag. Ik begin bij het CDA. Het CDA had het over begrijpelijke taal. Natuurlijk is het altijd zo dat als je een begroting opstelt het vaak om vakjargon gaat. Dan is het lastig om te zeggen: "We proberen dat echt in jip-en-janneketaal te doen." In ieder geval zeg ik u toe: het heeft de aandacht. Bij de begroting 2024 zullen we nog strenger daarop

toezien om te kijken of de vaktaal nog eenvoudiger kan. Het CDA had het ook over het jaar 2026. Daar heb ik ook al een keer aandacht voor gevraagd. Zoals de financiën er nu bijstaan, als wij van het Rijk niet extra middelen ter beschikking krijgen, dan ziet het er naar uit dat wij de begroting voor 2026 niet rond gaan krijgen. Dat gaat niet lukken. Maar zoals dat zo vaak gaat, dat zeggen de financiële mensen ook in het huis: "Als het ernaar uitziet dat we dreigen te verzuipen dan komt er altijd van Den Haag uit een reddingsboei." We kunnen niet in een glazen bol kijken beste mensen, dus laten we ons daaraan vasthouden. In ieder geval tot en met 2025 is het allemaal sluitend. Wat 2026 gaat worden wachten we rustig af. We kunnen er wel wakker van liggen, maar dat raad ik u niet aan. Niet doen. Er komt wellicht hulp uit Den Haag. Ik ga naar de SP. De SP zei: "De belastingen zijn hoog, maar daar staat natuurlijk tegenover dat wij ook in Kerkrade veel voorzieningen hebben." De belastingen zijn weliswaar hoog. Ik kan dat ook niet ontkennen, maar bij 65% van de gemeenten zitten de lasten tussen de €800 en €1000. Wij zitten op €965 uit mijn hoofd. Wij zitten daar tussenin en zitten bij de 65%. Dat valt an sich wel mee. De WTCG-gelden. Ik kan erover zeggen dat de financiële situatie van de gemeente Kerkrade, die een belangrijke aanleiding was voor het bezuinigen in 2018 om de WTCG-gelden af te schaffen, helaas niet wezenlijk veranderd is. Op dit moment ziet het college geen enkele mogelijkheid om aan de oproep van de SP tegemoet te komen. Aanvullend kan er nog worden gewezen op de ruime vergoedingsmogelijkheden van de collectieve ziektekostenverzekering waarmee een aantal zorgkosten vanuit de polis worden vergoed zonder dat dit ten laste gaat van het eigen risico. Hierin zit onder andere de eigen Wmo-bijdrage. Het college heeft recent een besluit genomen over de verruiming van de mogelijkheden voor het toekennen van bijzondere bijstand voor inwoners met een inkomen tot 130%, in verband met gestegen energiekosten. U ziet: wij zijn in ieder geval druk doende. Wij laten voor zover de begroting dat toelaat geen mensen in de kou staan. Dat is in ieder geval niet onze bedoeling. Het amendement van het CDA samen met Lokaal Alternatief, daar hebben we van afgesproken dat mijn collega de heer Schlangen dat doet. Dan moet u nog geduld hebben. Ik ga met uw goedvinden naar Lokaal Alternatief. Er was één ding bij Lokaal Alternatief wat mij een beetje triggerde: de opmerking van meneer Charlier. Hij lacht nu en hij weet precies wat ik nu ga zeggen. Hij zei op een gegeven moment: "Dat vooroverleg was voor de Bühne." Ik kan u zeggen: "Dat was het dus niet." Ik heb van tevoren aangegeven: beste fracties, ik praat met alle fracties, alle negen fracties. Ik praat niet alleen met de coalitie, ik praat ook met de fracties van de oppositie. Want in Kerkrade hebben we 29 raadsleden en niet 21. Het kan best zijn dat bij die acht van de oppositie toch goede ideeën zijn. Dat sluit ik niet uit. Als ik niet met alle fracties praat, kan ik die ideeën niet binnenhalen. Ik heb van tevoren gezegd: "We gaan een gesprek aan en we gaan kijken waar wij met zijn allen kijken naar de grootste gemene delers." Die heb ik ook gevonden. De grootste gemene delers waren: bedrijfsvoering, sociaal domein en verduurzamen. Alle drie die componenten vindt u ook terug in de begroting. Wat Lokaal Alternatief vroeg, dat zat er niet in. Dat gaat over dat amendement. Ik neem aan dat mijn collega dat straks ook zal meenemen. Ik vergeet nog iets, Voorzitter. Mag ik terug naar de SP? Want daar zat nog iets. De SP zei: "De begroting lijkt wel een uitgemergeld varken." Toen dacht ik: jongens, potverdikke we hebben alle hens aan dek om te kijken dat we dat ding sluitend krijgen. Waarbij wij toch een bepaald aantal uitgangspunten voor ogen hadden: een sluitende begroting. Dat was het eerste uitgangspunt. Geen lastenverzwaring voor de burgers het tweede uitgangspunt. De derde: laten we kijken of wij het voorzieningen niveau op hetzelfde peil houden. Dat hebben we kunnen realiseren. Ik dacht: ik ben blij, hieperdepiep. Alles wat we moesten doen, hebben we gedaan. Dan roept een fractie: "Een uitgemergeld varken!" Voorzitter, ik ben het met die stelling van de SP absoluut niet eens. Het is een begroting met lef. Dat spreekt ambitie uit. Ik zou het willen noemen: een liever varken. Het gaat in ieder geval om een beetje beeldspraak. Ik vind het ook leuk dat u als raad een beetje meegaat. Het is niet zo dat we hier besluiten dat morgen de zon niet meer op gaat. Laten we het een beetje luchtig houden. Voorzitter ik zei al aan de raad: "Mochten er dingen zijn,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

waarvan u als raad zegt: "Daar wil ik toch een oordeel van de wethouder

M.M.L. van Drunen wethouder

of het college over hebben." Geef het aan en wij komen er terug." Voorzitter, wat mij betreft in eerste instantie tot zover. Dank u wel. Dank u wel. Dan ga ik naar wethouder Van Drunen. Dank u wel, Voorzitter. Die beeldspraak heb ik niet, sorry. Ik pak een aantal punten bij elkaar. We hebben het vaker gehad over het jeugdbeleid. Met name over jeugd in Kerkrade in het centrum, dat er te weinig is. Ik kan u vertellen dat we zeker begin volgend jaar, ik denk in januari en misschien in februari, komen met een proeftuin preventief jeugdbeleid. We pakken dat jeugdbeleid in ieder geval het preventief jeugdbeleid helemaal in één stuk bij elkaar. We komen daarmee naar de raad. Jullie worden hier nog over geïnformeerd. Er komen nog informatiesessies hierover. Ik wil het jeugdbeleid in ieder geval heel breed aanpakken. Dan hebben we het

over de kansrijkheid. Maar ook: komen de kinderen aan het werk en zitten ze goed op school? Dan gaat het over de gezondheid van kinderen. Dan heb je het vaak over Vie et cetera. We komen op die zaken allemaal terug. We zijn daar nu mee bezig en zijn ook nu al in gesprek met ouders. Er zijn gesprekken geweest met jongeren en met stakeholders. Dan heb ik het over onderwijsinstellingen, gezondheid, et cetera. Dus afwachten. Volgend jaar komen we er mee. Dan hebben we het ook met name over delen in het centrum, waar we de jeugd langer kunnen laten verblijven in samenwerking met horeca et cetera. Dat met betrekking tot de jeugd. Met betrekking tot verduurzaming, dat was een volgend belangrijke punt, hebben we het over zonnepanelenproject gehad van Volta. De problemen van Volta zijn ons bekend, maar die zijn ook bekend bij meerdere Parkstad-gemeenten. We zijn bezig met een notitie erover. Die moet nog naar het college toe. In ieder geval volgende maand komen we terug naar de raad met een notitie over dat hele zonnepanelenproject. Meer kan ik niet vertellen op dit moment. Met betrekking tot het verduurzamen van huurders, de PvdA kwam met dit voorstel: er komen nieuwe normen. Die worden landelijk bekendgemaakt en die gelden niet alleen voor de cooperaties, maar ook voor particuliere huurders. Dat ze aan een bepaalde norm moeten voldoen met betrekking tot labels: goed geïsoleerde huizen. In het kader van de bijeenkomst van warmtetransitie hebben we het er ook over gehad: vanaf 2026 kunnen we geen normale cv-ketels meer krijgen. Die zijn niet meer te koop. Als je moet vernieuwen moet je bezig met een warmtepomp. Daar komen we ook nog op terug. Wat betreft de verduurzaming zijn we nu al bezig met het bezoeken van mensen met 120 energiecoaches die we hebben voor heel Parkstad. En de voucher bij de mensen met een laag inkomen. Die gaan we nu daadwerkelijk bezoeken achter de deur. De energiecoaches zijn al bezig. Ik ben zelf met iemand mee geweest. Dat is het begin van een normtraject. We zijn een verbond aangegaan met de diverse Parkstad-gemeenten, woningcorporaties, gezondheidsinstellingen en liefdadigheidsinstellingen zoals het Leger des Heils et cetera, om samen van de energiearmoede energie-rechtvaardigheid te maken. Om daar naartoe te gaan. Dat betekent dat er nog heel veel op ons af komt volgend jaar. Het is niet één korte termijn aanpak, maar het is een langdurige aanpak om te gaan naar wat wij noemen: energie-rechtvaardigheid. Daar moeten we naartoe. Dat is het wat betreft duurzaamheid. Dan heb ik nog een motie van het CDA. Voorzitter, allereerst ben ik het eens met de gehanteerde overwegingen in deze motie. Ook ben ik het eens met het breed onderzoek naar mogelijkheden binnen onze gemeente voor die Solar Carports. Daar gaat het om. Echter, wat betreft het verzoek het volgende: we doen het al. Bij de vaststelling van de regionale energietransitie 1.0 door deze raad op 28-04-2021 is al opgenomen dat voor de volgende RES 2.0 dat is volgend jaar, onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheden van Solar Carports. In het kader van de vaststelling van de RES 2.0 zijn we reeds begonnen met onderzoek naar die zonnepanelen parkeerplaatsen en er hebben al verkennende gesprekken plaatsgevonden.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Met andere woorden: we zijn er al mee bezig

J. Roland wethouder

om deze motie heel breed aan te pakken. Daarom acht ik die motie op dit moment overbodig. Dat was het Voorzitter. Dank u wel. Wethouder Roland. Dank u wel Voorzitter. Ik had niet zo heel veel vragen. Hart voor Vrijheid vroeg over burgerparticipatie. Daar kom ik zo meteen op terug. Het CDA had een directe vraag over vroegsignalering. Ik kan daarop antwoorden dat wij met woningcorporaties met waterleveranciers, enzovoort een regeling getroffen hebben dat op het moment dat mensen in achterstand blijven of niet gaan betalen, wij daar meteen een seintje van krijgen. Dan wordt ambtelijk contact opgenomen met die mensen en gaan we kijken welke regelingen we daar kunnen treffen. We hebben in ieder geval met de woningcorporaties afgesproken dat voorlopig niemand uit huis gezet wordt. Er wordt altijd gekeken of er niet toch een regeling getroffen kan worden. We hebben dat nu al twee keer toegepast. Ik moet eerlijk zeggen dat de woningcorporaties daar heel goed in coöpereren. Ten aanzien van de burgerparticipatie kreeg ik twee keer de vraag: waarom is nu maar €150.000 gereserveerd? Waarom hebben we dat niet structureel gedaan? Ik heb inderdaad aangegeven dat we nu alleen maar 2022 en 2023 opgevoerd hebben. Uiteraard volgt dan een evaluatie. We weten natuurlijk nu ook niet precies wat we nodig hebben aan burgerparticipatie. Hoeveel geld hebben we nodig? We gaan dat evalueren. We gaan ook structureel geld inbrengen zodat burgerparticipatie gewaarborgd is. Zodat wij met een goede communicatie samen kunnen werken met onze burgers. Daarbij komt nog dat ook in de projecten gelden gereserveerd zijn voor burgerparticipatie. Dus het is niet alleen dat het uit het potje burgerparticipatie moet komen, maar in de projecten wordt ook geld meegenomen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat is in principe dus geregeld.

J. Roland wethouder

Hart voor Vrijheid vroeg: "Wil je aan de voorkant burgers betrekken bij burgerparticipatie?" Ik kan u zeggen en ik denk dat we dat ook in die visie hebben kunnen zien, wij proberen natuurlijk geen kloof te scheppen. Maar we proberen de kloof te dichten. We gaan zeker aan de voorkant kijken: hoe kunnen we burgers betrekken bij ons project burgerparticipatie. Laat ik dan maar zeggen, zoals de bondscoach dat zo mooi zei van de week: "We have a good team. Of course we will do something and we come an heel end." Dat doen wij hier ook bij. We zullen van elkaar moeten leren om uiteindelijk die burgerparticipatie ook iets te brengen de komende vier jaar. We sluiten ook niemand uit. We praten met jongeren, we praten met adviesraden. Dus wat dat aangaat komt niemand tekort hierin. Voorzitter, voor de rest had ik geen vragen, maar ga ik wel in op de moties. Dat is in eerste instantie de motie van de Partij van de Arbeid. Dat is ook een vorm van burgerparticipatie om te komen met een soort motiemarkt. De gemeente Lelystad heeft daar een voorbeeld van. Zij werkt daar al een paar jaar mee. Dat de burgers in de gelegenheid zijn om moties in te dienen om projecten op te starten, om de stad daarmee meer leefbaar te maken, of groener of weet ik het wat. We zullen zeker in Lelystad gaan buurten en hun ervaring gaan opdoen. We zullen u dat te zijner tijd mededelen. Wij nemen die motie aan. Dan kom ik bij de motie van de Ouderenpartij Kerkrade. Voorzitter, ik begrijp de zorgen van de Ombudsman heel erg. Want ik heb ook op de Dag van de Arbeid een webinar gevolgd, waarin duidelijk naar voren kwam dat er ook een bepaalde groep mensen is die zaken waar ze recht op hebben, niet gaat ophalen. Voorzitter, wij hebben daarvoor de GeldWijzerWinkel. Die gaat bewoners informeren. Maar bij de GeldWijzerWinkel zijn ook een hoop maatschappelijke partijen betrokken. De seniorenraad is daar wekelijks aanwezig en de ouderenraad. Als je problemen hebt met belastingen is er de mogelijkheid om daar je informatie te halen. Dit is niet alleen in de GeldWijzerWinkel. We kunnen dat ook in onze gemeenschapshuizen: Kling Nullet, Laathof, 't Patronaat, 't Westhoes en noem ze maar op. Daar zijn ook één keer in de week mensen waar burgers terecht kunnen komen om te zeggen: "Luister, ik heb een probleem." Ik was vanmorgen bij een vergadering van de WOZL. Ik moet zeggen dat de WOZL ook een heel goed initiatief hierin heeft. Ze hebben een flyer wat ze aan hun werknemers uitgeven en waarop staat welke mogelijkheden er zijn. Waar kun je terecht voor eventueel subsidie? Ik heb gevraagd of wij die flyer kunnen krijgen. Wat daar het meest belangrijkste bij is en ik denk dat dat ook bij ons het meest belangrijkste is, dat er altijd een mogelijkheid is om een persoonlijk gesprek aan te gaan. In een persoonlijk gesprek kun je namelijk met de burger iets meer betekenen. We zullen deze motie in het kader van de motie

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

die straks nog aan de orde komt -het aanvalsplan armoede- zeker meenemen. We zullen u te zijner tijd berichten wat daarvoor de mogelijkheden zijn. Voorzitter, dat was het voor mij in eerste instantie. Dank u wel. Dan is het positief advies van het college genoteerd. U neemt geen moties aan. Dat doet nog altijd de raad.

T.W. Weijers wethouder

Wethouder Weijers. Voorzitter, dank u wel. Het CDA had het over lobby richting het Rijk. Daar zijn we volop mee bezig. Dat loopt via de regio Parkstad en via de provincie. We hebben natuurlijk recent nog middelen gekregen voor de versnelling woningbouw: 7,5 miljoen en 14 miljoen vanuit het Volkshuisvestingsfonds. Daar liggen nog diverse kansen in relatie tot de woondeal. Daar zijn we nu in voorbereiding mee met de provincie. Daarbij zien we kansen bij de woningbouwimpuls. Daar zijn middelen voor. Anderzijds ook de regiodeal die ook loopt. We zijn volop bezig met de lobby richting het Rijk zoals gezegd. Dan het passend woningaanbod. We hebben gezien dat de krimp is afgevlakt. Dat betekent dan ook dat we met een nieuwe lokale en regionale woonvisie komen. De eerste helft van het nieuwe jaar verwachten we dat voor te kunnen leggen aan jullie. Wat we daar ook aan willen koppelen is een lokaal uitvoeringsprogramma. Dat noemen we dan ook het woonoffensief. Waarin we ook heel concreet maken: wat gaan we doen de komende jaren? Het CDA vroeg nog naar een lijst met betrekking tot ondersteuning van evenementen. Die zullen we in ieder geval aanleveren. Er werd gesproken over het vermarkten van Eurode. Ik heb het er ook met de portefeuillehouder Eurode nog kort over gehad. Daar zullen we zeker aandacht aan gaan besteden vanuit Beleef Kerkrade. Verder ging het over de levendigheid van wijken in relatie tot evenementen. We hebben ieder geval het Beleef Kerkrade-festival in de wijken gehad. Daarnaast zijn er in het Flexiforum behoorlijk wat activiteiten. Binnenkort staat Krismes i Kirchroa een keer op stapel, waarbij het centrum en de wijken optimaal bediend zullen worden. Wij staan zeer zeker open van nieuwe initiatieven in de wijken en zullen ook proactief een oproep daarin gaan doen. Dan had de Ouderenpartij het over het 'hofjesmodel' bij koop-en huurwoningen. Ook dat wordt meegenomen in de woonvisie en in het woonoffensief. Op basis van behoefte, waarbij ik in ieder geval al kan aangeven dat er een mooie nieuw initiatief ligt in Eygelshoven. Dat gaat over tien woningen aan de Schovetweg. Daar loopt al iets op dat gebied. Dat is mooi vooruitlopend op alle andere acties die wij daarin gaan ondernemen. De SP had het over

democratie en dualisme. Daar ligt ook die motie. Daar zou ik het graag over willen hebben. Wij achten die motie onuitvoerbaar. Het collegeprogramma is nu vastgesteld en in de volgende periode is het echt aan de nieuwe raad hoe daar mee omgegaan wordt. Ik wil in ieder geval SP bedanken voor het indirect uitgesproken vertrouwen dat we hier ook de komende periodes nog zullen zitten. Dat geeft u daar min of meer mee aan. Dat moet natuurlijk allemaal blijken. Na verkiezingen komen er coalitieonderhandelingen. Dan wordt er een bepaalde richting bepaald en dan komt er een coalitieakkoord. Je kunt ook kiezen voor een raadsakkoord, maar daar is vanuit de coalitie niet voor gekozen. Vervolgens komt er een collegeprogramma. Dat zou ook een raadsprogramma kunnen zijn. Dat is eigenlijk een uitwerking van het coalitieakkoord. Vandaar ook dat dat vastgesteld is door het college. We hebben wel gezegd, en dat is nieuw en dat hebben wij ook gezien nu, als onderlegger voor de begroting bieden we hem dan ook mee aan met de begroting. Zodat jullie er hier vandaag iets van kunnen vinden. Ik zie ook bij diverse fracties wel wat opmerkingen vanuit dat collegeprogramma en uiteindelijk natuurlijk de begroting. Overigens staat er ook in die motie dat de gemeenteraad het collegeprogramma dient vast te stellen, maar er is geen enkele wetgeving waarin staat dat de raad het collegeprogramma vaststelt. Daar is iedere gemeente vrij in. Mocht een raadsmeerderheid dat anders willen, dan horen wij dat natuurlijk heel graag. Ook dat is natuurlijk democratie. Verder wil ik nog opmerken, u had het over dat er steeds een meerderheid is van de coalitie, maar als we kijken naar de laatste jaren, vanaf 2019, zien we dat van de 252 raadsvoorstellen er 199 unaniem zijn aangenomen. Dan kun je niet spreken over alleen maar coalitie-oppositie. Dat ligt toch echt iets genuanceerder. Dan zijn we bij de PVDA. Die had het over onderzoeksturing op de woningmarkt. Daar hebben we het vorig jaar uitgebreid over gehad. Dat loopt. Daar zijn we mee bezig. Ook het initiatiefvoorstel wat aangekondigd wordt door de heer Gorissen zien wij graag tegemoet. Waarbij we wel willen borgen, ik heb dat eerder ook genoemd, dat in ieder geval de goede investeerders kunnen blijven helpen in de leefbaarheidsopgave die we hebben. Met alleen maar coöperaties gaan we het niet redden. Daar hebben wij ook investeerders bij nodig. Dan Ons Kerkrade. Die had het nog over de stikstofcrisis in relatie tot wonen. Dat behoeft in ieder geval nader onderzoek, maar het lijkt er vooralsnog op dat dat niet tot problemen zal gaan leiden. Dan hebben we nog Burgerbelangen. De Beleef Kerkrade Stadspas. Daar was ook een motie aangekoppeld. Ik kan in ieder geval aangeven dat het college daar positief tegenover staat. Ook vanuit diverse disciplines zullen we daar naar kijken. We gaan bekijken welke koppeling gelegd kan worden met die Beleef Kerkrade cadeaukaart. In ieder geval kan ik zeggen: "We gaan daarmee aan de slag en komen daarop terug."

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Tot slot had Burgerbelangen het nog over constante aandacht

T.W. Weijers wethouder

voor het voldoen aan de woonbehoefte. Dat sluit denk ik perfect aan bij hetgeen wat we ook gezegd hebben. Het woonoffensief is iets wat de komende jaren

A.M.J. Geers wethouder

meer dan genoeg aandacht zal gaan krijgen. Tot zover, Voorzitter. Dank u wel. Dank u wel. Wethouder Geers. Dank u Voorzitter. Ik zal de partijen langsgaan en vervolgens de moties doen. Hart voor Vrijheid had in principe twee vragen. Meneer Otten begon over elektrische fietsen. 50-plussers en ik denk zelfs ook jongere leeftijdscategorieën hebben steeds meer elektrische fietsen. Dat is natuurlijk alleen maar goed. Als stad proberen we daar op in te spelen. Het is ook belangrijk dat je die fiets kunt stallen, want die fietsen zijn duur en je wilt niet dat die gestolen wordt. Dus we hebben op dit moment in het centrum de pop-up waar we de fietsenstalling hebben. Die is ook bewaakt. Het is wel uiteraard maar beperkt open. Die is nu tijdelijk op die plek en we hopen dat het aanvalsplan zo goed gaat lopen dat we die popup daar niet meer kunnen vestigen. Dan zullen we wel kijken naar een continue invulling zodat mensen toch op de juiste manier hun fietsen kunnen stallen. Dat is zeker weten een aandachtspunt wat we meenemen. U maakte ook een opmerking over de velocity fietsen. Velocity is iets wat uit Aachen komt. Als Kerkrade hebben we als eerste gemeente in Parkstad dat omarmt. Nu zien we dat het netwerk van Velocity fietsen steeds uitgebreider wordt. Ook in Kerkrade komen er de komende tijd nog meerdere stations bij. Dat is natuurlijk alleen maar goed. U merkte daarbij op dat er een mogelijkheid zou zijn om de fietsen te parkeren. We hebben dat gecheckt bij onze collega's in Aachen en we hebben dat ook gecheckt in Parkstad. Dergelijke mogelijkheden zijn ons niet bekend, om hem tijdelijk op een plek te zetten. Wat uiteraard wel kan als u op een fiets vanuit Aachen komt of van een ander Velocity station, kunt u die wel parkeren in de stalling. Daar kunt u parkeren en dan betaalt u ook niet meer.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Zo ga u weg wilt, dat is iets wat zou kunnen gebeuren,

A.M.J. Geers wethouder

maar er is in ieder val geen plek waar je hem kosteloos zou kunnen blijven reserveren. Dat komt straks wel. Die is er op dit moment nog niet, maar er is iets voor te zeggen. Als Velocity dat zou willen, dat we dat wel voor een bepaalde tijd zouden kunnen. Ik zal dat meenemen, maar beloven kan ik daarin niks. Laat ik daar ook heel duidelijk in zijn. Het CDA vroeg: "Heeft het college zicht op de uitdagingen die zich spelen op economisch vlak?" Daar kan ik heel duidelijk over zijn. Natuurlijk hebben we da college ook voor. We hebben een centrummanager die contact onderhoudt met de ondernemers in het in het centrum. Dat doet ook partij Streetwise. Zo horen we hier als er problemen zijn, vaak ook in een vroeg stadium, om te kijken of we daar iets mee kunnen. Daarnaast hebben we natuurlijk ook bedrijventerrein management en een economische afdeling die in contact staat met het bedrijventreinen. Dus ja, we hebben daar zicht voor. Dat vertaalt zich ook bijvoorbeeld in het voorstel van het college om de precario te halveren. Daarnaast doen we ook nog investeringen in bedrijventreinen en aanvalsplan. Dus zeker hebben daar aandacht voor. We hebben uiteraard niet de illusie dat we alles zelf kunnen oplossen. Het CDA vroeg ook om terrassenbeleid uit te stellen. Ik denk dat het CDA doelt op de overkapping. Dat is al uitgesteld tot 2029. De ondernemers hebben tot die tijd om daaraan te voldoen. Als college vinden we dat een realistische termijn. Daar zouden wij dan ook aan willen vasthouden. Mocht tegen die tijd blijken dat er zwaarwegende reden zijn waardoor we daarvan moeten afwijken, dan zullen we uiteraard die belangenafweging opnieuw maken. Wat ik wel kan opmerken is dat tijdens de coronatijd is de terrassen zijn vergroot. Dus ze mochten grotere stukken van de markt gebruiken voor terrassen. Het college is ook voornemens om dit nu ook weer toe te staan. Dat het permanent wordt dat de ondernemers grote terrassen hebben. We hebben er ook al heel veel positieve respons van ondernemers over ontvangen. Dus dat doen we dan ook zeer zeker. Het CDA vroeg om groen mee te nemen bij investeringen die we doen in bedrijventreinen. Zoals u ziet zit in dit programma wat we presenteren ook een fikse investering voor bedrijventrein. Een onderdeel daarvan is inderdaad ook het toevoegen van groen. Met name ook om te kijken naar hittestress. Veel verharde stukken, daar stijgt de temperatuur. Dat is zeker een aandachtspunt wat wij meenemen. Naast natuurlijk de aantrekkingskracht en de beleving die je hebt op een bedrijventrein. Ik kan zeker weten toezeggen dat we dat doen. Dan merkt u ook nog op: we kijken bij economie niet naar de wijken. Als ik naar de hele begroting kijk, dan staan wijken sterk centraal. Dit college investeert ook aanzienlijk in wijken. Ik noem alleen al een voorbeeld die we doen in groene investeringen, voorbeelden die we doen in wegen. Mijn collega, de heer Weijers noemde ook al de evenementen die we naar wijken toe brengen. Uiteraard doen we dat ook op economisch vlak. Als je kijkt naar waar onze bedrijventreinen zijn, dan zijn die niet in het centrum. Dan zijn die in de wijken, in de verschillende stadsdelen. Daar investeren we aanzienlijk in. De Ouderenpartij stelde de motie over de honden in het centrum. Daar kan ik heel kort over zijn: die nemen we mee

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

bij het vaststellen van het hondenbeleid. Dan zullen we kijken of dat een geschikte plek is. Dan zullen we die meenemen. Dat is denk ik een mooi voorbeeld van burgerparticipatie van die 74 die je meeneemt. Dat is een toezegging, of is het een positief advies over de motie?

T.W. Weijers wethouder

Van mij kan het alle twee. Nee, u moet kiezen Het is een positief advies en een toezegging, dus wat u raad wilt.

A.M.J. Geers wethouder

Een toezegging, want dan kan de Ouderenpartij overwegen om de motie in te trekken. Dat is inderdaad de bedoeling. Dat is dan aan de Ouderenpartij zelf. De uitkomst is hetzelfde. Daar doen we het voor. Door Lokaal Alternatief werd de opmerking over het poppodium gemaakt. Momenteel loopt er een onderzoek naar het realiseren van een poppodium in het centrum. Dat is ook met name om ook te kijken: kunnen we meer doen voor jeugd in het centrum? Dat doen we ook breder, zoals collega Van Drunen net zei. Het idee is overigens niet vanuit ons gekomen, het is vanuit de markt een idee. Wat wij nu onderzoeken of dat geschikt is. Mocht blijken dat dat levensvatbaar is, dan zullen we daar ook mee aan de slag gaan. Het kan ook blijken dat dat niet zo is. Ons lijkt het als college wel een goed voornemen en een toevoeging aan het centrum. Het is niet de bedoeling dat het een gigantische investering wordt. Die indruk hebben wij op dit moment nog niet. Dan wordt door ook gevraagd naar de rol van de centrummanager: wordt dat een proactieve rol of een reactieve rol? Dat is ook één van die vragen die we moeten gaan beantwoorden in dat aanvalsplan. Vooruitlopend op de commissie van december waar ik ook al iets meer over wil vertellen is om te kijken: welke regels hebben we op dit moment? Hoe loopt het? Wat is de rol van de centrummanager? Wat moet die rol naar de toekomst zijn? Loopt dat op dit moment goed? Is er een andere rol? Hoe breng je dat centrum ook integraler in beeld? De rol van de centrummanager is daarbij nog open. Daar zullen we ook met over van

gedachten blijven wisselen. Het is niet zo dat die proactief of perse reactief is. Buurtbudgetten, daar is over gesproken van de Partij van de Arbeid. Dan kijk ik naar Ons Kerkrade. Die maakte een opmerking over leegstand in het centrum. Er zijn positieve ontwikkelingen. Er doet zich op dit moment ook een aantal kansen voor, waardoor het centrum iets voller gaat worden. Uiteindelijk hopen we dat te volmaken in het aanvalsplan en daar wordt u raad uiteraard in meegenomen. Ons Kerkrade maakte ook een opmerking over de wijken: hard rijden, onkruid. Daar kan ik op zeggen: "Daar hebben we zeer zeker oog voor." In deze begroting ligt bijvoorbeeld een extra investering van vier fte voor mensen in het groen. Daarmee proberen we natuurlijk ook de leefbaarheid en het groenonderhoud in de wijken naar boven te brengen. Ook ziet u een extra investering in wegen. Met het investeren in wegen kijken we dus ook naar snelheidsproblematiek. Dus op het moment dat er op een weg hard gereden wordt, proberen we daar ook rekening mee houden bij de inrichting van wegen. Bijvoorbeeld om ze iets smaller te maken, meer groen toe te voegen en ook meer ruimte voor fietsen te maken. Dan is het cirkeltje wat dat betreft rond. Parkeerinkomsten gaan we inderdaad evalueren dit jaar, mits het een normaal jaar wordt. Daar gaan we vanuit. Dat gaan we wel evalueren. Burgerbelangen merkte op: toegankelijkheid. Toegankelijkheid is ook een heel belangrijk punt voor dit college. Dat zijn wc's. Dat is een belangrijk iets, maar het is ook voor mensen met andere beperkingen. Dan heb je het over een lichamelijke beperking, maar ook over een zichtbeperking. Ik heb met de instelling Ongehinderd gesproken. Die kwam het raadhuis in en zei: "Wat valt jou nu op hier?" "Ja, de mooie marmeren trap. Ik vind hem prachtig en ik ren er iedere dag naar boven." "Mensen die moeite hebben met zien, dan zou er eigenlijk een zwart balkje moeten komen zodat ze de hoogtes kunnen inschatten." Dat zijn hele kleine dingen, maar daar gaan we zeker naar kijken. Daar zijn additionele middelen voor opgenomen en dat gaan we ook met ondernemers doen in het centrum en in de wijken. Niet onbelangrijk. De motie van CDA en Burgerbelangen samen: adopteer een... van de participatie in je eigen omgeving. Daar kan ik positief over adviseren. Als de raad deze aanneemt zullen wij deze motie gaan onderzoeken en zullen we daar ook de resultaten van aan u terugkoppelen en deze proberen te realiseren. We hebben het ook al over de verkeerspieken gehad. Dan wordt door Burgerbelangen een opmerking gemaakt over kunstwerken en rotondes. We hebben inderdaad een aantal kunstwerken reeds op rotondes staan. Ik vind het voorstel heel goed om dat ook uit te breiden naar andere rotondes. Dat zullen we gaan oppakken. Voor Metec wordt de steun ook uitgesproken. Ik ben blij om dat te horen. We zullen ook de raad hierover blijven informeren. Ik geloof zelf dat Metec een grote kans is voor ons als stad. Regio's positioneren zich in een bepaald gebied. Eindhoven doet dat een bepaalde manier. Wij hopen met Metec samen met de gemeente Heerlen, maar ook samen met Parkstad hier verder in te ontwikkelen. Dat zou een grote economische stimulans kunnen zijn voor deze regio. De VVD maakte een opmerking over economische ontwikkeling. Dat is cruciaal om hierin te blijven investeren. Dat ben ik helemaal met u eens. Dat doen we ook. We zullen ondernemers er zo veel mogelijk bij helpen. Bereikbaarheid is een heel belangrijk iets, maar ook om trots te zijn. Als wij als stad trots zijn op onze regio, straalt dat ook af op onze ondernemers. Het laatste punt van de VVD is de bereikbaarheid en avantjes. Dat is ook iets wat uiteraard ons college bezighoudt. Wat wij in ieder geval gaan doen is ervoor zorgen dat de bereikbaarheid en de toegankelijkheid van de wijk West optimaliseren. We werken op dit moment samen met de stadsregio aan een plan. Aan een mobility hub die ook gericht is op duurzaamheid, om de bereikbaarheid te bereiken. Zodra dat nadere vormen aangeeft zullen wij dat uiteraard ook hier aan u presenteren. Dan blijft mij er één ding over Voorzitter. Dat is de motie. De motie is van Lokaal Alternatief, SP en van Hart voor Vrijheid. Daar wordt in opgeroepen om meer diversiteit en ook vrouwelijke Kerkraadse straatnamen mee te nemen bij toewijzingen nieuwe straatnamen. Daarnaast wordt een voordracht voor mevrouw Roser gedaan. Voordat ik daarop in ga zou ik graag kort willen schetsen hoe een straatnaam tot stand komt. Misschien ook vooraf: er komen niet zoveel straatnamen in de gemeente. Dat is meestal één keer per jaar. Maar goed, mijn collega, de heer Weijers gaat veel bouwen. Dus dat betekent misschien ook dat er meer straatnamen bij komen. Ik zou het mooi vinden. Er is een commissie straatnamen. Die heeft een lijstje met namen die door de burgers of instellingen worden ingebracht. Iedereen kan dat doen, ook een privépersoon. We hebben een lijstje met namen die daarop staan. Bij iedere nieuwe aanvraag die er komt voor een straatnaam, worden die namen bekeken. Vanuit die commissie wordt vervolgens een voorstel gedaan in het college. Het college neemt dan uiteindelijk een besluit. Bij de toekenning kijkt die commissie naar een aantal punten. Die kijkt bijvoorbeeld naar: brengt die naam verwarring met zich mee? Lijkt die naam niet op een andere naam? Want stel een naam lijkt heel erg op elkaar, dan kan dat heel verwarrend zijn voor hulpdiensten. Dan gaan de hulpdiensten naar de verkeerde straat is. Dat zijn allemaal belangrijke punten die je moet meenemen. Natuurlijk kijk je ook naar wat voor soort wijk is het, de geschiedenis van een wijk. Een tiental punten zijn dat. Eén van die punten is ook: is een persoon overleden langer dan tien jaar? Dat is één van die richtlijnen. Je hebt nu het Ali B. Plein bijvoorbeeld in een bepaalde gemeente in Nederland. Op een moment dat later blijkt dat die persoon niet van onbesproken gedrag is, dan kom je misschien in een conflictsituatie. Vandaar is er een tiental eisen waaraan de commissie dat toetst en het eigen voorstel doet aan

het college. Kijk ik dan concreet naar de motie, dan worden er twee dingen gevraagd. De één is: kijken naar meer vrouwen. Dat is iets wat ik volledig kan ondersteunen. Dat is ook iets wat de commissie is opgevallen dat dat niet zo is. We hebben wel vrouwen. We hebben Julianastraat, Maria Goretti. Maar dat zijn geen namen die gelieerd zijn aan Kerkrade. Dat is een lacune die er is. En die lacune moeten we vullen. Maar dan kijk ik verder naar punt twee van de motie. Dat is de voordracht. Daar wordt voorgesteld om een mevrouw zo te eren in zekere zin. Ik voel er zelf ook iets voor om mevrouw wel te eren, maar de vraag is of we dat dan zo moeten doen. Ik zou voorstellen dat we vasthouden aan die eisen die we hebben. Daarvoor ook niet mevrouw een straatnaam toe te kennen. Sowieso ligt dat alleen bij het college. Maar de voordracht niet te doen via de commissie, maar wel kijken of we haar op een andere manier kunnen eren. Zodat ze inderdaad, zolang ze nog leeft wel geëerd wordt voor het belang wat ze in de gemeenschap heeft. Dan kan ik samenvattend zeggen dat we de diversiteit onderschrijven en het al meegenomen wordt. Dan zou ik zelf de motie niet ter stemming willen brengen,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

omdat het al in de commissie besproken is dat dit gedaan wordt.

T.W. Weijers wethouder

In principe voegt de motie niks toe, omdat wij gaan handelen

A.M.J. Geers wethouder

in de zin van de motie. Dat was het Voorzitter. Dat laatste is niet helemaal correct. De motie vraagt om af te wijken van het bestaand beleid,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

om de tien jaren niet te hanteren. De motie zou wel in stemming gebracht moeten worden.

J.H. Schlangen wethouder

Als dat zo is dan moet ik de motie ontraden. Zelfs al wordt die dan niet hier aangenomen gaan we toch dat punt 1.1 van de motie meenemen. U gaat met een deel van de motie aan de slag. Oké. Helder. Dank u wel. Wethouder Schlangen. Dank u wel, Voorzitter. Ik wil de vragen opnemen die komen uit de beschouwingen en daaraan gekoppeld. Ik heb één amendement te benoemen en ik heb zes moties open staan. Ik begin met het CDA: vergroenen van de schoolpleinen. Daar hebben we een jaar geleden al een afspraak over gemaakt met twee leden van het CDA om te kijken waar dat aan de hand zou kunnen zijn. Waar behoeftes liggen. Die hebben we opgehaald en daar zijn we ook mee gestart. Het heeft vertraging opgelopen door ziekte, door de zomervakantie en noem maar op. We hebben her en der wat gedaan. Er zijn nog ontwikkelingen om daarmee verder te gaan. Binnenkort staat een afspraak om de voortgang te bespreken. We zijn bezig met school Bleijerheide en De Blokkenberg. Er is natuurlijk veel meer aan de hand. We hebben het over de schoolpleinen die misschien in de toekomst niet duurzaam blijven liggen waar ze zijn. Er komt de komende jaren een onderzoek om te kijken de verduurzaming van scholen en nieuwbouw te realiseren. Misschien van zes naar drie scholen. Er komt een voorstel in de raad om dat te bespreken als aankondiging. Dan is het natuurlijk niet raadzaam om die schoolpleinen te verduurzamen en groen te maken als ze toch op de schop gaan. Nieuwe scholen wat geaccordeerd heeft met het bedrag wat we kunnen inzetten om daar aan de gang te kunnen gaan. Daar wordt natuurlijk ook al van begin aan zo'n groene omgeving gewerkt bij de nieuwe scholen. Dat moge duidelijk zijn. Ieder geval wordt het opgepakt. Het is ook heel belangrijk voor de hittestress in deze tijd. Ook dat kinderen op een schoolplein een moestuin kunnen maken. Daarmee aan de gang te kunnen gaan en de natuur al te leren kennen. Het mooiste laatste voorbeeld daarvan is uitgevoerd door onze collega's van wethouder Geers. Er is op de Sint Jan een nieuwe moestuin aangelegd en ik zal u zeggen: "Ga daar eens kijken hoe mooi het geworden is." Iemand bij ons heeft de tekening gemaakt. Dat hebben we samen uitgevoerd met de school. Het is prachtig geworden. Ook dat is een stuk vergroening voor schoolpleinen. Dan vraagt u aan mij over de nieuwe subsidie verordening. Er zijn plannen voor om de subsidieverordening aan te passen. Het is een hele oude subsidieverordening. Die moet waarschijnlijk geactualiseerd worden. Dat moeten we volgens de raad. De raad bepaalt de verordening. Dus als die eraan zit te komen, dan kan de raad er iets van vinden ja of nee. Er wordt gesproken over verduurzaming bij sportaccommodaties. Dat is ook her en der in gang gezet. Wat van Ginningen zei met eigen opstal. Om te kijken uit de eigen middelen of ze iets kunnen doen met zonnepanelen of wat dan ook. De gemeente kijkt wel mee op advies van de afdeling van duurzaamheid. Waar we kunnen [onhoorbaar 00:49:57-00:49:58] doen. We zijn ook bereid te kijken of we daar iets in kunnen betekenen. Dat is eerder gebeurd. De cultuurnota en het Werelderfgoed. We zijn voornemens om binnen nu en een jaar een nieuwe cultuurnota neer te zetten. De cultuur wat in volle brief beschreven wordt, ook wel Werelderfgoed genoemd. Alleen

archeologie valt er buiten maar de rest wordt heel breed ingezet. We gaan daar echt mee aan de slag om iets goeds neer te zetten. De cultuur in dit college, in deze raad, krijgt de volle aandacht krijgt die het verdient. De HVV heeft het over de pestvrije school. Een school die pestvrij behoort te zijn, is bijvoorbeeld een concept Martin Buber. Dan denken we dat je als school pestvrij kunt zijn. Kijk, hoe stoer is het als je een kind wat in zwakte is, wat minder is naar de buitenwereld toe, kunt steunen, kunt helpen om dat te overwinnen. Om zelfredzaam en sterker te worden. Dan ben je een held. Niet als je kinderen pest. Dat willen we doen. U geeft ook aan: de leerkrachten moet ertoe geschikt zijn. Juist voor dit Buberaanse lesgeven moet je leerkrachten hebben die dat willen en kunnen. Ze moeten affiniteit hebben met het verhaal. Daar gaan we sterk naar kijken. Dan taalbeleid. Dat ga ik onderzoeken. Taalbeleid: uitschrijven in de volle breedte. Dat kunnen we waarschijnlijk niet zelf. Daar moeten wij iemand voor inhuren en dat moet op een goede manier gebeuren. Wetenschappelijk onderbouwd. Ik zeg wel toe dat we daar onderzoek voor gaan regelen. Vraag mij geen termijn, maar we gaan ermee aan de gang. Er is nog gezegd: "We hebben nog wat middelen ergens in een potje zitten om te kunnen zeggen: dialectonderwijs." Wat moet ik ervan zeggen? Dat mag zo zijn, maar het is niet altijd vrij aanwendbaar wat erin staat. Dat is dicht besteed vaak en dan kunnen we niet zeggen: "Daar wijken we van af." Daar kom ik een keer op terug om dat concreet uit te leggen. Want het is een beetje ingewikkeld. De stijgende prijzen van het zwemmen bijvoorbeeld, van de accommodatie. En het familiezwemmen. Over het laatste moet ik zeggen: "We hebben natuurlijk wel een zwembad van 25 meter. We hebben doelgroepen met warm water wat niet bestemd is voor familiezwemmen natuurlijk. 31 graden, daar gaat geen familie in zwemmen. Maar dat zwembad van 25 meter kun je natuurlijk niet zo extreem gebruiken als een 50-meter bad. Daar hebben we voor gekozen. Dus dat is een beperking. Er is les zwemmen, er is vrij zwemmen, er is groepszwemmen, en er is familiezwemmen. Daar moet je een schifting in maken. Het is niet voor de hele week vrij voor familiezwemmen. De stijging in de prijzen. Een nieuwe accommodatie kan ook een andere prijs vragen. We hebben ook nog een ander prijsbeleid voor inflatie die gestegen is. Ik heb het even opgezocht, ik hoop dat het goed is: de kosten voorheen in D'r Pool waren voor een half jaar zwemmen: €65,15 precies. Dit gaat in de nieuwe omgeving kosten: €89,30. Een flinke verhoging, maar toch een verhoging die marktconform vorm is. Die met een nieuwe situatie, een nieuw bad, nieuwe voorzieningen, andere hygiëne, normaal gesproken moet kunnen. We zijn wel altijd in gesprek met Optisport om te kijken hoe de prijs zich heeft verhouden in de wettelijke zin. Maar het is een marktconforme prijs waarvan we kunnen zeggen: "Ja, oké." Mensen die van buitenaf komen constateren nu dat veel mensen er heerlijk komen zwemmen. Die komen normaal niet in D'r Pool. Dat zeggen ze wel maar het is niet zo. Ze komen nu in Kerkrade zwemmen, omdat het zwembad in Otterlo op de schop ligt. Zij hebben geen zwembad in Heerlen, dus zij komen dan naar Kerkrade. Dat zal wel een stukje afnemen. Landgraaf heeft een eigen zwembad. Het is een kwestie van: hoe verdeel je dat? In principe is het dan ook in deze tijd niet dat je zegt: extreem verhoogd in die zin. Waar een mouw aangepast moet worden voor mensen die het niet kunnen betalen, dan is er altijd een regeling voor ons, waar meneer Roland over gaat. Dat we daar een mouw aan kunnen passen. Dat doen we dan ook. Dan komt het verhaal: Vie in de wijken. Daar zit een amendement aan vastgekoppeld. Ik wil het even uitleggen dat Vie in de wijken wel degelijk uitgevoerd wordt. De Vie in de wijken programma's zitten van oorsprong al in de 1,2 miljoen die we structureel elk jaar inbrengen. Tien jaar lang. Die zit erin. Er wordt gevraagd: "Wat is er opgebouwd" Dat kan ik u in januari gaan vertellen, want eind januari komen wij met een stand van zaken op de programma's en de commercie. Dan kunnen we het daar gaan uitleggen en dan kunt u meteen kijken waar het geld van die 1,2 miljoen in weggezet wordt. Waarschijnlijk hebben we nog wat geld over voor 2023, wat nog niet besteed is. Dat is wel vrij te besteden binnen dat programma Vie. Dan kunnen we zeggen: "Dan kunnen we ook nog extra dingen doen." Dat kan ik haarfijn uitleggen als u wilt. In ieder geval gaan we kijken naar mogelijkheden binnen dat programmaged. Bovendien spreekt het amendement spreekt uit: kunnen we die €500.000 toch implementeren? Als we dat elk jaar te kort komen, ben ik ben ik wel van plan te kijken of er meevallers zijn in 2023 die we inderdaad aanvullend kunnen inzetten voor de programma's Vie in de wijken. Dat zeg ik dat min of meer toe. Dat gaan we onderzoeken. Dan hebben we [onhoorbaar 00:55:21-00:55:22] Voorzitter, dan zou ik het abonnement in die vorm moeten ontraden. Maar wel toe te zeggen dat we kijken of er middelen zijn om die supplementair toe te voegen aan die middelen die er dan nog zijn, beschikbaar zijn uit die 1,2 miljoen. Om dat via die wijken wel uit te vallen. Want ik besef ook wel: we hebben hier een accommodatie liggen dat het Vie-verhaal niet alleen hier afspelen moet, maar vooral in die wijken. Dan kom ik zo bij een andere motie terecht: het buitensporten en buiten bewegen. Dat sluit er ook naadloos bij aan. Die kunnen we steunen. Die kunnen we omarmen, die vind ik ook sympathiek. Als je speeltoestellen of beweegtoestellen in de wijken wilt inpassen, dat ook mensen die in de openbare ruimte recreëren een stop hebben. Je kent ze wel: beweegtoestellen ook voor ouderen niet sec voor jongeren dan ook. Want vitaal ouder worden is ook een programmalijn van wie die gebruikt kan worden. Die motie zou ik wel kunnen steunen. Alleen ik moet integraal kijken naar mijn collega. Als we iets aan toestellen aanleggen dan hoort er ook een onderhoudsconcept bij. Dan moet ook de

omgeving onderhouden worden, er moet gemaaid worden, gewied worden. En als u collega daarin mee kunt gaan met budget, dan kunnen we die motie in de volle breedte aannemen. Ik ga hem wel bewerken in dit verhaal. De motie gratis sporten. Daar hebben we het over gehad. Sporten. Naar aanleiding van een breed onderzoek van februari die we gedaan hebben naar wat er allemaal is, waar we tegen aanlopen enzovoort. Dat je zegt: kunt u dat concretiseren en toch voor kinderen die in een groepsverband sporten, hoe dan ook te vergoeden en de contributie te betalen. Dat vinden we te ver gaan, omdat we zeggen: we hebben al veel kindregelingen waar mensen die het niet kunnen betalen wel terechtkunnen. Als ze dat willen. Dan loop je vaak tegenaan: doen ze dat dan ook, vinden ze de weg naar de gemeente om dat aan te vragen. Wij zitten met combinatiefunctionarissen, naschoolse activiteiten. Als je dat allemaal op gaat tellen, doen we heel veel. In het kader van Vie wordt dat ook bekeken, dus ik zou die motie ook niet willen steunen. Dan heb ik nog wat van de fractie Ons Kerkrade staan: de vakschool. De oude Ambachtsschool, de huishoudschool. Die kennen we van heel lang geleden. Dat is tegenwoordig niet, de scholen hebben voor een iets andere weg gekozen. Minder op die techniek inzetten. Nog wel, maar niet zo breed als vroeger. Dan zeg je: wij moeten meer handjes aan het werk hebben en we moeten vooral die kinderen op jongere leeftijd in contact brengen. Onze rol is vrij beperkt. We zullen het nog verder aankaarten bij de onderwijskoepel c.q. scholen, om daar misschien een verandering in te brengen. Ik heb nog een gesprek met de bovengrondse vakschool. Zoals in Heerlen gedaan wordt op dit moment bij de Alliance Noord, want daar zie je ook leuke dingen gebeuren. Vroeger hadden we die school dan kon je metselen en timmeren. Dat zijn die vakscholen. We hebben in Kerkrade de Techniek van Michel Plum in het Flexiforum. Die zijn ook gegroeid tot 40 mensen, kinderen en zij-instromers. Zij moeten misschien meer ruimte hebben. Wij stimuleren dan ook ten volle breedte dat kinderen weer een vak leren van begin af aan. De overheid wil vele miljoenen steken in het Mbo om dat te simuleren. Dan heb je een doorstroom van Mbo als we een voorsprong nemen op dat verhaal. Dan wil ik wel toezeggen dat ik dat onderzoek cq in gesprek ga met onderwijsinstellingen om dat onder aandacht te brengen. Buitensporten heb ik behandeld van u uw kant. De filmzaal van de Schacht Nulland, daar kan ik van zeggen: "We zijn in gesprek met het bestuur op de Schacht Nulland." We hebben een eerste afspraak gehad een tijd geleden. We zoeken naar een nieuwe afspraak, omdat er wat vragen liggen en wensen en een wensenlijst waar ook dit bij zit, om de Schacht wat te vergroten in de zin: als je grotere groepen moet ontvangen, dan is die schacht te klein om daar wat te presenteren. Dat is de vraag die onder ligt. Laten we in die gesprekken die onderzoeken meenemen. Het moet natuurlijk wel te behapstukken zijn. Het is een en-en-verhaal of een en-of verhaal. Wat kun je daar inderdaad? Maar als er voorstellen in de raad komen, dan bent u aan zet, om dat inderdaad in te koppelen. Daar moeten we overleg over plegen. Ik heb even moeten nadenken, maar ik heb mij verdiept in wat ze zeggen. En dit is het loopje naar de overheid toe om Limburgs als echte taal erin te krijgen. Ik heb mij laten vertellen dat het gaat om alle dialecten in Limburg. Dus het Kerkraads zit daar ook bij en dan heeft het voor ons ook een meerwaarde om daarbij aan te sluiten. Het gaat om een bedrag voor drie of vier jaar en dat willen we dan in dit geval doen, zodat we daar onze vruchten ook van kunnen plukken. In de motie: "Breng de dialecten bij de scholen terecht, bij de kinderopvang", sluit dit misschien heel mooi aan om dingen te ontwikkelen. Dus ik zou die motie willen ondersteunen om dat in ieder geval op te pakken. Dan heeft de PvdA nog de motie over de energiekosten: bestrijding van de gemeentelijke gebouwen en de gemeente. Ik heb dat opgevraagd. Ik zit niet helemaal in de materie, maar het gaat wel vaak over de gebouwen. En ik heb dus begrepen dat we dat kunnen steunen. Wij kunnen dat steunen, omdat wij daar ook al mee aan de gang zijn. We hebben al een opdracht gegeven, we hebben een eigen werkgroep ingericht, we hebben ook wat expertise van buitenaf ingezet om daarnaar te kijken. We gaan kijken wat we kunnen. We hebben ook de quick wins bekeken. De bekende quick win. Als ik op de kamer de gewone verlichting maar voor de helft aanzet, dan is dat een quick win. De verwarming staat uit of op achttien/negentien graden. We beginnen te kijken wat we verder kunnen ontwikkelen. Dat komt in het programma. Je wordt dan met de tijd ook bijgepraat over wat we aan het doen zijn. Wat je thuis kan doen-- Ik zit er thuis ook bij met een trui aan en geen T-shirt. En ik stook meer met infrarood dan met de gasverwarming. Ik weet dat de anderen dat ook aan het doen zijn. Dat heb ik begrepen. En zo moet je het hier ook zien. Het licht hoeft niet de hele dag te branden, als dat niet nodig is, de computer geeft genoeg licht. Daar zijn we goed mee bezig en ik denk dat het ook doorgezet moet worden naar de verenigingen. Voorzitter, ik wil het even afmaken. Hij wil niet veel vertellen. Ik wil niet veel vertellen, maar ik moet je zeggen: "Wat wij als voorbeeld geven, voorzitter, is straks natuurlijk ook bij de vereniging een punt en bij de mensen die het niet zo breed hebben. Als zij er ook aan meewerken, dan komt de steun die we moeten geven

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

nog beter aan." Als ik wat vergeten ben achteraf, dan hoor ik het graag. [Onhoorbaar 00:02:28-00:02:33]. Goed, oké. Ik heb zelf nog een drietal punten. Ik zal proberen kort en samenvattend te antwoorden. Ik kijk even naar het lokaal alternatief die vragen hadden over het aanvalsplan. Een tijdje geleden werd het goede

initiatief ook ingezet om aanvalsplannen per wijken te doen. Daar waar we ook merkten dat er een achterstand was. Daar is ook veel op geïnvesteerd. Er zijn ook resultaten bereikt. Daar is de raad ook over geïnformeerd via de reguliere PNC cyclus, maar ook in jaarlijkse rapportages. Wat we nu merken, is dat wij op een ander punt komen. Namelijk dat je die problematiek in die wijken integraal en samenhangend wilt aanpakken. Ook met de afdeling wonen bijvoorbeeld. Dus we werken toe naar een nieuwe fase in de aanpak. Dat wil niet zeggen dat je op inhoud andere dingen doet, maar je gaat dat niet met aparte aanvalsplannen benoemen. We werken toe naar integraal veiligheidsplan. Dat is een kort en krachtig plan waar alles in samenkomt en daar zal de wijkgerichte aanpak centraal in zijn. Dus dat is mijn antwoord: dat je nu eigenlijk in een nieuwere fase komt, waar je de integraliteit graag wil gebruiken. In Bleijerheide ziet u dat ook in het masterplan Bleijerheide, waar we ook de aanpak van particulier bezit nadrukkelijk onder de loep nemen en ook de gebieden in de regio deel 2.0 nadrukkelijk inbrengen. Ik wilde dus eigenlijk als portefeuillehouder openbare orde af van te veel plannen. Eén centraal, simpel plan, want de opgave is moeilijk genoeg. Dus de inhoud verandert niet, maar we houden het voor onszelf beleidsmatig simpel. Dat was een wens en ik hoor graag in februari, als we dat integraal veiligheidsplan aan u voorleggen, of u dat ook zo ziet. Dan zijn er nog vragen van de Partij van de Arbeid, Burgerbelangen over de jeugdoverlast. Er is een raadinformatiebrief onderweg. Die is wat langer in de pijplijn blijven hangen, want die had u al lang moeten hebben. Wij hebben de afgelopen weken inderdaad geconstateerd dat we last hebben van jongeren die zich niet netjes gedragen in het centrum. Dat is zeer vervelend. Daar hebben inwoners ook echt last van. We hebben het cameratoezicht natuurlijk in het centrum uitgebreid, ook op de cruciale pleinen: het Theaterplein, Martin-Boegenplein, onder andere. We hebben er de afgelopen weken in geïnvesteerd om deze jongeren uit de anonimiteit te halen. We weten wie ze zijn. We hebben ze op het netvlies. Er zijn 32 proces verbalen uitgedeeld, vijf halt straffen. Er zijn gesprekken gevoerd met ouders en bepaalde jongeren, met naam en toenaam nu op het netvlies. We gaan ook preventief meewerken via de straatcoach die we hebben ingezet, via het jeugd en jongerenwerk en via onze eigen ambtenaar. Met de school die het betreft, gaan we proberen met deze jongeren in gesprek te komen wat hen beziet om dit gedrag in de openbare ruimte te vertonen. Dus het is een combinatie van repressief optreden, met ze in gesprek gaan en preventief proberen te kijken wat er in die bovenkamer gebeurt, dat je mensen lastig valt. Ik zeg wel tegen alle mensen in het centrum: "Jongeren mogen wel chillen. Jongeren mogen ook op een straathoek staan en mogen met elkaar ook praten en zachtjes een beetje muziek luisteren." Dus dat zijn wel twee kanten van het verhaal. Maar je gaat niet mensen uitdagen en nog vele ergere dingen. Dus via die rib die u nu één dezer dagen krijgt, kunt u daar nog wat meer over lezen. Maar eigenlijk hebt u nu alle informatie al via ons en we zitten er dus echt bovenop. Dan de groen BOA, een vraag van Burgerbelangen. Wij hadden een tijdje geleden al een intern onderzoek gedaan naar een groen BOA. Toen bleek dat er niet voldoende lag voor een één FTE en toen hebben we samen met openbare orde en de afdeling bouwen gekeken en dachten we dat het voor 0,4 FTE zou zijn. Wij hebben toen met de gemeente Voerendaal de afspraak gemaakt, want zij hebben zo een BOA in dienst, dat we die BOA mogen inzetten als dat nodig is en daarvoor mogen zij dan weer een één BOA domein van ons lenen. Zo zie je dat je elkaar kunt helpen. Wat wij in de praktijk merken, is dat die BOA echter niet ingezet wordt. Dus dat is nog iets wat we intern nagaan. Zijn er dan geen milieudelicten? Hebben we nog niet zo een situatie gehad? We hebben de mogelijkheid om zo een domein BOA in te zetten. Ik wil er nu wel bij zeggen dat we wat strikter kijken, dat we die ook inzetten en als we die niet inzetten, waar dat dan aan ligt. Dan het voorlaatste puntje: begrijpelijk communiceren. Dat wordt ook door diverse partijen-- Kerkrade, die ons een mooi voorbeeld heeft laten zien in begrijpelijke taal, dat staat op het netvlies. Dat is ook een toezegging die ik gestand doe, door u de komende cyclus ook te informeren over de stand van zaken in begrijpelijk communiceren, en dan kunt u de commissie poolhoogte nemen hoe wij daarmee staan. Dus ook een permanente opdracht, denk ik. En tot slot, want de kinderraad en de jongerenraad ligt een beetje tussen allerlei portefeuilles in, maar ik ben de laatste. Dus als jullie er niet op ingaan, dan zal ik die maar even pakken, want het doet me deugd dat jullie ook zo begaan zijn met de kinderen en de jongerenraad. Eén ding moet ik even rechtzetten: meneer Charlier, de motie pesten is door de kinderraad aangenomen en wat ons betreft gaat het college hem dan uitvoeren en hoeft die niet nog naar de volwassene raad. Want daar heeft u dan eigenlijk niks meer over te zeggen, zeg ik met een knipoog. En die motie is een uitvoering. We hebben daar met de scholen nog eens extra over gesproken en daar worden plannen gemaakt, om dat met de partners ook onder de aandacht te brengen en dat weten de kinderen ook. Want het is heel belangrijk als zij ook zo een advies afgeven dat je met dat advies ook wat doet. Maar die komen niet terug naar u, want anders zijn we met elkaar ook iets op aan tuigen wat je niet wil. Als de kinderen iets afspreken en iets beslissen, dan is dat voor ons voldoende om daarmee aan de slag te gaan. En tot slot: zeven februari, in de commissie BNS, komt een toelichting over de kinderraad en de jongerenraad van ons. En dan kunnen we ook samen kijken hoe dan de grote raad daarbij aangehaakt kan worden. Dus als u daar idee of wensen over heeft, kunnen we dat samen bespreken, want het is inderdaad mooi om die verbinding goed te leggen.

M.A.K.J. Laumann SP

Maar dat komt dus zeven februari in de commissie aan de orde. Dan hebben we wat betreft het college alle punten beantwoord. Zijn er nog vragen open? Ik wil nu even open vragen. Onze motie over het vragenuurtje is nog niet behandeld.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Maar dat is aan de raad. Daar gaat het college niet over. Oké, prima. Daar is inderdaad geen preadvies voor, want het college gaat niet over hoe u uw eigen vergaderingen vorm geeft. Dus daar moet u maar onderling op elkaar op reageren. Dan denk ik dat we even kort schorsen, zodat u nog even kunt kijken-- Er is gereageerd op de moties

SCHORSING

en amendementen door het college. Soms is er een toezegging gedaan, zodat u bij uzelf te raden moet gaan: trek ik hem in of houd ik hem aan?

8.12 PAUZE

SCHORSING

Dus ik denk een minuutje of tien maximaal. En als u wijzigingen in de motie hebt, geeft u die alsjeblieft alvast door aan de griffie. Tien minuutjes.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Zijn we bijna allemaal weer terug? Ik wil de vergadering heropenen, maar ik zie dat er nog een paar verdwenen zijn. Meneer Krasovec waar heeft u uw fractieleden gelaten? Ga ze eens halen.

8.13 Debat en besluitvorming

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Goed welkom terug. Ik heropen de vergadering. We beginnen zo dadelijk aan de tweede termijn. Ik doe van tevoren echter een korte inventarisatie bij iedere partij of er wat veranderd is met betrekking tot de ingediende moties en amendementen, zodat iedereen dat in de tweede termijn kan meenemen.

M. Meijer CDA

Dus ik vraag even iedere partij of er iets veranderd is. Ten opzichte van de ingediende motie is een amendement. Het CDA? Ik laat zo de heer Charlier het woord voeren

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

over het amendement waar we iets aan hebben veranderd. De andere moties hebben wij tot nu toe nog allemaal gehandhaafd

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

of lichten we toe. Helder: Burgerbelangen is er iets gewijzigd? Nee? Hart voor Vrijheid, nee?

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

VVD, niets? PvdA? Niets gewijzigd. Lokaal alternatief? Ja, wij trekken het amendement in en hebben daarvoor een motie ingebracht. Dat gaat dan over vier in de wijk?

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

Ja, precies. Wilt u dat dan even voorlezen en hebben we dat ook al vermenigvuldigd? Of zit dat allemaal al in uw systeem? Ja. Maar kunt u dan eventjes het dictum voorlezen?

J.A. Piefer SP

Ja. De gemeenteraad van Kerkrade, in vergadering zeventien november, constateert dat wij als gemeente Kerkrade met Vie

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

sterk inzetten op het bevorderen van een gezonde levensstijl en het stimuleren van actief sporten voor onze bewoners. In het Kerkraad centrum is een gebouw geplaatst dat de naam Vie draagt. Wie niet uitsluitend is

opgestart als zijnde een nieuw zwembad en een nieuwe sporthal met aanverwante voorzieningen. In het concept Vie, het bevorderen van een gezondere levensstijl middels gezonder eten en meer bewegen van alle Kerkradse burgers en bewoners van omliggende gemeentes centraal staat. Voorlichting en stimulerende maatregelen om de Vie voorzieningen van de wijken zou zeker moeten worden ingezet in de periode dat de noodzakelijke gebouwen rondom het Vie concept werden gebouwd. Aandacht is besteed aan voorlichting in de wijken aan dit concept. Voor die voorlichting in de bouwfase in de afgeroepen periode zijn jaarlijks €500.000,- aan de reserve sociaal domein betrokken. De nu voorliggende begroting op pagina 50 geeft wel aan dat extra scherpe keuzes moeten worden gemaakt. Als deze formulering niet concreet is, geeft het college opdracht in het eerste kwartaal van 2023 aan te geven welke keuzes worden gemaakt om binnen de reguliere 1,2 miljoen per jaar toch op voorlichting en stimulering van het gebruik van Vie in de wijken te kunnen garanderen en hieraan meetbare doelen te koppelen en vervolgens te meten gedurende het jaar.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

En te onderzoeken welke extra gelden boven de nu begroten 1,2 miljoen per jaar eventueel noodzakelijk zijn om deze garantie hard te kunnen maken en gaat over tot de orde van de dag.

A.M.J.N. Fischer-Otten Ouderenpartij Kerkrade

Dank u wel. Dan ga ik even naar de Ons Kerkrade. Is er iets gewijzigd? Nee, niks gewijzigd. Sp? Niets gewijzigd? Oudere partij? Bij ons wel.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ik heb de toezegging gehoord en ik trek de motie over het honden uitlaat stukje in het park in, maar ik houd de vinger aan de pols. Helder, dank u wel.

J.H. Schlangen wethouder

Om het helemaal correct te hebben, wil ik dan nog even wethouder Slangen vragen wat hij vindt van de gewijzigde motie

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

van Lokaal Alternatief en CDA, zodat alle partijen dat kunnen meenemen in hun tweede termijn. Wethouder Slangen.

J.H. Schlangen wethouder

Ik wil u corrigeren voorzitter, want het is geen gewijzigde emotie, maar er is van en amendement een motie gemaakt. [On hoorbaar 00:37:23-00:37:27]. Maar u heeft volledig gelijk. Sorry, ik wil niet beledigend zijn. Wij kijken even naar de fractie van Lokaal Alternatief. Ik heb begrepen dat het merendeel het CDA is in deze motie. Ik moet zeggen, misschien heb ik het net verkeerd uitgelegd, maar ik vind de motie toch overbodig, omdat ik zie

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

dat we het eerste punt aan het doen zijn. En het tweede punt heb ik eigenlijk min of meer toegezegd in de beantwoording van net.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

Zo moet je het zien van mijn kant en dan is de vervulling overbodig. Dus de wethouder zegt: "De motie is overbodig.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Het Eerste is al bestaand beleid, het tweede is toegezegd." Kunt u de motie aanhouden en in stemming brengen of niet? Of betekent het dat de wethouder hiermee instemt? Eén is bestaand beleid en het tweede is een toezegging. U moet even heel voorzichtig zijn. We moeten goed opletten wat we formuleren. U hebt een toezegging binnen en het eerste punt is bestaan beleid en u moet zelf nu nagaan of u de motie aanhoudt, in stemming brengt of niet. Dat is dan u en het CDA, maar daar kun je ook elkaar nog even over aankijken. We brengen het graag in stemming. Goed, dan is er vanuit het college in ieder geval het advies dat de motie overbodig is. Dan beginnen we nu aan de tweede termijn. U heeft allemaal gehoord wat alle partijen gezegd hebben. U heeft de reactie van het college gehad.

M. Meijer CDA

We weten allemaal wat de stand van zaken is met betrekking tot de moties, want we hebben nu geen amendementen meer. U kunt daar allemaal aan refereren in uw tweede termijn, en het CDA bijt het spits af. Hartelijk dank, voorzitter, en ook dank aan collega partijen voor het uitspreken van de algemene

beschouwingen. Ook uiteraard dank aan de beantwoording van de kant van het college. Ook uitvoerige beantwoording, helaas natuurlijk niet altijd bevredigend, maar daar hopen we in de volgende termijnen nog aan bod te komen. Ik ga heel even scholen. De heer Paas heeft inderdaad de begroting begrijpelijke taal aangegeven. We snappen ook zijn antwoord. Ik heb er ook begrip voor dat daar vakjargon in staat, maar toch zijn sommige alinea's niet optimaal te lezen of moeten drie keer doorgelezen worden om het beter te begrijpen. Er staan links en rechts ook wat foutjes in, dubbele teksten, et cetera. Dat hebben we ook per mail al aan gerefereerd. Dat zijn net die dingetjes waar misschien nog een laatste keer eens even met een goeie bril overheen gekeken kan worden, dus die willen we in ieder geval graag meegeven. Het abonnement is uiteraard ingetrokken. We hebben daar een motie voorgelegd. In overleg met Mark Charles hebben we ook besloten om die toch in stemming te brengen. Zeker het antwoord van de heer Slangen, dat veelal van de gelden die hier in de motie staan al wordt uitgevoerd en het tweede punt is min of meer een toezegging daarop. We hebben ook in de beantwoording gehoord dat die 1,2 miljoen er is en dat extra meevaller kunnen worden toegevoegd als deze er zijn. Dus ik zou die vraag wel nog heel even aan de wethouder willen stellen. Kunnen wij concluderen dat gelden alsnog toegevoegd kunnen worden vanuit een reserve of een ander budget als er gelden tekort komen die als de €500.000,- gehandhaafd was wel geborgd waren? Dus die vraag stel ik graag. Ik wil sowieso wel even toevoegen dat de moties die mijn collega Roger behandeld heeft, dadelijk nog even kort worden benoemd. De moties waar nu niet op gereageerd is, is de week zonder afval. Daar hebben we nog helemaal niets over gehoord. Daarnaast hebben wij in de algemene beschouwing ook twee opmerkingen gemaakt waar we niks op hebben gehoord. Dat is de algemene opmerking over het opvolgen van de moties en de terugkoppeling daarop en de aandacht voor mantelzorgers of daar iets op scholen voor geregeld kan worden. En de laatste inderdaad dat jongeren bij het jongerenbeleid of bij een nieuwe voorziening worden betrokken, maar zeer zeker ook de bestaande horeca. Mocht dat laatste wel benoemd zijn, dan is ons dat heel even ontschoten. Dan ga ik naar de motie van de zonnedaken van ons. De heer van Drunen heeft inderdaad aangenomen dat dit sowieso al mee wordt genomen. Dus enerzijds is die motie overbodig, aan de andere kant denk ik: zo een extra steuntje in de rug kan nog net ertoe leiden dat dit beter of uitvoeriger op het netvlies staat van dit college, maar ook van de gemeente. En ik vond het ook mooi dat de heer wethouder bij de motie van de PvdA over de energiekosten van de gemeente adviseerde om dat gewoon mee te nemen als raad en een positief advies. Dus het zou mooi zijn om dat op onze motie ook positief te horen vanuit het college. De heer Roland is teruggekomen op de vroeg signalering en preventie en eigenlijk op het gebied van huisvesting, maar wij zagen dat ook breder. Ook het onderwerp laag geletterdheid en het stukje jeugdhulp, maar dat zit dan ook bij de andere heren aan de overkant. De heer Weijers heeft aangegeven dat er nadrukkelijk ook aandacht is voor evenementen in de wijken. Daar zijn we heel blij mee. Wat wij ook bedoelen is dat er structureel aandacht voor de wijken kan zijn en niet alleen op het gebied van evenementen. Dat zit deels bij Alexander Geers dan in de portefeuille in de portefeuille, maar daar zit een stukje levendigheid in het onderwerp economie bij. Dan missen wij toch de wijken. En dat bedoelen we niet alleen de bedrijventerreinen die wij hebben, die verspreid zijn door heel Kerkrade, maar dan bedoelen we ook die kleine winkeltjes waar eens even aandacht voor kan zijn. En daar zouden we ook wel even graag nog een antwoord op horen. We horen ook inderdaad meer FTE op groen. Er wordt meer geïnvesteerd en wegen. We horen ook dat die industrieterreinen daarbij worden meegenomen. We zouden ook specifiek willen horen of dat ook geld voor de Rodaboulevard en hoe daarmee wordt omgegaan. Dan ga ik heel even kijken. Het vergroenen van de scholen. In ieder geval hartelijk dank aan de heer Slangen, dat daar nu voortvarend mee te werk wordt gegaan. Wat wij fijn zouden vinden, is dat de volgende keer even de raad productief wordt geïnformeerd over de opvolging. Dat is wel zo fijn, want we hebben meer dan genoeg aan ons hoofd en ook wij kunnen het niet altijd onthouden. Ook ik word een dagje ouder. Dan gaan we nog even kijken of we er redelijk doorheen zijn. We kunnen de moties wel nog even benoemen, althans dan pakken we die van ons. Wij zouden het erg waarderen als onze collega-partijen toch net even dat extra steuntje een rug kunnen geven en de motie van het zonnedak aan willen nemen. Het is belangrijk om de ruimte in onze stad zo efficiënt mogelijk te gebruiken. En beter een zonnedak boven een parkeerplaats dan het opofferen van natuur. Dan is het gewoon iets extra's op het netvlies. Mijn collega zal terugkomen op de motie van de week zonder afval. Dan hebben wij nog de motie: niet gebruik voorzieningen, maar dan zal ik eerst even het woord geven aan mijn collega's hiernaast, die van de Ouderenpartij Kerkrade. Zij hebben daar ook het initiatief in genomen. De motie vak ambachtsschool ligt ook bij mijn collega. En bij ons Kerkrade hebben we de motie buurt deels. Ook daar hebben we een positief advies van de heer Geers. Dank daarvoor. Wij vinden het ook goed om hier nog te benoemen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

dat burgerparticipatie steeds belangrijker wordt. En de motie spreekt eigenlijk voor zich en hebben we gezamenlijk met Burgerbelangen ingediend. Ik denk dat ik ze dan allemaal heb gehad. Voordat ik naar

meneer Hoofs ga, nog even een ommissie tussen wethouder van Drunen en mijzelf.

M. Meijer CDA

Er was een positief advies op de afval week alleen is dat niet goed overgekomen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

En over jongeren en horeca is wel wat gezegd, meneer Meier. Dus dat wordt meegenomen. Oké.

M. Meijer CDA

Ik wil niet dat we dadelijk weer veel heen en weer gaan met niet beantwoorde vragen. U zegt dat u het graag breder had gezien, met laaggeletterdheid, maar is daar nog een vraag aan gekoppeld of is dat gewoon een opmerking van uw kant? Ja, bij het stukje preventie, maar dan zal het inderdaad dus ook bij de een andere collega komen. Laat ik zo zeggen, in de verkiezingen tijd en dat zie je ook in de programmering terug, maar niet zozeer in de begroting, is er op preventie gebied en vroeg signalering. Dat gaat dus niet alleen over volkshuisvesting,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

maar dat zou eigenlijk breder gezien kunnen worden. Kan laat geletterdheid vroeg gesignaleerd worden en hoe gaat de gemeente daarmee om? Dus ligt daar een plan van aanpak? Dat kan ook op het gebied van jeugdhulp. Nu hebben we een stukje overlast.

R.T.A.L. Hoofs CDA

Ik ben wel benieuwd, inderdaad of het college dat echt op het netvlies heeft. Daar ligt een heel plan onder en kan wethouder Slangen uit de doeken doen. Dat komt dan in de tweede reactie. Ik kijk even naar meneer Hoofd. Dank u wel voorzitter. Over de week zonder afval hoef ik dan inderdaad niks meer te zeggen. Als ik kijk naar de motie over de vak ambachtsschool, is dat wat ons betreft een prima motie, maar we zouden hem eigenlijk willen amenderen met de volgende toevoeging. Bij het eerste punt van de oproep aan het college om een onderzoek te verrichten naar de haalbaarheid. Namelijk, toevoegen in dat onderzoek: hoe kan worden aangesloten bij bestaande initiatieven? En denkt dan inderdaad aan de vakopleiding zoals die installatietechniek die nu al in het flexiforum plaatsvindt. Hoe kunnen we potentiële leerlingen uit de regio aantrekken, dus ook vanuit het buitenland, en hoe kan de gemeente een faciliterende rol spelen om partijen bij elkaar te brengen? En dan denk ik dus inderdaad de gemeente enerzijds en coöperaties en bedrijven in die sector anderzijds. Om dat expliciet in het onderzoek mee te nemen. En als Ons Kerkrade hiermee kan instemmen, dan dienen we de motie ook graag mee in. Dan heb ik de motie over niet gebruik voorzieningen. Daar zouden we graag een toevoeging willen doen en indien dat akkoord is voor de Ouderenpartij, dan dienen we die ook graag samen mee in. En dan gaat het om bij het onderzoek in beeld te brengen hoe er aangesloten kan worden bij bestaande voorzieningen en instanties zoals bijvoorbeeld de geldwijzerwinkel. En om bij het onderzoek dan ook na te denken hoe dit dus op een goede manier bij laaggeletterde medemensen onder de aandacht gebracht kan worden, zodat het inderdaad ook voor iedereen toegankelijk is. Dat was dan die motie. Dan hebben we de buitensportfaciliteiten. Daar heb ik wel een aanbeveling van de wethouder over gehoord. Het idee en de bedoeling achter de motie is ons ook duidelijk, maar we hebben wel een paar vraagtekens en deels is dat ook net al genoemd. Bij het realiseren van dit soort buitensportfaciliteiten creëer je vaak ook onbedoeld een nieuwe hangplek en de vraag is: "Wil je dat in buitengebied en hoe gaan we daar dan mee om?" En die faciliteiten vragen om het nodige onderhoud en moeten aan veiligheidseisen voldoen. We weten allemaal hoe dat in speeltuinen en met speeltoestellen werkt en wat dat kost. En de vraag is dus: "Kun je dit dan ook langjarig beheren en onderhouden? Kunnen we dat betalen?" En tot slot, hoewel wij daar zelf dan geen onderzoek naar hebben gedaan,

R.F.A.C. Creusen VVD

hebben we het idee dat we het geld nu misschien beter

R.T.A.L. Hoofs CDA

aan andere zaken kunnen besteden. Maar ik ben wel nog benieuwd naar de opmerkingen die ik heb gemaakt en wat de wethouder daar van vindt. Dan hebben we de motie over Limburg en de motie van de VVD. Ook daar hebben we van de wethouder een positieve aanbeveling over gehoord. Daar kunnen we ons ook in vinden. Het is natuurlijk jammer dat de gemeente de beurs moet trekken op het moment dat de provincie de financiële kraan dichtdraait. Wij zien blijkbaar de voordelen daarvan en gaan er op die manier dan ook mee aan de slag. Maar we zouden daarin wel de ingekomen brief over het bevorderen van het spreken van Kerkraads dialect in de kinderopvang mee willen geven. We zien dat de aanbevelingen die door de indiener van de brief worden gedaan, graag mee wordt genomen. Als laatste de motie van het vragenuurtje van de SP.

Ja, volgens ons is de vergaderorde nog niet zo lang geleden opnieuw vastgesteld en we denken dat er bij echt dringende zaken altijd een direct contact met de wethouder kan worden opgenomen. Dat hoeft niet eens op een commissievergadering te wachten, want die is tenslotte ook maar één keer per maand. Dus wat ons betreft zou het overbodig moeten zijn om daar dan een wethouder speciaal voor op te roepen om dat hier te bespreken.

R.F.A.C. Creusen VVD

Als er nou echt iets gewichtig is, als je er met de wethouder

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

contact over hebt gehad, hier wil bespreken zou ik zeggen: "Dien een agenderingsverzoek in", want die mogelijkheid bestaat natuurlijk ook en dan kunnen we het erover hebben. Voorzitter, dit is de tweede ronde.

R.F.A.C. Creusen VVD

Ja, maar u bent niet de eerste.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ik ben wel de eerste en de grootste. Ik heb een rechte blik. U bent te klein. Meneer Piefer wilt reageren en meneer Creuser.

J.A. Piefer SP

[Onhoorbaar 00:52:07-00:52:10]. Wie was het eerste? Ik zag meneer Piefer eerst, maar dat kwam omdat ik rechts keek. Ik geef meneer Piefer graag deze kans. Het is hem gegund. Ik probeer u nog-- Dat gaat niet lukken, voorzitter. Even als toelichting op onze motie vragenuurtje. De bedoeling van het vragenuurtje is als er actuele, dringende zaken zijn die het algemeen belang aangaan. Daar is wat ons betreft het vragenuurtje voor bedoeld. Het is niet bedoeld om technische vragen te stellen of dat soort zaken. Daarvoor hebben we andere instrumenten. Daar hebben we zelfs de commissievergaderingen voor. Maar zoals we het nu hebben geregeld en we hebben dat een aantal keren aangegeven, ook vorig jaar al bij de algemene beschouwingen, kun je eigenlijk theoretische gezien bijna nooit gebruik maken van het vragenuurtje. Dat kan alleen als de wethouder toch al aanwezig is, omdat er iets van zijn portefeuille agenda staat. Dan zou je de wethouder op dat moment ook over acute zaken wat vragen kunnen stellen. Onze bedoeling is met deze motie om de mogelijkheid te bieden dat je dat 48 uur van tevoren met de griffie regelt of aanvraagt. "Dat is een actueel, dringend onderwerp en we hebben die in die vragen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en dan willen we graag van de wethouder tijdens het vragenuurtje antwoord op krijgen." Dat is de bedoeling, dus niet vragen die je inderdaad

R.F.A.C. Creusen VVD

ook op een andere manier zou kunnen beantwoord krijgen. Dat is de bedoeling van deze motie. Dank u wel, voorzitter. Dat is dus nu nog één keer toegelicht dus dan hoeft dat niet bij alle anderen nog een keer toegelicht te worden. Dank u wel. Meneer Creuser? Maar dat is nu net het punt. Ik wil eigenlijk een punt van orde maken op de manier waarop we nu de moties gaan behandelen. Formeel is dit een vragenuurtje.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ik zit nu in feite met het dilemma: gaan we nu alle moties kriskras door elkaar behandelen en daarop reageren, of gaan we ze één voor één afwerken ongeachte volgorde van de fracties? Ik zit in het tweede termijn van de algemene beschouwingen en alle fracties komen aan het woord en ik heb ze gevraagd of ze ook willen aangeven wat ze van de moties vinden, of er nog vragen over zijn. Voor mij hoeft je niet te zeggen of je het met één motie eens bent

R.F.A.C. Creusen VVD

of niet eens bent. Dat kunnen we dadelijk wel bij het stemmen merken,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

maar u mag wel vragen of er betere suggesties zijn. Het CDA heeft net een aantal correcties gedaan op een aantal moties en dat hoort in deze termijn thuis. Oké, helder. Maar we moeten goed bij de les blijven, anders wordt het heel erg ingewikkeld. Dat bedoel ik. Ik heb dat nu ook al.

S.H.G. Gorissen PvdA

Ik ben ook al een beetje aan het zoeken en ik had eigenlijk gehoopt dat als jullie op elkaar wijzigingen hadden, dat jullie dat in de schorsing hadden gedaan en dan de gewijzigde moties hadden voorgelegd.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dus ik zit zelf ook even te zoeken of het overzichtelijk blijft. Laten we even kijken dat we koers houden. Voorzitter, extra ordevoorstel: als we nu even vijf minuten de tijd daarvoor nemen, dan kan iedereen dat doen. Dan hebben we daarna een helder beeld. Dat is een heel goed voorstel, want ik merk dat dat bij het CDA nog niet gebeurd is. Inderdaad, dank u wel. Laten we samen even goed kijken. Als jullie over en weer tekstwijzigingen hebben in elkaars moties zoek je elkaar nu op, stem je af of je daar met elkaar over eens bent en draagt één iemand dadelijk die gewijzigde moties voor. Anders krijg ik inderdaad negen keer wijzigingsvoorstellen en dan raken wij het spoor bijster. Dus als jullie het goed vinden, doen we dat even zo.

SCHORSING

Ja? Tien minuten hebben jullie. Je zoekt elkaar op wie wat bij elkaar wilt wijzigen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

We zijn weer terug. Ben ik correct? Ja? Je zit nu in zo'n punt van de vergadering dat het of ontzettend complex gaat worden, of we houden met elkaar het overzicht. Dus het is een hele spannende. U hebt veel moties ingediend, dat is uw goed recht, maar dat maakt ook dat het ingewikkeld is om het goed te volgen. Dus nu wil ik weer even een rondje maken langs alle partijen, om te weten welke wijzigingen er in welke moties zijn overeengekomen,

M. Meijer CDA

niet meer en niet minder. Dan moeten die wijzigingen ook aangeleverd worden aan de griffier zodat we die kunnen publiceren. Anders raken we helemaal het spoor bijster. CDA. Nieuwe ronde. Kort en krachtig. Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wilde inderdaad na de reguliere raadsvergadering, na de eerste indiening nog wat vertellen over de motie. Mijn beleefdheid heeft me terughoudend laten optreden, maar dank dat dit nog mogelijk is. We hebben inderdaad twee moties laten aanpassen. Eén van de oudere partijen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

De motie op de voorzieningen.

M. Meijer CDA

Die is ook nu net in iBabs verschenen. De griffier is vliegensvlug. Heeft u behoefte eraan dat ik hem even kort toelicht? Dat heeft u net al gedaan. Perfect. En dan hebben we inderdaad de motie die door Ons Kerkrade

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

is ingediend op de ambachtsschool. Die is ook al toegelicht en die zit ook nu in iBabs.

M. Meijer CDA

Die heeft dan nu ook nog even geen toelichting? Dat heeft u ook net verteld, dat u daar een aantal dingen als onderzoek aan toegevoegd wilde hebben. Exact. Dan zou ik alleen nog heel kort even willen reageren, in ieder geval op de moties waar ik dat zojuist niet heb gedaan. Motie zeven, onderzoek motiemarkt. Dus motiemarkt niet mark. Daar is wel een positief advies gekomen. Wij willen hier toch redelijk kritisch over zijn, voorzitter. De burger moet inderdaad zo makkelijk mogelijk in contact komen met de gemeente en ons inziens zijn hier al diverse mogelijkheden toe. Het toevoegen van dit extra programma kan leiden tot een wildgroei. Het lijkt een beetje op een ideeënbus, ook die mogelijkheid hebben we al. Wij vinden bij burgerparticipatie juist belangrijk dat we echt in gesprek gaan met de burger en dat doen we liever fysiek in gesprek in plaats van op papier. Wij verwachten hier ook weer een extra belasting op de griffier en de ambtenarij die nu eigenlijk al onderbezet is. Dus dat willen we graag toelichten bij punt zeven. En dan gaan we naar motie elf, de Beleef Kerkrade stadspas die wordt genoemd, ingediend door Burgerbelangen. Twaalf. Excuses, twaalf. Wij vinden deze sympathiek, maar wat we hier wel bij missen zijn de middeninkomens en daar heb ik ook aan gerefereerd in de algemene beschouwingen, aan het boek van de onmisbaren. Wij zouden het sympathiek vinden. Wij denken ook dat die cadeaukaart heel goed is, maar we missen hier toch echt wel de middeninkomens. En dan hebben wij motie vijftien, dat is de WTCG motie van de SP. Die is inderdaad in de vorige periode afgeschaft. Echter, wij staan hier toch welwillend tegenover, maar geven dan wel de vork om deze vergoeding om te zetten in een soort Beleef Kerkrade cadeaukaart

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

of dat gedacht kan worden aan een abonnement op Gaia Zoo om maar een voorbeeld te noemen. Dus dat het in ieder geval lokaal besteed wordt. Dat is onze extra toevoeging op de moties.

M.A.K.J. Laumann SP

Nu ben ik echt streng, want u hebt met de SP geen afspraak gemaakt om die motie te wijzigen. Dus nu kunt u alleen maar zeggen of u daarmee instemt of niet.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Sorry, toch even. Dan had ik echt graag gehad dat u dat in de pauze had gedaan, want anders kom ik nu weer vier keer terug en dan wordt het heel chaotisch.

M.A.K.J. Laumann SP

Sorry. Ik heb geschorst met de vraag of er wijzigingen zijn op moties

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en daarmee heb ik u de ruimte gegeven. U hebt elkaar niet opgezocht. Wij weten van niks. Ik kijk ook niet naar u, ik kijk niet naar rechts, ik kijk naar links. Meneer Meijer, dit is voor iedereen de laatste waarschuwing. Zie dit door de vingers, kijk naar de SP. Wilt u de motie wijzigen om die in de vorm van de uitkering van een stadspas te doen? Volgens mij is dat niet zoals u hem wil. Dus dat gaat niet gewijzigd worden. Dan is het zo dat u voor of tegen stemt. Dat is altijd oneerlijk als je begint, dan is de voorzitter ook heel streng om daarna de hand eraan te houden. Dus het is niet richting u persoonlijk of richting het CDA. Maar dat is om even de goede orde te houden. U hoeft ook in het verdere betoog, als u met een motie eens bent, niet voor mij allemaal toe te lichten. Je mag ook kiezen op welke je kritisch bent of waar je nog vragen over hebt.

M. Meijer CDA

Dat spaart tijd. Maar ik kan u dat alleen maar vragen. Het is aan u om dat niet of wel te doen, dus daar bent u zelf ook aan zet. CDA. Hebben jullie alles gezegd wat jullie wilden zeggen in de tweede termijn? Nee, het enige wat we nog kort willen benoemen en eigenlijk heb ik die motie, terwijl wij dat één van de belangrijkste vinden, tekort gedaan, is de motie buurt deels en we willen daar kort heel even aangeven hoe die tot stand is gekomen. Want dat was een motie buurt deels die al van ons in iBabs was toegevoegd. In overleg met Burgerbelangen, met Netty, hebben wij daar een vergelijkbare motie gezien en uiteindelijk hebben wij daartoe besloten om die te combineren en dat is de motie buurt deels en het concept adopteren geworden. Wij vinden het in ieder geval belangrijk, zeker uit oogpunt van burgerparticipatie, dat hier extra aandacht voor is. We vinden het ook mooi dat die positief wordt omarmd

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

door de wethouder en het college. Die toelichting willen we in ieder geval nog heel graag geven hierop en dat is het voor deze termijn. Dank u wel, u hebt ook nog een paar vragen gesteld aan de wethouders. Die komen dan in de reactie op de tweede termijn.

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

Dan hebben jullie allemaal gezien bij het CDA hoe het moet. Ik voel me wel een beetje schuldig. Burgerbelangen. Ik ga proberen of ik het allemaal bij elkaar kan krijgen. Zal ik beginnen met het omzetten van het amendement naar een motie? Wij zijn blij dat deze al wordt uitgevoerd, zoals de wethouder dat heeft gezegd, en wij vinden dus eigenlijk dat deze motie dan overbodig is. Dus wij gaan deze motie niet steunen. Wij gaan dan naar motie twee. Dat is de motie van het CDA. Ook daar werd aangegeven dat het reeds is toegezegd

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en dat het lopende is, dus we gaan deze ook niet steunen. Dan gaan we naar motie vier, want drie is overgeslagen. [crosstalk 00:14:10 - 00:14:14]

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

Dat was volgens mij een positief-- Nee?

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Heb ik dat gemist? Het wordt al gedaan. Ja, dat wordt al uitgevoerd.

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

Nu moet ik zelf opletten, Ik help wel even. [onhoorbaar 00:14:28 - 00:14:29] Motie nummer vier, dat is de week zonder afval. Daar zijn we helemaal mee akkoord. Dat is prima. Nummer vijf.

J.P.J. Noël Lokaal Alternatief

Ik ga even naar een andere bladzijde.

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

Motie nummer vijf, het gratis sporten. Wij zijn van mening dat er voldoende voorliggende voorzieningen zijn die dit al dekken, gezien de huidige situatie. Bij de gezonde basisschool van de toekomst hoort ook het onderdeel sport

J.P.J. Noël Lokaal Alternatief

en bewegen voor de jeugd. Tevens kunnen jongeren na schooltijd nog deelnemen aan het sporten bij de Move Factory dus ook deze motie gaan wij niet steunen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ik zag even een interruptie van meneer Noël. Ja, voorzitter, dank u wel. We menen dat we in deze fase, in deze tweede termijn, zouden bespreken of er wijzigingen waren over en weer. Nu wordt de hele lijst al afgewerkt, dat komt toch later aan de orde? Klopt. Dat is helemaal waar. Ik ben bij het CDA de fout ingegaan doordat ik hen de tweede termijn heb laten afmaken maar u heeft volledig gelijk. Mevrouw Paul doet het precies goed, want ik heb daar niet meer naar gevraagd.

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid

Ik kijk even: heeft u nog gewijzigde moties?

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Nee. Nee? Vragen komt sowieso, dat is los. Hart voor Vrijheid, gewijzigde moties? Nee, voorzitter. VVD gewijzigde moties. PvdA niet. Lokaal alternatief? Ons Kerkrade, gewijzigde moties?

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

Is dat besproken? SP gewijzigde moties? Ouderenpartij? Dan hebben we dat punt gehad. Dus nu zijn we gewoon weer terug bij de tweede termijn van mevrouw Paul. [onhoorbaar 00:16:06 - 00:16:07] Oké, dank u wel. Mevrouw Paul, u gaat verder. Uw gewone reguliere tweede termijn, reacties op de motie en eventueel openstaande of nieuwe vragen. Goed, ik zet bij motie zes beheersplan energiekosten akkoord. Motie zeven, onderzoek motiemarkt, wordt aangepast-- Wacht eens even. Motiemarkt, daar zijn we het natuurlijk helemaal mee eens. Fijn voorstel. We zoeken sowieso naar meer contacten met inwoners en ook het hogere bezoekersaantal voor de volgende verkiezingen. Dus wat ons betreft een goed voorstel. Daar gaan we zeker mee indienen. Motie acht is vervallen. Motie negen, nationale ombudsman, ook akkoord. Motie tien. De vak ambachtsschool. Wij vinden dat dat onderzoek ook zeker gedaan moet worden. Misschien komen vanuit dat onderzoek nog andere mogelijkheden, zoals wij die al genoemd hadden, en dat er misschien wel vakopleidingen gedaan kunnen worden via bedrijven. Dan moet je nummer elf: uitbreiding, verbetering buitensport faciliteiten. Daar zijn we ook mee akkoord, zeker omdat het ook al een onderzoek is en dan zien we wat daar de mogelijkheden zijn. Motie twaalf is onze eigen motie. Beleef Kerkrade Stadspas. Daar werd volgens mij gerefereerd door de CDA, dat het middeninkomen hier gemist wordt. Ik kan u zeggen, ik heb met nadruk in mijn pleidooi gezegd dat dit bedoeld is voor iedereen. Het is niet alleen voor de middenmoot. Dertien. Het hoes voor het Limburgs. Eerst dachten we natuurlijk: 'het Limburgs'. Maar het gaat bij ons om het Kerkraads dialect en dat is dus nu ook benoemd. Dus wij gaan deze motie ook mee indienen. Dan zit ik op veertien: adopteren straat. Dat is onze eigen motie samen met het CDA. Dus het spreekt voor zich dat wij inderdaad zoeken naar de mogelijkheden dat inwoners van Kerkrade-- We horen heel vaak dat zij hun eigen straat heel graag willen onderhouden of ander soort dingen. We hebben daar ook al gekeken naar andere gemeentes die dit mogelijk maken en wij hebben daar gevraagd naar een onderzoek hoe dit gestalte kan krijgen. Dan hebben we motie vijftien. Motie WTCG. Daar wil ik heel even op ingaan als dat mag. Voorzitter, het is een voorstel te komen en vooral tegemoetkomen van chronisch zieken en gehandicapten. Dat is natuurlijk een heel sympathiek iets als je het daarover hebt, daar zijn we het wel met zijn allen over eens. Maar voorzitter, de WTCG is reeds sinds 2019 hier aan de orde, als zijnde een motie vanuit de SP. Officieel is de WTCG met ingang van 1 januari 2016 afgeschaft. De gemeente Kerkrade heeft deze regeling toen nog twee jaar doorgezet. Op het moment van afschaffen werd de nieuwe regeling Tegemoetkoming Arbeidsongeschikten in het leven geroepen. Jazeker. Alleen bestemd voor iedereen die meer dan 35 procent arbeidsongeschikt is en een WAO, WIA, Wajong Of WAZ uitkering heeft. De WTCG is landelijk afgeschaft omdat voor mensen die het financieel moeilijk hebben, ofwel hoge ziektekosten hebben, die met name

chronisch zieken, andere voorzieningen in het leven zijn geroepen op dat moment. Ter vergelijking: bij de WTCG kreeg je 125 euro als je drie jaar lang je eigen bijdrage volledig had betaald. Nu krijgen de arbeidsongeschikten hoger dan 35 procent automatisch de tegemoetkoming via het UWV aan het einde van dit jaar. Voor dit jaar was dat 186 euro. Daarmee hebben we natuurlijk nog niet de chronisch zieken of gehandicapten die het financieel moeilijk hebben en ouderen bereikt. Ook hiervoor zijn regelingen getroffen. Eén: de fiscale aftrek voor specifieke zorgkosten, bepaalde medicijnen, hulpmiddelen reiskosten kosten die niet vergoed worden door het ziekenfonds. Twee: de zorgtoeslag voor de kosten die je maakt met de zorgverzekering, bestemd voor alleenstaanden en echtparen die een laag inkomen hebben, en de zorgverzekering via de gemeente voor mensen met een inkomen tot 130 procent van het wettelijk minimumloon. Voorzitter, deze voorzieningen reiken ver boven de vergoeding van de WTCG-gelden

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en we zullen deze motie ook deze keer niet steunen.

M.A.K.J. Laumann SP

Dan gaan we naar punt zestien. Ik wil graag even interrumpen. In interruptie van mevrouw Laumann. Het is fijn dat u alle regelingen op noemt die te krijgen zijn voor arbeidsongeschikten of mensen met een beperking. Maar deze regelingen zijn niet bedoeld als vervanging van dit geld.

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

Die komen erbij en dat is heel wat anders dan wat u zegt: "Deze komen ter vervanging daarvan." Want dat klopt niet. Het is zeker, de wetgeving heeft hiervoor gekozen. De wetgeving heeft daarvoor de WTCG afgeschaft

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en deze gelden die ik nu op heb genoemd, die staan zo volgens de Rijksoverheid dat die daarvoor in de plaats zijn gekomen en meer kan ik er niet op zeggen.

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

Op dat punt bent u niet eens, maar ergens moeten er feiten zijn. Maar goed, het is nu wat het is. U gaat nog iets zeggen over motie zestien en zeventien, denk ik. Ja, de SP heeft het over het collegeprogramma. Voorzitter, ook deze motie gaan we niet steunen. Die staat nu zeker op de agenda en we praten over de volgende periode

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en ik denk dat de beslissing om dit op onze agenda te zetten,

J.A. Piefer SP

dat dat aan de raad is en dat we dat intern kunnen afspreken zodat we dat kunnen agenderen. Interruptie van meneer Piefer. Ja, voorzitter, nu breek ik eerlijk gezegd een beetje mijn klompen, want vorig jaar hebben we hem ook ingediend. Juist met het idee, omdat er verkiezingen aankwamen. Toen had deze raad hier ook geen oren naar. Dus mijn vraag is, en u geeft terecht aan: dat is des Raads. Maar in welke raadsvergadering moeten we dat dan wel gaan regelen? Dat dat eindelijk eens bespreekbaar wordt. Doen we het voor de verkiezingen is het niet goed volgens burgerbelangen. Doen we het net na de verkiezingen is het ook niet goed. Wij willen gewoon dat het collegeprogramma allemaal breed gedragen wordt,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en dan dient dat veel eerder besproken te worden

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

dan bijna acht maanden na de verkiezingen wat ons betreft. Dus de concrete vraag is: wanneer zou volgens u het goede moment zijn om een dergelijke motie in te dienen?

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Mevrouw Paul. Het enige wat ik kan zeggen: als het collegeprogramma klaar is, dat het geagendeerd wordt. Meer kan ik er niet over zeggen. Als het niet klaar is kan het niet op de agenda. Dus hier blijf ik bij. Goed, dat is dan het antwoord waar u het mee moet doen. Ja, maar voorzitter, dat is juist het strekken van deze motie. U brengt de motie straks ook in stemming. Het is duidelijk dat u het er niet mee eens bent. Overigens staat het collegeprogramma nu bij de stukken geagendeerd

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

maar de motie gaat erover dat het vastgesteld moet worden door de raad en dat is weer iets anders dan dat je het kunt bespreken, want bespreken kan vandaag. Goed. Mevrouw Paul. Dat waren uw opmerkingen. Ja de laatste nog. Het vragenuurtje. Ik moet u heel eerlijk zeggen, er staat in de motie van de SP vermeld '24 uur van tevoren' genoemd. En dat zeker ook niet per se de wethouder in het overleg moet zijn, maar dat het ook beantwoord kan worden via de wethouder naar de commissie. Wat ons betreft zouden wij willen voorstellen, als het mogelijk is, om die dan-- Nee, dan krijg ik een wijziging. Dat heb ik niet gevraagd. [onhoorbaar 00:24:30 - 00:24:33] Heeft de SP daar wel oren naar.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Voorzitter, zoals het verwoord is dat ook iemand anders die vraag kan beantwoorden, vinden wij 48 uur een redelijke termijn. Dus gaan we die steunen. En dan moet de SP dadelijk maar even aangeven of je die wijzigt. Dat is dan wel een historisch moment. Een motie van de SP die gewijzigd wordt door Burgerbelangen en dan door geaccordeerd wordt. Geen tirannie van de meerderheid op dit punt. Maar goed, toch maar even. We zijn er natuurlijk nog niet, zo is dat ook duidelijk.

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid

Of juist wel? Goed. Willen jullie wel even goed formuleren zodat de griffier hem gewijzigd kan publiceren? Ik ga naar Hart voor Vrijheid. Voorzitter, ik kan niet in op alle moties. Wat ik wel hoor en dat is bij de burgerparticipatie, dat alle functiehuisen, wijken, Vie, aanvalsplannen, dat die allemaal de wijk in willen gaan. Ik zou er meer voor willen pleiten dat die een integraal iets maken. Maar nu komt iedere sectie om de beurt in de wijk. Als je dat langer van tevoren bekend maakt in die wijk, en dan integraal een avond organiseert voor die wijk, heb je heel veel interessanten die daar willen komen luisteren, meepraten en doen. Daar pleit ik eigenlijk voor. Voor een integrale aanpak naar alle wijken toe.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

En dan heb ik dus én bouwen én groen én Vie én burgerparticipatie. Alle disciplines bij elkaar. Daar zou ik voor pleiten. Dank u wel. Ik zat even te denken bij wie die zit, maar die zit bij iedereen. Dus laten we dat als een oproep zien.

R.F.A.C. Creusen VVD

Om zo gecombineerd mogelijk te werken.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Anders wordt er dadelijk vanuit zeven portefeuilles op gereageerd

A. Gramsma Burgerbelangen

en dan is het twaalf uur. Maar u hebt een goed punt. De VVD.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Vanuit de integraliteit-- Sorry, het college kijkt moeilijk, maar als meneer Otten geen toelichting geeft op de moties. Even wachten. Even rustig. Meneer Otten, u hoeft niet op alle moties te reageren.

R.F.A.C. Creusen VVD

Er wordt straks gewoon gestemd. Was dat ook wat u wilde, meneer Gramsma? Dat hoeft niet. Partijen hoeven niet echt van één tot achttien door te gaan in Joods naam. Dat mag, maar dat hoeft niet.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ja, voorzitter, u neemt mij de woorden uit de mond.

R.F.A.C. Creusen VVD

Dat zijn ook mijn gedachten. Ik ga ze niet één voor één ter sprake brengen, want straks wordt gestemd en is het ja of nee. Tenzij u op bepaalde punten nog wilt discussiëren, zoals mevrouw Paul net. Als u mij vraagt, heb ik toevoegingen of nog vragen. Die hebben wij niet. Veel moties zijn inmiddels overbodig geworden omdat het college er toezeggingen aan heeft gedaan, bijvoorbeeld de motie van de VVD:

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

het Hoes voor het Limburgs. Daar zijn we trouwens heel erg blij mee. Dus het is in feit een overbodige motie geworden. En voor de rest wachten wij gewoon met spanning de stemming af. Maar een overbodige motie, moet ik eigenlijk zeggen:

R.F.A.C. Creusen VVD

u heeft hem wel aangehouden, dus hij wordt wel in stemming gebracht.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Zo is het. Oké, helder. Duidelijk. Ziet u wel voorzitter, goed voorbeeld doet volgen. Ik was bijna bang dat het één partij werd daar.

R.F.A.C. Creusen VVD

Waar kleine partijen groot in zijn. De HVVD.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Kijk, wij zijn ware liberalen.

S.H.G. Gorissen PvdA

Dat is het verschil. Goed. Laten we gauw naar de socialisten gaan. De enige echte. Nee, niet de enige echte, sorry. Ik stel voor dat we eerst even bij de sociaal-democraten blijven. Maar goed, dat even terzijde. Nee, dat hoeft ook niet. Ik hoef het denk ik niet te herhalen. Voorzitter, ik zou voor de fractie de twee moties van ons kort willen toelichten. Dat hebben we niet in de beschouwingen gedaan, want we zijn van vijftien naar tien minuten teruggedaan dus dan doen we het nu. Zielig vinden hoeft natuurlijk niet. De energiekosten van de gemeente. De motie hebben we ook niet aangehouden. Die motie ziet inderdaad op gebouwen, zoals de wethouder al toegaf, ziet op het gemeentelijk vervoer, maar ziet nadrukkelijk ook op de gehele openbare ruimte en ik weet niet of er nog andere partijen zijn die daar vragen over hebben. Dan staan we graag uiteraard ter beschikking daarvoor. Ik zou wel nog iets willen toelichten over de motiemarkt. Het is met name niet de bedoeling dat dit een discussie op papier zou gaan worden. Het is met name de bedoeling dat een motiemarkt een fysieke plek is waar burgers of verenigingen ideeën hebben. Ideeën voor onze stad die zij graag aan ons voor willen leggen, aan afzonderlijke Raads- of commissieleden, en dat raadslid, die fractie, dat commissielid moet met die burgers, met die vereniging samen ook de motie gaan schrijven. Het is juist de bedoeling dat we op die coöperatie zitten, zodat het niet weer een verhaal van alleen de raad wordt, maar echt met de burger, waardoor je dus ook met elkaar in gesprek blijft. Dat even als korte toelichting, met name omdat dat wellicht wat verwarring bij het CDA weg zou kunnen halen. Dan zou ik kort in willen gaan op wat reacties op inbreng van andere fracties uit de eerste termijn. Hart voor Vrijheid legde de nadruk op de pestvrije school. Dat ondersteunen we van harte. Je ziet het meermaals langskomen op verschillende schoolpleinen en er is niets vervelender voor een kind dan om alleen te moeten staan, op een schoolplein, alleen in een klas te moeten zitten of met de nek aangekeken te moeten worden. De wethouder heeft gelukkig aangegeven hier ook mee aan de slag te zijn en te gaan, want daar is de wethouder al mee aan de slag en dat doet ons heel erg goed. Maar het pleidooi van de heer Otten willen we ook daarmee onderstrepen. Datzelfde willen we doen met de betrokkenheid bij de kinderen en jongerenraad. Een punt van de heer Meijer. Ook dat ondersteunen we van harte en het is goed te horen dat het in de commissie ook een vervolg gaat krijgen. Het is goed om wellicht wel de raadsleden van over tien of 20 jaar nu al betrokken te zien en dat lijkt me een heel goed streven. Met name de heer Meijer gaf aan dat er geen investering wordt gedaan in verduurzaming en dat komt bij mij als licht denigrerend over. Er wordt gedaan over een lening die juist mensen in staat stelt om te verduurzamen maar er wordt ook wel degelijk geïnvesteerd in duurzaamheid. Dat heeft de wethouder toegelegd of het nou gaat om energiecoaches of over de plannen die er in de toekomst zijn. We hebben pas nog een transitie visie warmte gehad. Er komen meer dan genoeg investeringen in duurzaamheid en daar hebben we onze handen vol aan. Maar het is ook ontzettend nodig. Die beeldvorming wil ik dus absoluut bestrijden. En dat blijkt zelfs uit het feit dat de motie van het CDA overbodig is. Daaruit blijkt dat er geïnvesteerd gaat worden. Dan een aantal opmerkingen van de SP, waar ik toch ook een aantal reacties op wil geven. Het is consequent hetzelfde verhaal: stenen in plaats van mensen. Zogenaamd iets voor de gezondheid van burgers doen. Ook die beeldvorming wil ik absoluut bestrijden. Het is niet zogenaamd iets doen. We doen hier in deze raad volgens mij allemaal niet zogenaamd iets. Er wordt geïnvesteerd in mensen. Dat hebben we net nog een keer gehoord, dat heeft de wethouder ook bevestigd. Natuurlijk doen we dat en vervolgens wordt er een vergelijking getrokken in lokale lasten met de gemeente Wassenaar. Daar snap ik dan echt niks van dat we ons als gemeente Kerkrade gaan vergelijken met de gemeente Wassenaar. Als we dat zouden doen, hadden we een heel laag voorzieningenniveau

M.A.K.J. Laumann SP

want dan had bijna niemand iets nodig. Dan hadden we alleen kasten van miljoenen staan en hadden we inderdaad ook niet veel te doen als gemeente. Dus die vergelijking gaat ontzettend mank. We moeten veel doen voor onze burgers, dan moet je dat ook ergens van betalen. Voorzitter, interruptie. Gaat uw gang. Ik weet niet hoe meneer Gorissen luistert, maar het gaat hier om beeldspraak en niet om letterlijke dingen. U

probeert altijd letterlijk iets te pakken wat wij zeggen, maar reageer nou eens op de inhoud en niet alleen op wat ik letterlijk zeg, want dat is beeldspraak. In vergelijking hebben wij de hoogste lasten van Limburg. Dus wij zijn relatief duurder dan Wassenaar. Dat zeg ik, en niet: "Wij zijn duurder dan Wassenaar

S.H.G. Gorissen PvdA

en u moet maar eens vergelijken met Wassenaar." Dat heb ik helemaal niet gezegd, maar u probeert steeds weer het letterlijke te pakken. Reageer eens gewoon op het inhoudelijke en laat die woorden eens weg. Als ik moet reageren op het inhoudelijke, kan ik geen woorden weglaten. Blijkbaar kan ik de opmerking over niet luisteren counteren want ik ben daar al in mijn algemene beschouwing op ingegaan. Onze fractie heeft juist aangegeven dat de lasten zeker niet laag zijn, ook al blijven ze gelijk, maar ook waar dat voor nodig is. Ik zou zeggen: luister de band terug, dan blijkt dat wellicht alsnog. De vergelijking met Wassenaar is wel heel letterlijk, want die vergelijking is gemaakt. Tot slot, op financieel gebied zou het volgens de SP niet goed gaan. In de informatiesessie met de accountant kwamen we tot volstrekt andere conclusies en volgens mij was dat hier voltallig en volgens mij werd dat onderstreept door de accountant. Dat zijn feiten. Dus ook dat kan ik niet begrijpen. Dan de moties in het kort. Wij zijn akkoord met de moties vier, zes, zeven, negen tot en met veertien, waarbij wij de moties vier en tien graag mee zouden willen indienen. We zijn niet akkoord met de moties twee, vijf, vijftien en zeventien en we hebben nog drie opmerkingen over niet genoemde moties. Tenminste als ik nog ergens iets [onhoorbaar 00:34:25 - 00:34:26]. Dat is de motie over de straatnamen. Ik zou graag wat toelichting op willen geven waarom we die niet kunnen steunen. De uitleg van de wethouder is duidelijk: bestaand beleid moet je niet willen frustreren omdat je uitzonderingen gaat maken en dan moet je dat blijven doen. Dan ga je precedents scheppen. Toch is het heel belangrijk om een dergelijk belangrijk persoon te eren en dat gaf de wethouder aan. Maar daarbij ben ik wel heel erg benieuwd hoe dat gaat gebeuren. Wellicht heeft de commissie die ingaat op het doen van voorstellen van straatnamen ook gekeken naar de behandeling. Dan kunnen ze daar wel zelf iets van vinden. Toch kunnen we die, gelet op het antwoord van de wethouder, niet steunen. Wat we ook niet kunnen steunen is motie nummer zestien. Dat is de motie over het collegeprogramma. Dat staat vandaag geagendeerd. Ik begrijp echter wel de discussie over wanneer je iets op de agenda moet zetten. Moeten we dat nu beslissen? Is er dan een volgende raad? Ik denk niet dat we nu in een motie iets kunnen gaan roepen over een volgende raad, maar ik kan me wel voorstellen dat het de volgende keer de moeite waard is om na te denken of we het coalitieakkoord zouden moeten gaan bespreken. Dat is een leer voor de volgende keer om daarover na te gaan denken. En dan tot slot motie nummer achttien. Dat vind ik een hele belangrijke voor onze fractie om toe te gaan lichten, want we hebben andere moties niet gesteund die overbodig zijn. Dat moeten we dus ook bij motie nummer achttien doen. De wethouder heeft aangegeven dat dat al wordt uitgevoerd en dat er een toezegging is voor de motie. Maar toch valt het me en valt het onze fractie zwaar om tegen een motie te stemmen die zo nadrukkelijk ingaat

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

op het belang van Vie en het belang van Vie voor de wijken. Dat wilde ik dus wel nadrukkelijk hebben toegelegd en ik denk dat ik daarmee volledig ben geweest. Helder. Dank u wel. Fractie van lokaal alternatief. Dank u, voorzitter. Voorzitter, we zitten in het tweede termijn en volgens mij mag ik nog reageren op de antwoorden van het college. Heel fijn. Ik zal ten eerste reageren op de opmerking van wethouder Roland over burgerparticipatie. U gaf aan dat er nu 150000 euro is gereserveerd, maar we weten niet hoeveel geld nodig is. Heel eerlijk, dat bevreedt ons. Burgerparticipatie wordt als belangrijk gekenmerkt, maar is dus niet belangrijk genoeg om nu al een visie over te hebben, om nu al over nagedacht te hebben. Ik weet hoe lang de burgerparticipatie al op de rol staat, dat ingevoerd zou moeten worden. We kunnen nog wel 20 jaar gaan uitstellen, het is ondertussen al lang uitgesteld, maar ik denk dat het toch goed zou zijn om als college nu echt daadwerkelijk een visie te ontwikkelen op die burgerparticipatie. Om die op papier te zetten en in projecten te verwerken, en dan ook inzichtelijk te maken voor ons waar die burgerparticipatie

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

volgens u in zit. Dan kan er wel een prijskaartje aan gehangen worden. Dat dat nu, een half jaar voor het waarschijnlijk ingevoerd wordt, nog niet gebeurd is vinden we heel erg jammer. Maar dan gaat het meer om het prijskaartje. Want de visie is er. Even zodat we geen verwarring krijgen. We hebben een vaste visie en volgens mij heb ik dat net voorgelezen. Het akkoordstuk van vanavond. Ja, klopt maar-- Uw frustratie zit er in dat het college daar geen bedrag aan kan koppelen.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

Precies. Dat is het punt. Ja, sorry. Dank u. Wethouder Roland, waarom hebt u daar geen budget voor? Dat had u kunnen weten. Beste wethouder. Wethouder Geers gaf aan-- Ik heb het in mijn algemene beschouwingen aangegeven wethouder, een poppodium is echt niet iets wat voor de jeugd is, het heeft een

veel bredere doelgroep. Ik heb ook ergens een jeugdhuis gehoord. Een dergelijke voorziening is inderdaad veel meer gevraagd. Ik zou bijna zeggen een overdekte hangplek waar de jeugd inderdaad kan ontmoeten. Bedankt voor uw uitleg rondom de straatnamencommissie. Ik kan de raad vertellen, het is niet te geloven, maar we hebben in Kerkrade een Drossaertstraat. Op Chèvremont is een Drossaertstraat, dus de voordracht zou sowieso niet kunnen. Maar we zijn wel van mening dat de motie zodanig geformuleerd is dat het advies om mevrouw Drossaert in die lijst op te nemen zou kunnen vervallen, want dat geeft te veel verwarring. Maar dat het een opdracht aan het college zou kunnen zijn om de straatnamencommissie mee te geven

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid

dat een volgende straatnaam een vrouwennaam zou moeten zijn.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat is een opdracht wat college kan geven aan de straatnamencommissie. Dat is iets wat wij uit de motie overeind zouden willen laten staan.

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid

Mag ik daar even op inspringen? Tuurlijk. Zeker, hadden jullie dat wel even samen moeten ritselen in de pauze. God, wat moet ik vandaag streng zijn. Ik had toch straks even toelichting willen geven. De Drossaertstraat bestaat al in Kerkrade, maar die heeft geen Kerkraadse binding. Drossaert was vroeger een hoge rechterlijke macht die in de Oostenrijkse Keizer tijd, hier in Kerkrade en andere plaatsen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

de rechtspraak uitsprak. Dus die heeft geen binding met Kerkrade. Ik zou er helemaal geen probleem mee hebben als de Drossaertstraat Marian Drossaertstraat zou worden. En omnoemen. Ik bedoel-- Even terug naar de inhoud. Meneer Charlier geeft aan: wijzig de motie dat het college de opdracht heeft

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

om de eerstvolgende straatnaam een vrouwelijke straatnaam te laten zijn. Dat is een suggestie. Dan moet u met de SP afstemmen of u dat overneemt, wat u eigenlijk in de pauze had moeten doen met u drieën.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dan kan de wethouder ook nog wat van vinden, natuurlijk. Dat komt straks. God dit werd echt chaos.

A.M.J. Geers wethouder

Oké, dan kijk ik even met een schuin oog naar links. Normaal doe ik dat nooit, zeker niet zo breed. Wethouder, even heel kort dan. Lokaal alternatief zegt: adviseer de straatnamencommissie. Dat advies is niet meer nodig, want als ik kijk: op vijf april 2021 heeft de stichting Vrouwen Heerlen een verzoek ingediend bij de straatnamen commissie. Die hebben gezegd: "Kijk ook eens naar vrouwennamen." Heerlen moet zich daar niet door laten leiden, uiteraard. Daar zijn een aantal vrouwennamen ingebracht, en de commissie is samengekomen op vijf februari 2022. Daar heeft de commissie ook het initiatief gewaardeerd wat in is gebracht en daar is toen ook van gezegd: we gaan meer kijken naar vrouwennamen. De insteek is al van de commissie om de eerstvolgende straat waar het past-- Stel het is een bloemenstraat,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

dan wordt dat heel moeilijk. Stel er is een straat waar het past, dan gaan we echt kijken naar een vrouwennaam.

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid

Daarvoor is de motie niet meer nodig. Ze weten het al. Mag ik daar nog even op terugkomen? Ja, en dan ga ik verder met meneer Charlier. Dit is ook in de motie aangegeven. Wij willen juist graag dat daar een wettelijk kader voor komt, wat er tot nog toe niet is.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Wij hebben nagevraagd, er is geen wettelijke regeling die dit verbiedt en wij willen juist nu wel of niet, maar wel met een onderbouwing. Nu heeft u het over die tien jaar, dus u houdt de motie in stand.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

U past niet aan wat meneer Charlier wilde. U houdt het dan vast zoals u het wilde. Ze willen die tien jaar graag erin hebben. Ja, die vind ik ook prima. Het ging mij om die Drossaertstraat. Goed. U gaat verder. Dank u, voorzitter. Dank aan u voor de uitleg rondom het integraal veiligheidsplan. Wat betreft de kinderraad, u gaf al aan hoe de werkwijze is met moties vanuit de kinderraad. Dat is ons niet bekend en vandaag ook het

verzoek: we hebben zoveel mooie tapjes in iBabs dat er niet gewoon een tapje in iBabs kan komen, de kinderraad,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en dat daar de moties van de kinderraad in terechtkomen. Zodat we er allemaal kennis van kunnen nemen

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

en weten wat daar gebeurt. Of zitten we aan het maximum aantal tapjes? Ga door met je termijn, want anders wordt het echt chaos. U vraagt dat gewoon en we kijken. Bij de moties een opmerking over motie twee, zonnedak. Er is al een keer aangegeven dat eraan gedacht wordt. Ik wil toch graag onze overweging uit de beschouwingen meegeven dat gebleken is dat als ergens grote opbrengsten zijn uit de zonnepanelen, dat de teruglevering van particulieren verstoort door de beperkte capaciteit van het elektriciteitsnet. Op het moment dat het zonnedak, het zonnepark in Landgraaf veel opbrengst heeft, hebben de omwonende woningen daar last van. Dat is toch wel iets wat meegenomen zou moeten worden bij de motie van het CDA. Wat onze eigen motie betreft over het gratis sporten in verenigingsverband. Wij zien het onderzoek als een verlenging van wat Move Factory doet, project na school sporten, waarbij de behoefte gecreëerd wordt om iets te gaan doen. Dat kan dan sporten in verenigingsverband zijn. En als ik dan kijk in de begroting op pagina 50, dan wordt daar in de begroting vooral verwezen naar deels externe partijen, zoals de stichting Leergeld en de Jeugdfonds Sport en Cultuur. Die zouden daar prima in kunnen samenwerken met ons als gemeente om bijvoorbeeld de middelen te faciliteren en wij als gemeente de contributie. En het zouden heel mooi kunnen aansluiten bij het project van de Move Factory, in plaats van, zoals een paar keer geopperd werd, daarvoor in de plaats komen. Dan onze eigen motie. Sympathiek van de PvdA dat ze het erg vinden om niet te kunnen steunen. Ik zou toch erop willen wijzen dat in het beleid de meetbare doelen niet opgenomen zijn en het vervolgens te meten door het jaar. Dus dat is echt een belangrijke wijziging ten opzichte van wat er staat in het beleid op dit moment. Dus het is misschien wel een heel kleine wijziging, maar dat is wel de belangrijkste reden waarom we de motie aanhouden. Omdat de motie aansluit bij het bestaande beleid,

N. Krasovec Ons Kerkrade

maar met name de meetbare doelen, en dat terugkoppelen gedurende het jaar aangeeft.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat waren mijn woorden. Dank u.

N. Krasovec Ons Kerkrade

Helder, dank u wel. Dan ga ik naar Ons Kerkrade. Je maakt er allemaal chocola van. Ben ik aan de beurt? Wel in Jip en Janneke. De minst voorkomende meisjesnaam. Dat weet u? Henk. Heldere taal. De wijken, de wegen hebben we het over gehad. Wonen, bouwen, schacht. Verhaal van de schacht van de wethouder: prima dat dat mee onderzocht wordt voor die filmzaal. Maar de moties. Dadelijk kom ik over de stem dingen terug. Even een paar eruit halen. De straatnamen motie, sympathieke motie. Maar goed, dan weet u al wat er gaat komen. Als mensen nog leven vind ik dat ook vrij spannend. Ik neem niet aan dat er met een dame van 90 jaar nog iets spannends naar boven zal komen. Maar goed, dan schep je wel een precedent als je dat zo doet. Ik zou zeggen als u de dame wilt eren, kunst op de rotonde. Misschien is daar nog iets voor die mevrouw uit te halen. Ik vond het wel spannend dat de wethouder zei bij de straatnamen: "We moeten meer kijken naar vrouwen." In 2022 zou ik daar even mee oppassen. De carport motie van het CDA is in principe een overbodige motie. Hetzelfde wat de PVDA zegt. En dan komen we ook op de motie van het Lokaal Alternatief. Dan moeten we die lijn ook doortrekken. Hoe sterk wij ook voor Wie zijn. Maar dat weet Lokaal Alternatief ook. Onze motie is aangepast. Buitensport toetstellen van het CDA. Ze gaven aan: dan creëer je een hangplek. Dat is juist de bedoeling van een buitensport toestel. En daar kunnen ook andere toestellen bij. Ik snap uw punt wel. Dat moet wel bij het onderzoek meegenomen worden. Waar je hem zet en hoe je dat creëert en qua verlichting en dat soort dingen. Dat het geld kost klopt, en dat er op dit moment ook andere prioriteiten zijn, klopt ook. Je kunt het ook meenemen met verhaal van Vie. Gezondheid, bewegen, enzovoort. Dus daar is misschien nog iets uit te halen. Dan heb ik nog de moties van de SP. Dadelijk komt een stemverklaring terug. Voor ons zijn dat twee moties.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ik noem dat een overgangsrecht van die kant naar die kant.

M.A.K.J. Laumann SP

Ik zal er dadelijk ook op terugkomen hoe wij daar instaan als we de stemverklaring moeten afgeven. Dat was hem. Oké. Helder. Dank u wel. Fractie van de SP. Ja. Dank u wel, voorzitter. Ik heb een paar opmerkingen op

wat de wethouders hebben gezegd, natuurlijk. En ik heb nog een vraag en daarna wil mijn collega nog wat zeggen. De moties doen we in de tweede termijn. De moties doen we daarna. Dan gaan we stemmen: ja of nee. Ik wil eerst even reageren op wethouder Wijers. Die zei een paar dingen en dan denk ik: 'dat klopt toch niet helemaal.' Wethouder zei dat van over de 200 voorstellen, ik weet niet meer hoeveel, er in de 100 unaniem zijn aangenomen. Dus het is niet zo dat de coalitie dan overal mee akkoord is. Dat zegt natuurlijk niks. Als u met getallen komt, moet u correct zijn en dan moet u zeggen: met zoveel waren ze niet akkoord

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en met zoveel was de coalitie niet akkoord, en met zoveel was de oppositie niet akkoord. Want nu kan het zijn dat alleen de oppositie niet akkoord was. Dat weten we nog niet. 199 waren unaniem.

M.A.K.J. Laumann SP

Dus van die 200 en nog wat waren 199 unaniem. Maar de rest dus niet, en daar zegt wethouder Wijers van-- 54 niet. Ja, dus het is niet zo dat we met alles instemmen. Maar van die resterende voorstellen weten we niet hoeveel de coalitie niet akkoord was en hoeveel de oppositie niet akkoord was. Alleen dat ze niet unaniem waren, maar dat komt dan door de oppositie. Dus dat wil ik toch even gezegd hebben. Ik wil even terugkomen op de opmerking van de PvdA over Wassenaar. Als je dat zo letterlijk wilt nemen, dan moet ik ook controleren wat ik zeg. Dat heb ik gedaan bij deze. In Wassenaar is het OZB-tarief in 2022 0 komma 1009 voor eigenaren van een woning. In Kerkrade is dat 0, komma 1989 procent. Dus bij een huis van 250 procent betaal je in Kerkrade dus bijna twee keer zoveel OZB dan in Wassenaar.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ik heb niet gelogen toen ik zei: je woont relatief duurder in Kerkrade dan in Wassenaar wat de OZB betreft.

S.H.G. Gorissen PvdA

De OZB-tarief is wat anders dan de opbrengst van de OZB-tarieven. Tarief, maar tarief zegt niks over de opbrengst. Gewoon voor de feiten. Ik ben nu even bij de feiten. Een interruptie van meneer Gorissen. Het gaat me met name om het feit dat je een bepaald OZB-tarief kiest omdat je bepaalde lasten hebt als gemeente. Omdat je een bepaald voorzieningenniveau hebt. En als je in een verarmde regio ten opzichte van een regio als Wassenaar momenteel en altijd hebt gelegen, dan heb je ook een heel ander takenpakket en dus een heel ander voorzieningenniveau. Dat moet betaald worden en dan zul je dus ergens aan knoppen moeten draaien. Zoveel knoppen heeft de gemeente niet. Dus het is volstrekt logisch dat de gemeente Wassenaar helemaal niet zo'n hoog tarief nodig heeft, omdat ze helemaal niet zoveel hoeven te doen. Waarschijnlijk hebben ze veel minder mensen in de bijstand, en noem maar op. Los nog daarvan dat de huizenprijzen daar hoger liggen

M.A.K.J. Laumann SP

en ze vanzelf al met een lager tarief meer ophalen. Het gaat dus om het voorzieningenniveau dat we nodig hebben, het tarief dat we daarbij kiezen. Dat kun je niet vergelijken met een gemeente die volstrekt niet vergelijkbaar is. Voorzitter, nog even een uitleg, want de heer Gorissen heeft het voor het voorzieningenniveau. Wij hebben het over OZB in het betoog en we hebben gezegd: de OZB is alleen verhoogd voor een gebouw van 42

S.H.G. Gorissen PvdA

en een half miljoen euro. Dat is hier afgesproken.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Twee keer 5 procent cumulatief achter elkaar voor Vie,

S.H.G. Gorissen PvdA

het gebouw van Vie, dat is hier de afspraak. Dan heb ik het niet over het andere voorzieningenniveau. Mag ik dan toch nog een keer interrumpen? Je mag interrumpen. De laatste. Dan wil ik daar ook nog graag op terugkomen. Er wordt consequent gedaan alsof we alleen maar dat geld uitgeven om daar een stenen gebouw neer te zetten. Maar dat is juist het vliegwieltje om het inhoudelijk beleid neer te kunnen zetten. Dan kun je wel de suggestie wekken: zonder gebouw kun je ook inhoudelijk beleid neerzetten, maar dan vergeten we

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

dat er ook nog een zwembad aan het komen was,

M.A.K.J. Laumann SP

waar iets mee moest gebeuren, dat net zoveel had gekost

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

als wat we nu hebben gedaan. Als puntje bij paaltje komt, moeten we constant dezelfde discussie voeren, terwijl die niet eerlijk verloopt. Voorzitter, ik leg het nog één keer uit en dan hou ik er echt over op,

M.A.K.J. Laumann SP

want meneer Gorissen snapt het niet. Even rustig. Even wachten. Het is gewoon de tweede termijn van mevrouw Laumann. Ik heb het niet gehad over het voorzieningenniveau, puur over die OZB en nu probeert ze het voorzieningenniveau erbij te trekken. Dat heb ik niet gezegd, ook niet in mijn betoog. Nooit. Wij hebben het puur gehad over de verhoging van de OZB voor een gebouw van 42 en een half miljoen. Wat we daar verder doen mee doen, dat zal me een worst wezen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

U valt me aan over de OZB en ik heb u uitgelegd dat ze in Wassenaar echt lager is en dat we die hebben verhoogd voor Vie, voor het gebouw. Dat is alles wat ik gezegd heb. Even voor de goede orde. Niemand valt elkaar hier aan.

M.A.K.J. Laumann SP

We hebben hier eindelijk debat. En in debat vallen we elkaar niet aan, maar hebben we met elkaar gewoon een feitelijk inhoudelijk mooie discussie op waardes die jullie drijven.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat is wat mooi is aan de politiek. Dus de OZB heeft niks met het voorzieningenniveau te maken.

M.A.K.J. Laumann SP

Dat wil gezegd hebben. Dat zegt u. Maar meneer Gorissen zegt dat wel.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat klopt dan niet, wat meneer Gorissen zegt. Heel simpel. We hebben afgesproken dat de OZB verhoogd wordt voor Vie, voor het gebouw en niet voor de voorzieningen. Dat is waar, maar je had natuurlijk al een OZB-tarief

M.A.K.J. Laumann SP

in deze gemeente, wat voor een bepaald aantal voorzieningen stond, en dat heb je verhoogd. Maar goed, ik denk dat het punt van jullie allebei duidelijk is. Ga lekker verder met het betoog. Dan wil ik terugkomen op de opmerkingen van de wethouder en financiën natuurlijk, over die WTCG. Hij zegt: "Hoe kunt u zeggen dat het lijkt op een uitgemergeld varken?" We hebben alle hens aan dek om de begroting sluitend te krijgen, maar daarvoor zijn gebruikte parkeerinkomsten. De begroting is weer kunstmatig sluitend gemaakt. Er is weer vijf miljoen extra geleend om de begroting sluitend te maken en de voorzieningen zijn op orde, zegt de wethouder. Maar mijn vraag is dan: "Hoe zit het dan met het wachten op de WMO en met die klachten?" De wachtlijsten op de huishoudelijke hulp? Want die zijn toch niet zo op orde. Dus wat dat betreft hebben we nog wel wat te doen. We blijven zeker achter onze opmerking staan dat deze begroting geen spek op de ribben heeft, maar meer lijkt op een uitgemergeld varken. En ook dat is beeldvorming, aangezien de wethouder van financiën van vorig jaar over spek op de ribben praatte. En dan heb je het over een varken. Dus dat is de enige manier om die beeldvorming gestaan te doen. Dat is de bedoeling en niet om u te beledigen of iets anders. Wat de WTCG betreft. We vinden het heel erg dat de wethouder zegt: "Er is geen geld voor, want we krijgen er gewoon geld voor van de overheid." Ik vraag me af waarom dat dan niet naar die mensen kan, waar het voor bedoeld is. En dan heb ik nog een opmerking. Dat vind ik heel erg jammer. Want toen die in de oppositie zat, heeft die altijd de WTCG motie gesteund. En nu zegt u: "Er is geen geld meer voor." Dat zegt dit college al jaren, maar daar was u het er voorgaande jaren

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

niet mee eens. Dus ik vind het raar als u nu aan de andere kant van de tafel zit, dat u dat wel vindt. Tot zo ver, meneer Paas.

R.F.A.C. Creusen VVD

Zo. En wie is nu de volgende? Ik ben op dreef, voorzitter. Ja, u slaat mij toch hopelijk over?

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Voorzitter, mag ik even onderbreken? [onhoorbaar 00:56:27 - 00:56:29] [onhoorbaar 00:56:33 - 00:56:35]
Dat mag ook.

M.A.K.J. Laumann SP

Ga lekker door, ik geniet. Dat was mijn opmerking naar de wethouder toe. Dus als ik een antwoord krijg, onderbouw het dan ook even. En dan heb ik nog een vraag over de begroting voordat we een definitief besluit vormen. We hebben vragen gesteld, die zijn beantwoord. Eén vraag ging met name over de waarde van het stadion en daar werd geantwoord, ik lees het even voor, dat er geen waardevermindering was. Er werd gezegd: "Wel was in de WOZ-waarde van de afgelopen twee jaar sprake van een incidenteel lagere WOZ-waardering als gevolg van Corona, maar dat heeft geen effect gehad op de waardering in de balans." Onze vraag is: "Hoezo wordt de WOZ-waarde lager door Corona?" Stenen krijgen toch geen virus? Mensen krijgen alleen een virus. En hebben de andere inwoners van Kerkrade en ondernemers van Kerkrade toen ook een lagere WOZ-waarde gekregen? Wat is daar de bedoeling van? En wie heeft dat besloten? Dat willen we nog heel graag weten. Dat zijn mijn opmerkingen zover. Even kijken naar de moties. Ik heb één opmerking over de motie veertien. De motie van Burgerbelangen en het CDA met betrekking tot die buurtdeelt. Daar staat in dat dit ook 'right to challenge' ten goede komt. Maar right to challenge is eigenlijk net andersom: 'right to challenge' is bedoeld dat de burgers de gemeente uitdaagt. Niet dat de gemeente de burgers gaat vragen

M. Meijer CDA

om een stukje te onderhouden. We vinden het wel een goede motie, dus daar gaat het niet om. Dit is eigenlijk een beetje de wereld op zijn kop zetten wat right to challenge betreft. Als ik mag onderbreken. We hebben inderdaad gezegd dat dit binnen de gedachte past,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

bij right to challenge. Dus wij constateren dat.

M.A.K.J. Laumann SP

We hebben dus niet gezegd dat het echt in de lijn ligt of dat het aanvullend is, maar dat het past binnen het concept. Geest van. Dan nog een opmerking over de motie van de straatnamen. Natuurlijk blijven we daarachter staan en wat ons betreft mag er meteen een hele wijk met vrouwennamen komen, voorzitter. We gaan nieuwe wijken bouwen, dus ook nieuwe straatnamen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Maar tot zover onze termijn. Mijn collega Piefer wil nog wat zeggen. Dat met die vrouwen roept nog altijd veel reactie op bij die kerels. Dat

J.A. Piefer SP

is toch werkelijk ongelooflijk? Zeker weten. Zo hou je de boel wel wakker. Heren, schaam u. Meneer Piefer. Voorzitter, ik wilde bijna zeggen: ik krijg medelijden met u om dit zootje ongeregeld een beetje geregeld te houden, maar toch nog enkele serieuze opmerkingen. Ik wil even terugkomen op het zonnepanelenproject. Goed dat dat er is. Absoluut! Dat draagt absoluut bij aan verduurzaming. Ik wil de wethouder wel op het hart drukken als hij weer in gesprek gaat met Volta. Wat is namelijk het geval in de praktijk? Volta offreert, Volta adviseert. Volta installeert, controleert, inspecteert en keurt af. Dat is wat er in de praktijk gebeurt en dat vinden wij niet kunnen. Misschien mag ik dit toelichten met een kleine anekdote: Eerst wordt er gekeken of het dak überhaupt wel toereikend is om zonnepanelen te plaatsen. Daarna komen de mensen thuis kijken. Is jouw meterkast voldoende is die geschikt voor zonnepanelen of niet? Vaak is dat niet zo. Dat moet ook al eerder gecommuniceerd worden, want dan word je geconfronteerd met 800 euro aan extra kosten. Ik heb wel eens begrepen dat die kosten wel mee te financieren zouden zijn, dus dat is al een winstpunt. Dan heb je die twee houders al gehad. Dan wordt het netjes geïnstalleerd en een paar weken later komt er weer een meneer met Volta op zijn shirt. Hij komt dan de boel inspecteren en op een gegeven moment komt hij met de mededeling: "Ik heb goed nieuws en ik heb slecht nieuws. Het goede nieuws is dat het goed geïnstalleerd is." Ik denk: nou, dankjewel, laat ik het hopen. "Het slechte nieuws is, dat ik de installatie moet afkeuren." En als je dan vraagt waarom: "Ja, er is geen aardpen aanwezig in uw huis." Ik weet niet of iedereen weet wat een aardpen is. Heel simpel gezegd, en misschien zijn er mensen die beter technisch zijn onderlegd, maar dat is een soort bliksemafleider. Als je die dus niet hebt, en je hebt dat we allemaal laten aanleggen, dan wordt je installatie afgekeurd en kun je kijken waar je elders een dergelijke aardpen kan laten installeren. Dat kan Volta dan niet. Dat vind ik wel wat aandachtspunten om mee te nemen, dat dit zeker in de toekomst verbeterd wordt en dat zeker een inspectie en ik hoop dat de wethouder het met me eens is dat dit door een onafhankelijke partij moet gebeuren en niet door de firma die het zelf ook heeft geïnstalleerd en dergelijke. Even kijken. Ja, voorzitter, collega's hadden het nog even over de parkeerkosten, maar ik wil daar toch nog echt een serieus punt van maken. Zelfs meneer Krasovec zei in zijn betoog en ik heb het genoteerd: "Het was

wensdenken, en dat is het al jaren, want we zien al jaar in en jaar uit dat er ongeveer zes en een half, zeven ton begroot wordt voor parkeerinkomsten. We zien iedere keer dat we drie tot vier ton tekortkomen op die post. Iedere keer is dit met, om het even plat te zeggen, een andere smoes. Dan is het corona, dan hebben we wegwerkzaamheden gehad, dan is het WMC geweest. Zo is er iedere keer wat, maar als je jaar in jaar uit weet, om welke reden dan ook, we hebben die parkeerinkomsten niet gered. Waarom blijf je dan rekenen met die, zeg afgerond, zeven ton? Daar kun je alleen maar mee blijven rekenen als je de begroting sluitend wil krijgen. Als we eerlijk hadden begroot op reële cijfers, en begroten doe je op ervaringscijfers, los van wat welke redenen daar aan ten gronde liggen. Dan had je dus drie ton moeten inboeken en niet de begroting sluitend maken om het weer af te ronden op zeven ton. Dan kun je beter achteraf een plus noteren, dan het mooier voorstellen dan dat het is. Dat is voor ons tekenend. Technisch is de begroting sluitend. Als je kijkt op papier klopt hij links en rechts

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

op een paar centen na, maar als je dan dieper gaat inzoomen is die gewoon op punten kunstmatig sluitend gemaakt

A.M.J.N. Fischer-Otten Ouderenpartij Kerkrade

en daarom blijven we moeite houden met deze begroting. Tot zover, voorzitter. Dank u wel. Helder, dank u wel. Dan ga ik naar de Ouderenpartij. Dank u wel voorzitter. Ik zal het niet zo lang maken als de mensen voor mij, want er is al zoveel gezegd dat er beslist overal iets bij zit waar wij het ook mee eens of oneens zijn wat dat betreft. Onze motie die nog overeind staat, pakt mijn collega straks op. Ik ga heel event iets zeggen over bepaalde moties en dan gaat het vooral om de motie met de Wtcg-gelden. Wij hebben ons in het verleden ook hard gemaakt voor dat de Wtcg-gelden ook uitgegeven zouden worden aan de mensen die dit toekwam. Ik heb nu gezien hoe de begroting in elkaar steekt en ik zie ook dat het op dit moment niet mogelijk is. Dan zou je iets anders moeten laten en er zijn al regelingen die, als je goed kijkt en je goed laat begeleiden, ervoor zorgen dat je dan toch wat extra geld hebt. Bovendien zijn ze inderdaad in 2016 als zodanig als naam afgeschaft en er zijn, zoals ook Paul zei, andere dingen voor in de plaats gekomen.

M.A.K.J. Laumann SP

Vandaar dat, hoewel er misschien van mij verwacht zou kunnen worden dat ik die motie zou steunen, ik dat niet doe. Dit is om de redenen die ik net genoemd heb. Voorzitter, interruptie. Ja, ik begrijp het niet zo goed. Misschien kunt u het verduidelijken. U zegt: "Nou, ik heb de begroting bekeken en er is geen ruimte voor." Ja, dat horen we hier al jaren, maar u heeft wel al die tijd gezegd: "Jawel, wij steunen die motie, want daar moet ruimte voor gemaakt worden." Heeft u die andere jaren dan niet naar de begroting gekeken? Toen was het namelijk hetzelfde verhaal van het college? U zei toen toch: "Nee, wij zitten hier voor de mensen en wij steunen die motie."

A.M.J.N. Fischer-Otten Ouderenpartij Kerkrade

En nu zit u aan de andere kant van de tafel en dan zegt u: "Nee, er is geen geld meer voor." Maar dat hebben we elk jaar gehoord, vanaf 2018. Dank u wel. Ik heb de afgelopen acht jaar niet aan die kant gezeten en ik ben nu voor de Ouderenpartij hier en niet meer voor de partij waar ik destijds bij zat, GroenLinks. Wij hebben met elkaar afgesproken dat wij dit op die manier zullen behandelen en ik heb wel gevraagd: "Als er ook maar even de mogelijkheid is om iets extra's te doen, doe dat dan." En je kunt van mij aannemen dat we dat ook heel erg goed in de gaten zullen houden. Dat was dat. Het vragenuurtje vind ik een beetje moeilijk als je 24 uur van tevoren erop moet inspringen, maar was het nou 24 of 48 uur? Het is wel 48 uur geworden? Dat heb ik dan even gemist. Daar kan ik in meegaan als het niet per se de wethouder hoeft te zijn, als er maar wel antwoord gegeven wordt op de vragen die gesteld zijn. Dat hebben we. Dan, het hoes voor het Limburgs dialect ligt me heel nauw aan het hart. In de provincie hebben we het erover gehad en daar is het ook heel erg belangrijk. Dat laten ze zien door het met geld te steunen. Ik vind het dan ook heel fijn dat er hier ook geld voor over is. Dan de vak Amber school. Ik vind het fijn dat dit onderzocht gaat worden. Dat vind ik heel erg fijn, want die mensen hebben soms gouden handen en dan komen ze niet aan de bak, terwijl dat met dit onderzoek wel kan. Voorzieningen doet mijn collega. Ja, de straatnamen, meneer Otten heeft mij gevraagd: "Hoe sta je daar tegenover?" Toen zei ik: "Wow, dat vind ik goed, want wij vrouwen moeten ons onderhand ook wat meer laten gelden." Nu is het dus zo dat ik gehoord heb, dat je daar tien jaar dood voor moet zijn. Als je daar een straat naar je vernoemd wil krijgen. Alleen er is ergens een John Erkensstraat en ik weet zeker dat meneer Erkens geen tien jaar dood was toen die straat naar hem vernoemd werd. Vandaar dat ik toch even zou willen navragen of dat inderdaad echt een zwaarwegend criterium is. De mevrouw die meneer Otten wil eren, nou links om rechts om, vind ik dat iemand ervoor moet zorgen dat negen en half,

tienduizend Kerkradenaren dat hier krijgen. Dan vind ik dat er ook op de één of andere manier aandacht aan geschonken mag worden. Dan nog de burger participatie.

L.H.J.F. Schlenter Ouderenpartij Kerkrade

100 procent mee eens dat we dat zoveel mogelijk doen. Kerkrade is ten slotte van, voor en door ons. Daarmee geef ik het woord aan mijn collega. Ja, dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik zou graag de motie nog iets meer willen toelichten. Een motie die nu samen met het CDA wordt ingediend. Er is nu ook aangegeven dat er aandacht moet zijn voor de communicatie. Dan worden met name de laaggeletterde bedoeld en dat er aansluiting wordt gezorgd bij de geldwijzerwinkel. Dat zijn prima aanvulling en dat is overigens ook door wethouder Roland gemeld, als ik me niet vergis. Dat we bij het zoeken naar de aansluiting bij de geldwijzerwinkel, zoals ook door wethouder Roland gemeld, gaan kijken naar de wijkcentra. Dat die ook op periodieke momenten, wekelijks, bezet zijn en dat mensen daar met vragen terecht kunnen. Ik wil toch even terug naar het waarom van het onderzoek van de Ombudsman. Dat waarom is eigenlijk gelegen in het feit dat er van overheidswege door de minister van armoedebeleid, participatie en pensioenen is aangegeven, nog niet zo heel lang geleden, dat zelfs in de huidige tijd 30 procent van alle middelen, potjes en subsidies die bedoeld zijn voor de voor de armste mensen in dit land, niet gebruikt worden. Die staan dus letterlijk op de planken en die worden niet benut. Met name dat is voor de voor de Ombudsman de reden geweest om hier toch nog eens een keer in te duiken. Dan ook met de wetenschap dat het niet gebruik van voorzieningen eigenlijk al sinds oudsher één van de voornaamste redenen is dat mensen in schulden situaties terechtkomen. Ik wil de wethouder toch meegeven dat als de motie wordt aangenomen, en ik verzoek het college ook om te onderzoeken in hoeverre de aanbevelingen realiseerbaar zijn en overgenomen kunnen worden, om dan toch te kijken naar het rapport van de Ombudsman zelf. Het is niet zo'n heel lijvig rapport, maar de teneur van het rapport is echt de actieverere houding vanuit de overheid. Niet van: "Ja, je kunt daar terecht met vragen of je kunt bij a terecht met vragen en bij b terecht met vragen. Daar is het op maandag en woensdag en daar op donderdag en vrijdag." Het gaat er nu echt om dat het duidelijk is dat alle overheden en ook alle collega gemeentes heel veel doen aan informeren en actief proberen de mensen te benaderen. Het is een hardnekkig probleem en het blijft een probleem. Heel veel burgers blijven, wat dat betreft, als los zand door de handen vallen, worden niet bereikt en komen uiteindelijk in de problemen. Uit het rapport zal blijken dat het toch iets dieper gaat dan: "We hebben daar een goeie meneer of mevrouw zitten bij de geldwijzerwinkel die de vragen van mensen kan beantwoorden." Het zijn bijvoorbeeld ouderen die de AOW gerechtigde leeftijd bereiken, die bijvoorbeeld vanuit een bijstandssituatie of een vergelijkbare situatie de overstap maken en dan toch tussen wal en schip terechtkomen en onvoldoende geïnformeerd worden op zaken en daardoor binnen een jaar tijd in financieel zwaar weer terechtkomen. Dat is ook anno nu nog steeds de praktijk en meer schering en inslag dan dat het incidenten zijn.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat wilde ik even toevoegen en voor het voetlicht brengen. Ook voor de wethouder: kijk naar het rapport van de Ombudsman zelf, dan wordt dat helder. Dank u wel. Dank u wel. Dan stel ik vast dat alle partijen in het tweede termijn gereageerd hebben op diverse moties, dat er nog een aantal vragen gesteld zijn aan een aantal wethouders en ik kijk u even aan. Wat mij betreft doen we dat rondje wethouders nog en dan kijk ik of we kort schorsen, want ik wil ook een beetje proberen de vaart erin te houden. Het is inmiddels al negen uur geweest. Is dat goed? Nog allemaal fris en fruitig? Anders moeten we wat bewegingsoefeningen doen. Let op, ik heb een viertal vragen. Ik heb vragen voor iedereen, behalve voor Tim Wijers en wethouder Dassen.

J.P.M. Paas wethouder

Wethouder Paas, ik ga het niet herhalen, u heeft het vast zelf ook opgeschreven, ik let wel op. Nee, ik hoop dat ik goed meegeschreven heb met wat mevrouw Laumann heeft gezegd. Hulp bij het huishouden is een tekort op, dat klopt inderdaad. Voornamelijk veroorzaakt door de invoer van het abonnementstarief van die negentien euro. Ik kan er ook niks aan doen, maar in 2018 kostte de hulp bij het huishouden vier miljoen en de verwachting is dat dit in 2023 ongeveer zeven en half miljoen gaat bedragen. Dit jaar is het zes en half miljoen. Het driejarig contract met zorgaanbieders loopt af. Ja, gezien de ontwikkelingen van de salarissen. We zijn nu in onderhandeling met die vier partijen om te kijken, zodat wij het zo goedkoop mogelijk inkopen, maar ik kan u zeggen: dat gaat hem niet worden. Daar komt geld bij. Elk dubbeltje dat het uurtarief omhoog gaat, kost de gemeente 70000 euro. Als wij er met de zorgaanbieders niet uitkomen, kunnen wij het niet maken om tegen onze burgers te zeggen: "U krijgt geen hulp bij het huishouden, want wij komen er met de zorgaanbieders niet meer uit. Het is in ieder geval een punt van aandacht." Wij komen daarop tekort, dus je moet kijken: hoe krijg je dat weer geregeld? Ik neem u even mee. De risico's zijn vandaag al benoemd. Ik kan niet in de glazen bol kijken wat de energiekosten gaan doen. Ik weet het niet. Wij houden nu dit jaar rekening met 500.000 euro, maar het kan komend jaar met 300.000 euro zijn. Echter kan het alle kanten uit.

Ik weet het niet. Als u het weet, mag u het mij zeggen, dan passen wij onze begroting daarop aan. Wij houden bij de loonsom van ambtenaar op dit moment 4 procent aan. Maar als u het nieuws volgt, dan ziet u wat de vakbonden vaak vragen. Die vragen acht, negen of tien procent. Stel nou op een loonsom van 33 miljoen en het loonaanbod wordt 10 procent meer. Dan praten wij over 3,3 miljoen meer. Die moeten we wel ergens vandaan toveren. Ik heb dat niet in een oude sok onder mijn matras liggen of onder mijn bureau, dat heb ik niet. Wat nog speelt, ik neem u gewoon even mee met de gedachten, u weet, daar bent u van op de hoogte gesteld, dat Parkstad bezig is met het regiodeel 2.0. Stel nou, wij krijgen van het rijk die 40 miljoen en stel nou dat Kerkrade uit die pot acht miljoen krijgt. Stel u even voor, gewoon even de gedachte. U weet ook dat het op basis is van 50 procent cofinanciering. Dat houdt in dat wij als gemeente acht miljoen zelf moeten ophoesten. Als we die zelf niet op hoesten, krijgen we ook die andere acht miljoen niet. Dan missen wij dus gewoon die acht miljoen plus die acht miljoen die we zelf betalen. Een hele hoop leuke dingen kunnen we daar dus niet mee doen. Denk even na. In dat kader na wil ik ook even uw vraag van de Wtcg-gelden even plaatsen. Als wij het zouden hebben en de begroting laat het toe, neemt u van mij aan, dan gaan we dat doen. Maar de begroting laat het niet toe. Ook een meerjarenperspectief niet. Ja, ik kan het niet anders maken, voorzitter, maar het is zoals het is. Mevrouw Laumann die zei: "Ja, toen u in de oppositie zat, was u ertegen." Daar heeft mevrouw Laumann een goed punt, dat is ook zo. Alleen op dit moment zit ik niet in de oppositie. Op dit moment ben ik verantwoordelijk voor het financiële beleid van de gemeente en ik vind dat het financiële beleid, ik heb het u net gezegd en ik heb u ook de risico's laten zien waar we tegenaan lopen, het niet toelaat.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ik kan proberen Sinterklaas te spelen, maar als het geld er niet is, houdt het op. Als er geen pepernoten zijn, kan hij niks strooien. Ik probeer het maar even duidelijk te maken. De wethouder geeft nu een reactie en er komt nog een derde termijn.

J.P.M. Paas wethouder

Zo is het nou eenmaal afgesproken. Bovendien kan een wethouder antwoorden wat hij wil en daar kunt u van alles van vinden, maar dat het niet kan, dat klopt natuurlijk niet. De wethouder kan ook antwoord geven. Wethouder. Voorzitter, ik denk dat ik helder ben geweest: dingen

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

die verantwoord zijn, die willen we doen. De dingen die in financiële zin niet verantwoord zijn,

J.P.M. Paas wethouder

daar kan ik verder niks van maken. Dank u wel. Een vraag van het CDA over de aandacht voor de mantelzorgers. Afgelopen donderdag hebben wij de dag van de mantelzorgers gehad met twee zittingen in het theater, dat is fantastisch gelopen. Wij hebben ook aandacht voor de mantelzorgers, wat ik ook geconstateerd heb, en daar gaan wij ook het beleid op inzetten komend jaar, in 2023 dan vooral. Wij hebben de week van de eenzaamheid gehad.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Je ziet dat vooral mantelzorgers heel eenzaam zijn. Ik zie meneer Meijer, die schudt met zijn hoofd, voorzitter. Niet op letten, dat komt dadelijk. Mag meneer Meijer zijn verhaal - Nee, anders gaan we chaos krijgen. Ik ben heel streng nu. Kort en krachtig antwoord. Dat waren uw vragen. Meneer van Drunen er waren vragen over Volta

M.M.L. van Drunen wethouder

en het was vooral een opmerking, en u neemt dat mee. Dat heeft u ook in het eerste termijn gezegd. Ik ben blij met die tips, dus over Volta zullen we het nog een keer hebben. Daar komen we sowieso volgende maand op terug en die problemen die waarschijnlijk ontstaan, die heb ik ook al opgeschreven en dat is meteen doorgestuurd naar de afdeling toe. Het CDA, dat de motie wil handhaven, wil een extra steuntje voor de raad. Ik heb de motie namelijk overbodig verklaard, want wij doen het al. We hebben dat extra steuntje als college echt niet nodig. Als je er rekening mee houdt dat wij geen winterbinders mogen bouwen in Parkstad-zuid als het gevolg van een besluit van de provincie, dan hebben we die zonnepanelen met name op die parkeerplaatsen dringend nodig.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Het extra steuntje om dat onderzoek goed te verrichten wordt dus al gegeven door de provincie zelf, door de weigering van winterbinders.

J. Roland wethouder

Het is aan de raad om dit te besluiten en dat was het. Helder, dan wethouder Roland. Waarom u geen budget, of een meer gespecificeerd budget burgerparticipatie, alloceert. Ik heb een paar vragen van diverse partijen, dus ik loop het even na. Met uw goed vinden, laat ik beginnen met CDA en de Ouderenpartij Kerkrade, voorzitter. Anders krijg ik dadelijk weer de vraag: "Waarom heeft u mijn vraag niet beantwoord?" Geef mij dus een klein beetje geduld. Ik heb hier het rode briefje, daar ga ik naartoe. Ja, ik ga antwoord geven op het CDA en op de motie van de Ouderpartij Kerkrade. Ik heb het rapport van de heer Verzutton gelezen en wat ik daaruit opgemaakt heb, is dat hij adviseert: "Wees als gemeente proactief en ga er actief op aan met het voorzieningenniveau. Laat de mensen meedoen aan sociale participatie. Informatie hebben jullie niet op orde. Zorg nou dat het in "Jip en Janneketaal" is, en leef je in hetgeen wat de klant ervaart. Ga met cliëntondersteuning aan de slag door "jobcoaches" in te huren. Gebruik intermediairen, ga bijvoorbeeld naar de Rabobank of ga naar een digitaal platform. Haal daar ook je informatie vandaan om mensen weer te informeren. Zorg dus dat de mensen uit de schulden komen, want als mensen uit de schulden komen, dan sparen we geld. Doe daarnaast ook iets aan het 1300 euro probleem, want de Ombudsman geeft duidelijk aan dat heel veel mensen die 1300 euro niet gebruikt hebben waarvoor ze het moesten gebruiken, namelijk het betalen of sparen voor de energierekening. Dat is ook een probleem wat op ons afkomt. Ik heb het rapport gelezen en we zullen dat meenemen en u krijgt daar van ons antwoord op. Dan even naar Hart voor Vrijheid, burgerparticipatie en ik spring dan ook meteen naar Lokaal Alternatief. U zegt: "Ik zie liever niet dat jullie de wijk in gaan om iets op te halen met burgerparticipatie." Ik zie dat liever wel, want als Mozes niet naar de berg komt, dan moet de berg naar Mozes komen. Ik denk dat het heel goed is dat wij de wijken in gaan om mensen te betrekken bij burgerparticipatie, maar wij kunnen daarover van mening verschillen. Dan stelt Lokaal Alternatief: "Waarom heb je hiervoor geen geld gereserveerd, in ieder geval structureel?" Ik heb dat bewust niet gedaan. U heeft de wethouder van financiën net gehoord. We moeten goed omgaan met ons geld. We hebben een visie ontwikkeld, u heeft daar allemaal achtergestaan en we hebben ook duidelijk gezegd, nu gaan we werken aan het 'hoe'. Als ik werk aan het 'hoe', dan weet ik wat ik in kaart moet brengen en dan weet ik welk prijskaartje ik daarvoor nodig heb. Ik heb in mijn betoog net aangegeven: "In alle projecten wordt het meegenomen, want het is niet alleen mijn project. In alle projecten wordt burgerparticipatie meegenomen." Ik kom dus veel liever in de loop van volgend jaar naar deze raad en dat ik dan zeg: "Luister, we hebben voor burgerparticipatie geld nodig." Ik weet dat nu niet, want ik kan niet koffiedik kijken. Dat is de reden waarom we in eerste instantie voor twee jaar de zaak gelabeld hebben. We hebben ook toegezegd dat we in de loop van volgend jaar zullen komen, zodat er een structurele financiering komt voor de burgerparticipatie. Dan wil ik nog even naar de Partij van de Arbeid, de marktmotie, om maar even zo te zeggen. Ik wil hier toch een positief advies op geven en we gaan het proberen, dat hebben we besproken. We hebben de open dagen voor het Flexiforum en in het kader van burgerparticipatie moeten we weten van de burgers die om het Flexiforum wonen, wat ze hebben ervaren. Hebben ze overlast gehad? Wat zijn eventueel hun plannen? Hiervoor hadden we al van tevoren bedacht dat we een markt tent gaan maken met flyers over het Flexiforum, maar ook met vragen erbij over hoe zij denken over het Flexiforum. Heeft u nog plannen? Deel ons die dan mede. We gaan dat ook uitproberen en we zullen zeker in Lelystad informatie gaan ophalen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

We komen daar dan ook bij u op terug en, voorzitter, dat was volgens mij alles wat aan mij gevraagd is. Dank u wel. Ik ga dat niet corrigeren, want ik had er maar één opstaan. Wethouder Geers, ik ga niets meer zeggen.

T.W. Weijers wethouder

Ga maar beginnen met uw lijstje.

A.M.J. Geers wethouder

Wel, ik heb vijftien vragen. Nee, u krijgt geen bitterballen straks!

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Nee, die heb ik, thuis genoeg uiteraard.

T.W. Weijers wethouder

Hij leeft op bitterballen.

A.M.J. Geers wethouder

Nou, ik moet wel zeggen, de humor van deze vergadering komt misschien wel onze toegankelijkheid ten goede en de interesse in politiek. Laten we het positief zien. Er zijn een aantal punten aan mij gevraagd. Het CDA en de heer Meyer merkt wat op over economie in wijken. Kijk naar kleine winkels. Laten we vooropstellen dat daar ook mijn hart ligt. Doen we daar iets aan als college? Zeker weten. Daar doen we een

aantal dingen aan. Ik zal even noemen dat de duurzaamheidslening die we hebben op dit moment tot 30.000 is, ook voor ondernemers. Zoals u in de raadformatiebrief heeft kunnen lezen, zijn wij ook voornemens dat bedrag op te hogen, zodat ook ondernemers verduurzaming in hun zaak kunnen doorvoeren. Zo is dat ook goed voor de levensvatbaarheid van kleine winkeliers, die eventuele veranderingen in energiekosten heel moeilijk kunnen dragen, wat we helaas ook dagelijks horen. Dat is één. Verder houden we ook activiteiten in wijken. De heer Weijers noemde het nader ook wel "de kernactiviteiten". Dit doe je allemaal om beleving en reuring in wijken te krijgen en zo versieren we ook in ieder stadsdeel de winkelharten. We hangen bewust ook kerstversiering op om zo'n beleving te creëren en hopen dat mensen daar ook steeds meer naar die winkels gaan. Hoe we ook mensen stimuleren om naar die winkels te gaan is met een cadeaukaart die met name winkels in wijken omvat die daarbij zijn aangesloten. Één van de grootste ontvangers is, of in ieder geval waar de meeste mensen naartoe gaan, drogisterij Putgens. Dan zie je ook dat je juist met die pas ook winkels in de wijken stimuleert. Ik ben dus blij ook dat u dat ook belangrijk vindt. Wij vinden dat ook. De Rodaboulevard, u vraagt daar specifiek naar. Doen we daar investeringen? Zeker weten. Als ik kijk naar de Rodaboulevard dan is dat bijna de drukste plek van Parkstad en daar zijn we heel trots op. Als je een drukke plek hebt, betekent dat ook dat je uitdaging hebt. Parkeerproblematiek is een grote uitdaging die we daar hebben. Een hele lappen deken aan eigenaren en aan problematiek met verschillende piekmomenten. Als gemeente hebben we daar nog een extra potje voor, waarin we ook gaan kijken om de verkeersstructuur dan wel parkeerinfrastructuur in en rondom de boulevard aan te passen. Daarnaast hebben we ook nog de middelen die in de begroting staan. De Rodaboulevard heeft dus zeker weten onze aandacht. Dan moet ik ook nog noemen dat we samenwerken met de bedrijventerreinen en daar we hebben een budget waarover we met de ondernemers zelf in gesprek zijn, over waar zij graag een bedrag willen investeren. Daar zijn we nu ook uitgekomen, bijvoorbeeld met AED's en bewegwijzering. We investeren dus ook in de Rodaboulevard. Dan even naar de motie over de straatnamencommissie en het eren van de persoon. Laat ik vooropstellen dat ik er ook iets voor voel om deze persoon te eren. Mijn mening over de motie heb ik gegeven, maar dat betekent niet dat we dan niet zouden moeten kijken hoe we die persoon moeten eren. Ik heb nu even het idee niet, maar ik denk dat we dat ook eens in het college moeten bekijken, wat een juiste manier is om mevrouw te eren en dan moeten we kijken hoe we daar komen. Lokaal Alternatief merkt op dat het poppodium niet perse voor de jeugd is. Dat klopt inderdaad, een poppodium is breed. De initiatiefnemers constateren echter dat voor de poppodia in de regio jeugd een ondergeschikte rol heeft. Dit poppodium ziet juist daarnaast ook alle andere doelgroepen en wil zich daardoor ook richten op de jeugd, daarom is dat ook iets wat wij als college onderschrijven. Maar uiteraard is het meer dan alleen jeugd. Laat dat duidelijk zijn. Dan heb ik nog één laatste punt, dat is van de SP over parkeerkosten. Ze merken op dat dit jarenlang niet in de pas loopt met de begroting. Die constatering doen wij ook. Kijken we echter waardoor dat komt, dan zien we dat we de afgelopen jaren geen representatieve situatie hebben gehad. U noemt een aantal redenen, u noemt dat smoesjes, maar wij hebben die situaties niet bedacht. Uiteraard hebben we corona niet bedacht. We hebben het centrum aangepast, dus we hebben geen representatieve situatie gehad op basis waarvan wij kunnen evalueren of het juist is of niet. We hebben ook aangegeven: "We gaan het evalueren, hopelijk is het een normaal jaar, dan kunnen we het ook

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

op de juiste manier evalueren." Op dat moment kunnen we dan ook kijken of het recht doet aan de situatie. Dat was het, voorzitter. Dank u wel. Wethouder Slangen

J.H. Schlangen wethouder

Vervolgens is het aan mij om het aan te houden, jammer. Als ik een voorstel doe zeggen jullie dat jullie geen meer punten hebben. Ja, ik heb er een paar. Ik heb drie punten. Ik ga in op het verhaal van het CDA en Lokaal Alternatief. Voorzitter, blijft u even bij de les? Dan kan ik verder gaan. CDA en Lokaal Alternatief met het herziene amendement en motie. In de tweede termijn wordt er gevraagd aan jou, wat is wat dat dan? Zoals ik twee uur geleden al gezegd heb, meneer Meijer. Ik blijf erbij dat we toch de extra middelen gaan vinden als en daarbij ook gaan aanvullen wat nodig is. Als ik met de reserve die we hebben genoeg hebben aan vijf ton, dat weten we nog niet, dan zou het hier niet nodig zijn. (onhoorbaar 29:50-29:52) Ik blijf wel kijken en in het verlengde daarvan zegt de heer Charlier dat in een reactie op het vorige stuk. We hebben aangegeven: meetbare doelen kopen en vervolgens meten gedurende het hele jaar. Als we dat niet al doen, zijn we verkeerd bezig. Echter, meten is weten en we gaan hier geen programma's er vandaag doorheen voeren die niet werken. Vandaar dat we gaan kijken: wat is te meten? Dan heb ik het over de BMI's van deze wereld, aantallen deelnemers, enzovoort. Dat doen we al voortdurend, want we gaan geen jaar of twee jaar geld stoppen in een programma wat niet werkt of functioneert. Dat hebben we aan het begin al in de commissie gezegd, daar gaan we zeker niet meer verder mee. Dan moeten we andere dingen doen die meer

effect hebben. Dat is het verhaal. Dan even kijken naar het meer bewegen en sporten in de wijken en in de buitengebieden. Daarvan zegt u: "Daar kan meer geld bij." Goed, eerst worden wel leergelden aan Jeugdfonds sport betaald. U moet wel weten dat die fondsen helemaal gevuld worden door gemeentegeld. Ik weet dat we vrij veel hebben bijgedragen aan die fondsen. Gemeentes betalen een groot deel van die fondsen, maar soms zijn er ook particuliere bijdrages. Ja, het is beide. Ook de gemeente doet daar geld in, anders zou het niet kunnen functioneren. Zij voeren alleen maar uit en controleren op eruit komt wat eruit zou moeten komen. Dat was dat. Dan kwam ik op het feit dat iemand zei dat laaggeletterdheid -- Dat is in relatie tot de andere motie. Meneer Meijer kwam daar mee. Twee jaar lang heeft uw raad, 25.000 euro uitgetrokken om programma's op te zetten om laag- en mindergeletterdheid te voorkomen en daar doen we heel veel voor: college's, bibliotheek, taalhuizen in de wijken, en andere extra programma's. Meneer Roland, die doet in zijn portefeuille extra bijdragen om programma's te doen of arbeids gereed maken van mensen door hen beter geletterd te maken. Er wordt dus heel veel tijd aan besteed. Bij de loketten van de gemeente worden mensen aangespoord om te kijken of ze te vinden zijn voor laaggeletterden. Dat gebeurt sinds jaren. Ik denk dat ik er goed over gemeld ben. Ik kijk even naar mijn collega's. Dat dit nog steeds zo gebeurt. Dan de hangplekken voor de buitengebieden, meneer Roos. Ik denk niet dat we de plek bij u voor de deur gaan maken, dat is niet geschikt. Kijk, als we in de wijken iets maken, is dat meestal op een gebied waar dat kan. Dat de mensen daar dan blijven om te sporten en om te bewegen is natuurlijk heel goed. Het zijn doorgaans ook geen jeugd beweegplekken maar voor ouderen om vitaal ouder te worden. Zo zie ik dat voor mij. Als er dan overlast is, hebben we goede Boas. Dan kunnen we ook nog een keer geen kijken hoe we daar gaan handhaven. Wat dat betreft is er geen probleem. Onderhoud wordt natuurlijk meerjarig verhaal, dat doet men met sportvelden ook. Zij bepalen zelf wat er nodig is. Collega Geers gaat er integraal met ons naar kijken, zodat wij dat ook langjarig kunnen wegzetten en zodat het er fatsoenlijk uit ziet. Door het huis van Limburg wordt geopperd dat die brieven gestuurd zijn voorheen om in te zetten op dit soort zaken. Ik denk dat de indiener van die brieven nu niet meer gaat schrijven.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ik heb namelijk uit een informele bron vernomen dat hij heel blij was met het feit dat die motie aangenomen is. Daar zou ik het bij willen laten, voorzitter, of heeft u iets voor mij? Nee, je hebt wat mij betreft alles, maar dat horen we dadelijk

M.A.K.J. Laumann SP

van de fracties. Die gaan daar namelijk over. Het is half tien. Ik stel voor dat wij heel kort pauzeren voor een sanitaire stop.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Er is een vraag niet beantwoord van ons. Nee, welke vraag is niet beantwoord?

J.P.M. Paas wethouder

Die over de WOZ-waarde. Oh ja, dat is helemaal waar, die heb ik ook nog niet doorgestreept. Wethouder Paas, waarom is de WOZ-waarde door corona lager geworden?

M.A.K.J. Laumann SP

Door corona lager geworden?

J.P.M. Paas wethouder

Ik weet wel dat de systematiek veranderd is,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

maar is die door corona lager geworden? Dat is het antwoord dat wij hebben gekregen. Ik moet dat opzoeken, voorzitter. Dat wordt nageleverd Ik kom daar schriftelijk op terug Dan is het nu half tien. Ik stel voor dat we kort pauzeren voor een sanitaire stop,

SCHORSING

uiterlijk vijf over half tien terug. Dan start ik met het derde termijn om te kijken of er echt nog dringende zaken zijn die u wil inbrengen. Daarna gaan we proberen tot stemming over te gaan.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Fris en fruitig! Wij zijn aangekomen bij het derde termijn. Officieel is dat het tweede termijn, maar ik maak daar het derde van. Maak het niet te spannend. Maak het vooral ook niet on--. Ja, nee, dat mag ik nooit zeggen. Raadsleden mogen ten alle tijden altijd alles zeggen en hoe uitgebreid ze ook willen, maar kom niet

daarna bij mij klagen dat de vergadering lang duurt. Dat is ook iets wat u zelf in de hand hebt. Het is pas half tien, maar we moeten morgen ook helemaal niet vroeg op. Nee, alle gekheid op een stokje, de derde termijn is nu voor: waar zitten nog de pijnpunten? Waar bent u nog niet tevreden met een antwoord van een wethouder of een collega? Raad, zet dus even de laatste puntjes op de i, voordat we overgaan tot stemming.

M. Meijer CDA

Niet dingen weer opnieuw oprakelen die al uitgesproken zijn. Waar zitten de laatste puntjes op de i? Ik begin bij het CDA en het kan ook zijn dat die er niet zijn. Dan is het ook goed, maar ik zie al dat dit bij het CDA niet het geval is. Dat had gekund, maar we hadden twee punten. De één is net al bevredigend beantwoord. Ik wil alleen nog even reageren op de heer Paas, inzake de mantelzorg. Fantastisch dat daar inderdaad aandacht voor is. Alleen waar wij specifiek op hadden geijkt was om daar

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

op de scholen aandacht aan te geven. Er ligt namelijk een landelijk advies om daar op middelbare scholen en basisscholen aandacht aan te geven. Wordt gedaan, wordt meegenomen, dus dan is dat wat u gevraagd had.

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid

Dat hadden we niet correct weergegeven. Burgerbelangen geen puntje op de i, alles helder en duidelijk. Hart voor Vrijheid. We hebben nog even overlegd over de motie. Ik hoorde dat veel mensen, en de wethouder ook, de motie ontraden. Ik wil de motie wel intrekken, maar dan wil ik u vragen om twee toezeggingen: dat duidelijk wordt hoe we de mevrouw gaan eren. Dan wil ik een regelgeving hebben, waarom levende personen wel of geen straatnaam mogen hebben. Nu is er namelijk geen regelgeving voor, dat is mij verteld. Er is wel zo gehandeld, maar er is geen regelgeving voor.

T.W. Weijers wethouder

Vandaar dat ik vraag: welke regelgeving is er voor? Dat waren ze.

A.M.J. Geers wethouder

Ik gelijk even naar wethouder Geerts. Of u die twee toezeggingen kunt doen? Optie één gaan we onderzoeken, ik weet nu even niet hoe, maar die toezegging wil ik wel doen. We komen er op terug. Optie twee, er zijn richtlijnen die zijn vastgesteld. Zijn die richtlijnen juridisch te benden? Nee, dat zijn ze niet. Het zijn richtlijnen die zijn opgesteld, die uit ervaringen blijken en ook op heel veel plekken zo worden gedaan. Daarbij staat bij punt negen: de te vernoemen persoon moeten minstens tien jaar dood zijn en van onbesproken gedrag zijn. Die regel is er. Het is aan u, de raad, om daar uiteindelijk iets over te zeggen. De straatnaam commissie adviseert dus op basis van ervaringen en ook op basis van richtlijnen.

A.R.J. Otten Hart voor Vrijheid

Richtlijnen van de VNG. Het zijn dus richtlijnen en geen regels, maar het zijn richtlijn

T.W. Weijers wethouder

die de VNG geeft om het zo te doen. Meer kan ik daar niet van maken.

A.M.J. Geers wethouder

Ja, nu ben ik zelf even, want u doet de toezegging dan niet. Ik doe geen toezegging. Er worden mij toezeggingen gevraagd en ik zeg: "De eerste toezegging kan ik doen en die doe ik met volle overtuiging." In die tweede toezegging kan ik toezeggen dat ik het wil onderzoeken, want ik heb dat ook al eens gezegd. Waarom moeten mensen dood zijn? En toen kreeg ik als antwoord: "Het risico bestaat dat er bijvoorbeeld een Ali B Plein komt." Ja, dat is reëel risico, vind ik. Plus, er werd ook gezegd: "Op het moment dat jij iemand die nog leeft gaat eren, hoe beoordeel je dat dan?"

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Moet die iemand uit de brand hebben gered? Waar ga je dan het verschil leggen? En welk levend persoon geef je het waarbij? Het is dus heel moeilijk om dat te beoordelen. Voordat we jaren discussiëren over welke straatnamen we aan die één of twee straten gaan geven die we überhaupt nog toevoegen. Is het een tussenoplossing dat u dat nog allemaal eens mee terugneemt naar de straatnamencommissie en dat daar nog eens neerlegt, met de wens van de raad om ook wat flexibiliteit te hebben. Met niet alleen maar tien jaar overleden zijn. Dat u dat daar gewoon nog eens neerlegt en dan op enig moment terugkomt naar de raad met wat de straatnamencommissie

T.W. Weijers wethouder

daarover adviseert. We hebben ook burgerparticipatie en we hebben ook de straatnamencommissie.

A.M.J. Geers wethouder

Dan hebben we toch een min of meer een toezegging richting Hart voor Vrijheid. Een toezegging dat u dat nog eens bediscussieert

R.F.A.C. Creusen VVD

met de straatnamencommissie. Ik wil het bediscussiëren en dan kom ik ermee terug. Dan trekt u de motie in en dan komen we daar nog op terug.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Goed, dank je wel. De VVD. Mooi, dan krijgen we een referenda over straatnamen in Kerkrade. Dan kijk ik even naar u. Nee grapje terzijde even.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

Die krijgen we niet. U hebt geen puntjes meer op de i zo te horen. Zo is dat. Helder. PvdA ook niet, dank je wel. Lokaal Alternatief. Ik wil de wethouder er toch op attenderen dat de jeugd en cultuurfondsen grootse inbreng heeft uit particuliere fondsen en de vriendenloterij en dat gemeentes inderdaad deels bijdragen aan de stichting leergeld. Ik zou willen vragen of de wethouder de resultaten van de twee keer 500.000 euro

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

die de afgelopen twee jaar zijn geïnvesteerd in vie in de wijken, ervan zou willen rapporteren aan de commissie BNS. Dat laatste wordt toegezegd en dat eerste is niet helemaal waar. De gemeente stopt ook geld in het jeugdsport en Cultuurfonds,

J.H. Schlangen wethouder

maar laten we ons daar niet verliezen. Ik zei voor het grootste deel. Oké, goed, is akkoord. U zegt toe dat u dat doet voor de vie in de BNS.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Meteen even reageren op de laatste vraag. Wij proberen dit te doen in de stand van zaken die wij in de commissie behandelen als wij vie behandelen. Dat is wat meneer Charlier vraagt. Wat betekent dat voor uw amendement? Sorry, de motie, het is half tien, die brengt u

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

in stemming? Dat is wel bijzonder, want die vraag en toezegging van de wethouder gaat ook over de motie in stemming. Ja sorry, de wethouder gaf zojuist aan dat meten weten is en dat van alle acties in kaart gebracht wordt wat ze opleveren. Wat wij nog niet gezien hebben, is wat uit de twee keer

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

500.000 euro van de afgelopen twee jaar voor resultaat bereikt is aan vie in de wijken. Ik vraag aan de wethouder om dat aan de commissie BNS te rapporteren. Dat staat los van uw motie. Oké, dan heb ik het helder. Die toezeggingen zijn genoteerd en de motie staat daar los van, die komt gewoon in stemming.

J.A. Piefer SP

Ons Kerkrade? Nee, geen punten. Dank je wel. De SP. Ja, voorzitter, nog even terugkomend op de parkeerkosten, want wethouder Geerts die gaf daar antwoord op. Volgens mij was meneer Paas buiten deze zaal en ik denk dat dit ook de wethouder van financiën aangaat. Die parkeerkosten, die worden vanaf 2014 telkens veel te rooskleurig in de begroting neergezet. Ieder jaar maken we daar gewag van en, zoals net ook al gezegd, dan is het corona, dan is het WMC, dan weer wat anders. Naar de wethouder van financiën toe, het is toch op zijn goed Nederlands, "better save than sorry". We kunnen toch niet telkens bijna zeven ton in boeken wetende, dat we ze vorig jaar niet hebben gehad, twee jaar geleden, drie, vier, enzovoorts. Dan kun je toch beter reëel rekenen op basis van ervaringscijfers

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en mocht je dan toch zes ton aan inkomsten hebben gehad. Nou, dan hebben we een keer drie ton in de plus.

J.A. Piefer SP

Maar nu wordt telkens die post gebruikt om dat stukje nog sluitend te krijgen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Hij had ook een lening kunnen afsluiten voor die drie ton, maar deze keer wordt het wederom onder die parkeerinkomsten geschoven. Onterecht, en daar blijven we bij. Dat punt is gemaakt. De wethouder heeft

ook gezegd dat die daarnaar kijkt en het dit jaar reël vindt.

M.A.K.J. Laumann SP

In het verleden zijn die vragen ook vaak beantwoord door de wethouder van verkeer. Uw punt is helder, dus dat komt terug. Mevrouw Laumann. Ja, ik wil het nog één reactie geven op wethouder Paas van financiën. Ik begrijp best dat dit moeilijk is. U heeft hier een heel betoog gehouden. Ik heb alleen in de eerste termijn wat dingen gevraagd en daar heeft u op geantwoord dat de voorzieningen op orde zijn. Daar heb ik vervolgvragen op gesteld in de tweede termijn en we kunnen 'welles, nietes' blijven spelen, maar dat wil ik helemaal niet. Wij willen gewoon dat de begroting sluitend gemaakt wordt en weten zeker dat dit moeilijk is, maar dat heeft ook nooit iemand gezegd, dat een wethouder van financiën het makkelijk heeft.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ik heb er dus niks aan dat we die zeven miljoen hier moeten gebruiken. Ik ga de begroting niet overdoen. Ik heb gewoon mijn standpunt aangegeven. Dank u wel. Helder, Dank u wel. Ouderenpartij, nog puntjes op de i? Nee? Dan stel ik vast dat wij in ieder geval de algemene beschouwingen qua debat hebben afgerond, dat we aan het sluitstuk zijn van de algemene beschouwingen en dan ga ik een aantal dingen in stemming brengen. Er zijn geen amendementen, dus die hoef ik niet meer in stemming te brengen. Dan breng ik nu eerst het ontwerpbesluit in stemming en dan de afzonderlijke moties. Zo doe je dat, eerst het ontwerpbesluit dan de moties. Het ontwerpbesluit wat voorligt is dat de raad besluit om de begroting 2023, inclusief de hierin opgenomen jarenraming 2024-2026 en de eerste formele bijstelling 2022 vast te stellen. Ik vraag u graag per hand opsteken om aan te geven wie voor dit ontwerpbesluit is. De camera registreert dat. Dank u wel. Wie is tegen dat besluit? Dan is het besluit aangenomen. De SP heeft tegengestemd. Dan ga ik in stemming brengen: de moties. Dat zijn er heel wat en dan moet ik uitkijken dat we geen fouten maken. Bij de eerste motie die ik in stemming breng, is de initiatiefnemer CDA over het zonnedek. Dat klopt? Ja. Ik kijk nog altijd naar links. Wie is voor deze motie? Steekt de hand op. Dat zijn het CDA, Lokaal Alternatief en de SP. Wie is tegen deze motie? Dat zijn de anderen. Volgens mij is de motie dan verworpen. Ja. Dan ben ik bij motie nummer vier, initiatiefnemer CDA, mede ingediend door de PVDA achteraf. Als ik hier een andere partij vergeten ben hoor ik het graag, want het was wat chaotisch. De week zonder afval. Wie is voor deze motie? Deze motie is unaniem aangenomen. Motie vijf: initiatiefnemer Lokaal Alternatief, gratis sporten in verenigingsverband. Wie is voor deze motie? Lokaal Alternatief en de SP, mevrouw Laumann ook? Ja, maar de SP zijn nog altijd met twee. Nee, maar ik wil het toch graag eventjes weten. Echt dual is als je ook een andere-- grapje. Over de tirannie van de meerderheid gesproken, heren, dame. Zo is dat, ook dat kan nog. Voor de motie waren Lokaal Alternatief en de SP. Wie is tegen de motie gratis sporten? Dat zijn de andere partijen. Dan is de motie verworpen. Motie zes: initiatiefnemer PvdA, energiekosten gemeente. Wie is voor deze motie? Deze motie is Unaniem aangenomen. Motie nummer zeven: PvdA, onderzoek de motiemarkt wie is voor deze motie? Wie is tegen deze motie tegen? Tegen is de SP, de anderen zijn voor. Deze motie is aangenomen. Motie nummer negen: Initiatiefnemer Ouderenpartij, mede ingediend door het CDA, niet gebruik van voorzieningen, is even heel kort door de bocht, maar jullie weten wat het over gaat. Wie is voor deze motie? Dat is Unaniem. De motie is aangenomen. Motie tien: initiatiefnemer Ouderenpartij, samen met de partij van de arbeid ingediend, vak en ambachtschool. Wie is voor deze motie?

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

Ons Kerkrade? Ja, ik wilde even kijken of jullie allemaal nog bij de les waren.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Motie tien is de initiatiefnemer Ons Kerkrade en de motie is ingediend met de partij Van De arbeid, het CDA, Burgerbelangen en is aangenomen door alle andere partijen. Ja, zeg ik het dan goed. Dan ben ik bij motie elf. Initiatiefnemer is Ons Kerkrade, Buitensportfaciliteiten. Wie is voor deze motie? En Burgerbelangen dient mee in krijg ik net te horen. Die is unaniem aangenomen. Ook mede ingediend door Burgerbelangen. Motie twaalf: initiatiefnemer Burgerbelangen, beleef Kerkrade stadspas. Wie is voor deze motie? Deze motie is Unaniem aangenomen. Oh, sorry, wie is tegen de motie? De fractie van het CDA? Die is dan aangenomen met tegenstem van het CDA. Dertien: initiatiefnemer VVD, mede ingediend door Burgerbelangen en nog iemand. Nee? Het hoe sfeer Limburg. Wie is voor die motie? Die motie is unaniem aangenomen. Motie veertien: initiatiefnemer CDA en door Burgerbelangen mede ingediend, adopteer een straat.

N. Krasovec Ons Kerkrade

Wie is voor deze motie? Motie is unaniem aangenomen motie nummer vijftien: initiatiefnemer SP, de Wtcgelden. Wie is voor deze motie? Voorzitter, mag ik daar een stemverklaring bij afleggen. Dat had ik gezegd.

Ja, een stemverklaring mag zeker. Ondanks dat we aan de andere kant zitten, hebben wij continue de motie gesteund. Wij vinden dus nu, in het kader van het overgangsrecht, dat wij daar wel iets van moeten vinden. Zo zie ik dat.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

De oude raadsleden stemmen daarom ook voor de motie en de nieuwe raadsleden stemmen daarom tegen de motie. Dat geldt ook voor motie zestien, die hierna komt. Dank voor deze stemverklaring. Motie vijftien van de SP, Wtcg. Wie is voor deze motie? Dat is de SP en twee leden van Ons Kerkrade. Wie is tegen deze motie? Dat zijn de anderen. De motie is verworpen. Motie zestien: initiatiefnemer de SP over vaststellen van het collegeprogramma. Wie is voor deze motie? De SP en meneer Krasovec en meneer Rozema. Wie is tegen deze motie? Dat zijn de anderen. De motie is verworpen. Motie zeventien van de SP en Burgerbelangen over het vragenurtje. Samen ook een wijziging op. Die hebben jullie ook allemaal gezien, kan ook door een collega zijn gezien. Wie is voor deze motie? Dat is iedereen, behalve de VVD en de Partij van de Arbeid. Wie is tegen deze motie? De VVD en de Partij van de Arbeid? De motie is aangenomen. Dan hebben we tot slot motie nummer achttien: initiatiefnemer Lokaal Alternatief met het CDA samen. Vie in de wijken. Wie is voor die motie? Lokaal Alternatief, CDA en de SP? Wie is tegen de motie? Dat zijn de anderen, en dat is een meerderheid. De motie is dus verworpen. Dan hebben we volgens mij alles behandeld wat betreft de algemene beschouwingen en de moties. Heel fijn. Normaal zouden we elkaar nu feliciteren met het debat en de begroting die is aangenomen. Dat kunnen we later nog doen, want we hebben nog een serieus agendapunt op de agenda. Daar willen we ook de tijd voor vrijmaken, dus we moeten nog even met elkaar

9 Motie plan van aanpak stille ramp

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

een eindsprintje inzetten. Dit is namelijk ook een zeer belangrijk onderwerp, wat ons allemaal aan het hart gaat. Agendapunt negen. U als raad hebt een tijdje geleden unaniem een motie aangenomen, aanpak stille armoede, en roept het college daarin op om met maatregelen te komen voor inwoners, verenigingen en ondernemers die mogelijk in nood zijn, door de stijgende prijzen, met name de energieprijzen. Het college heeft die opdracht opgepakt en u via een raadinformatie brief geïnformeerd over de aanpak. We hebben in dit kader ook nog een motie extra ingediend, door de fractie van de VVD.

R.F.A.C. Creusen VVD

Ik ga dus eerst vragen, meneer Kreuze, of u die motie wil toelichten en het dictum alleen wil voorlezen. Dan ga ik naar de wethouder om daarop te reageren en dan start ik de eerste termijn, meneer Kreuzen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dank u wel, voorzitter. Dan ga ik de motie voorlezen.

R.F.A.C. Creusen VVD

Geacht college, hieronder treft u namens de VVD-fractie de VVD Kerkrade een motie aan inzake -- U mag alleen het dictum voorlezen. Alleen het dictum, oké. Overwegende de raad van de gemeente Kerkrade en de vergadering op negen november 2022. Overwegende dat het fenomeen energie-armoede het niveau van de gemeente op de korte termijn in rap tempo ontstijgt. De gemeente Kerkrade heeft samen met de overige gemeenten in het nieuwe verbond voor energie rechtvaardigheid de krachten gebundeld met woningcorporaties, huurorganisaties, de woonwijzerwinkel, onderwijs instellingen, zorginstellingen en andere maatschappelijke organisaties in de regio om de energiearmoede te bestrijden. Dat de gemeente Kerkrade inwoners die recht hebben op energietoeslag en huiszones tot 130 procent minima, gratis energie en advies en een tegoed van 250 euro aan energiebesparende maatregelen ter beschikking stelt. Dat alle Kerkraadse huiseigenaren, dus ook de huiseigenaren die boven de 130 procent minimum inkomens gaan vallen, te maken krijgen met de stijgende energiekosten, het adviseren van alle huishoudens in Kerkrade die een positieve bijdrage leverde aan de regionale energiestrategie Zuid-Limburg 1.0, waar energiebesparing onderdeel van uitmaakt in de vorm van particulieren en bedrijven te ondersteunen door informatievoorziening, subsidies, leningen en het uitvoeren van besparingsprojecten, verzoekt het college te onderzoeken of alle koophuis eigenaar in Kerkrade kunnen worden voorzien van gratis energiedadvies en een, hoogte door het college nader te bepalen, financiële

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

tegemoetkoming voor de aanschaf van energiebesparende maatregelen, de conclusies te delen met de gemeenteraad in de vierde kwartaal

R.F.A.C. Creusen VVD

van 2022. Aldus vastgesteld door de raad der gemeente Kerkrade

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

in zijn openbare vergadering van zeventien november 2022

M.M.L. van Drunen wethouder

en gaat over tot de orde van de dag, voorzitter. Helder, dank u wel. Kijk ik even naar wethouder van Drunen voor een toelichting op de motie. Daarna de eerste termijn. Nou, ik wil beginnen dat ik iedereen een energiecoach gun en een tegemoetkoming aan het einde van dit jaar. Ik wil het best onderzoeken, maar ik wil wel van tevoren even een winstwaarschuwing geven. Kijk de tot 130 procent die -- Die middelen worden betaald door het Rijk, via geoormerkte middelen. Waar we het nu over hebben, zijn middelen die we buiten het Rijk om krijgen, dus die uit deze begroting zouden moeten komen. De winstwaarschuwing is dat het financieel waarschijnlijk een probleem wordt – ik doe het onderzoek – maar ook qua capaciteit. Ik wil gaan onderzoeken of we het überhaupt aankunnen. We hebben nu 120 coaches nodig voor die ene groep

R.F.A.C. Creusen VVD

en als we die andere groep erbij krijgen, is dat ook een probleem.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

U krijgt het onderzoek en daar moet u het dan mee doen. Voorzitter, mag ik daarop reageren? Ik moet even goed kijken wat dat betekent voor de indiener.

R.F.A.C. Creusen VVD

U kunt ook vragen in eerste termijn. Meneer Creusen. Ik begrijp natuurlijk dat het een enorme investering vraagt en dat de capaciteit natuurlijk ook flink moet worden opgehoogd. Laat ik duidelijk zijn, deze uitzonderlijke situatie treft ook de middeninkomens en eigenlijk iedereen in Kerkrade, want we worden met zijn allen armer en dat vereist ook een bijzondere inspanning van ons. Ik doe een nadrukkelijk verzoek op uw verantwoordelijkheid in deze en ook om creatief te kijken naar mogelijke middelen die ons gaan toevallen via de Regio Deal. We hebben het over het verduurzamingsaspect, maar ook over de sociaal-economische structureringstaken van deze regio.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ik ben blij met deze toelichting en toezegging. Ik wil het even scherp hebben. Wethouder, zegt u dat u met de motie aan de slag gaat?

R.T.A.L. Hoofs CDA

Ja, oké. Dat is helder.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

De eerste termijn, CDA mag weer beginnen. Meneer Hoofs?

R.T.A.L. Hoofs CDA

Dank u wel. Ook over de aanpak stille armoede, niet alleen de motie. Dit zijn twee dingen die nu bij elkaar komen. Om met dat laatste te beginnen, toen we de raadsagenda zagen, viel ons op dat er geen ontwerpbesluit ligt. We zien een raadsinformatiebrief. We zien een goede uitleg van hetgeen wat staat in de gezamenlijke motie die een maand geleden is vastgesteld. We vroegen ons af of dit agendapunt informatief naar ons toe is. Ik kon dat er niet direct uithalen. Wij hebben de stukken uiteraard wel gelezen. Dan ga ik nu over naar de motie van de VVD. Het is natuurlijk zo dat bij de opening van de WoonWijzerWinkel alle inwoners de mogelijkheid hebben gehad om een advies te krijgen van de WoonWijzerWinkel over zaken die de VVD in de motie benoemt. Ze konden ook gebruikmaken van spullen die daar te koop zijn. Met in het achterhoofd het Energie en Klimaat Fonds dat we hebben ingesteld, kunnen mensen die dat willen een advies krijgen en dat vergoed krijgen. We vroegen ons af waarom deze motie nog extra daaraan toegevoegd moet worden? Ik heb natuurlijk net het verhaal van meneer Creusen gehoord,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

maar ik dacht dat we dit al geregeld hadden. Misschien kan daar straks in de tweede termijn wat verduidelijking over komen? Dank u wel. Meneer Creusen, u noteert dat allemaal? Meneer Hoofs, u heeft

natuurlijk gelijk. Er ligt geen besluit voor bij dit agendapunt. Er is ooit een raadsbrede motie geweest en daar is een RIB op gekomen als antwoord. Als je zo een raadsbrede motie krijgt, dan doet het wel recht om dat nu te agenderen en te vragen of u dit college nog dingen wilt meegeven. Er is geen besluit en we hoeven niets af te tikken,

C.E. Paul-Ubachs Burgerbelangen

maar u kunt nog dingen meegeven. We hebben alleen nog wel die motie van de VVD die eraan toegevoegd is. Fractie van BurgerBelangen. Dank u wel, voorzitter. We hebben dit stuk gelezen en we hebben de motie ook mede ingediend. Gedurende deze dag zijn er een hele hoop dingen aan de orde geweest. Fijn dat het allemaal op een rijtje gezet is en verwoord is. Met name het communicatietraject is hier toch wel een heel belangrijk item. We worden graag verder geïnformeerd over de voortgang.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Als ik naar de motie van de VVD kijk, het is een onderzoek en wij willen deze motie ook steunen.

S.H.G. Gorissen PvdA

Dank u wel. Dank u wel. Hart voor Vrijheid. Wij hebben geen vragen. We steunen de motie. U steunt de motie. De VVD kan ik nu overslaan. De Partij van de Arbeid. Voorzitter, dank. Het is goed om te zien wat de stappen zijn die intussen zijn genomen op basis van de motie. Helder om het zo in beeld te brengen. Het is goed dat er ook vangnetten zijn voor daar waar het echt knelt en niet meer gaat. Het is een start, want we weten niet waar we de komende maanden en komende jaren naartoe gaan. Dat zullen we met elkaar moeten blijven ontdekken. Dit is in ieder geval een hele goede start. Met betrekking tot de motie hebben wij al eerder aangegeven, dat de middeninkomens net zo een probleem hebben op dit moment als de lagere inkomens.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Goed dat daar aandacht voor is.

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

De winstwaarschuwing die de wethouder afgeeft, is wel belangrijk. Laten we kijken waar het schip strandt en wat dit onderzoek met zich mee brengt. Tot zover. Helder, dank je wel. Lokaal Alternatief. We zijn zeer gecharmeerd van de inhoud van de raadsinformatiebrief indien er ruimte is om het zo uit te voeren. We realiseren ons dat het een druppel op een gloeiende plaat zal zijn over heel Kerkrade. We vragen wel om gedegen onderzoek, zodat het geld ook terecht komt bij die burgers en die verenigingen, die daar daadwerkelijk behoefte aan hebben en dat het niet naar rato verdeeld gaat worden. Wat de motie betreft, ik ben ervaringsdeskundige, wat betreft een begeleidingstraject en verduurzaming van de woning. De provincie heeft in juli aangeboden, dat je je kon aanmelden. Ik heb me aangemeld en 1 augustus kreeg ik een briefje dat ik mee mocht doen. Nu is het vandaag zeventien november en er is nog geen verdere voortgang, omdat ze de capaciteit niet hebben om de daadwerkelijke

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

begeleidingstrajecten in te zetten. Ik begrijp wat de wethouder zegt, dat het een heel moeilijk traject zal zijn. Moet ik even schorsen? Ja, ik schors even de vergadering. Kan iemand even meelopen? Ik kijk even naar Ons Kerkrade, willen jullie doorgaan? We schorsen even de vergadering. Wij zijn weer terug. Het komt goed.

N. Krasovec Ons Kerkrade

Nee, we vragen dat aan de bode, Herman. Ja, komt goed. Er is niemand alleen hier. Ik ga naar Ons Kerkrade. Dank u wel. We hebben de raadsinformatiebrief gekregen en daar stond veel in over waar het college mee bezig is en waar ze mee aan de slag zijn. We merken ook de strubbelingen: wat doe je wel en wat doe je niet, waar zet je het geld wat je hebt voor in, wat laat je even buiten schot en komt het ook allemaal goed terecht? Dat kunnen we nu niet bepalen. Het feit dat ze al veel doen en keuzen maken is al prima. Dat is een hels karwei. Wij vinden dat dit alles overstijgend is. Stel, dat een bedrijf moet stoppen en die man krijgt een uitkering, dan zit je weer met de overheid. Het gebouw komt leeg, dan zit je weer met STAP. Deze energiecrisis is zo alles overstijgend dat alle facetten samenkomen. We zagen vandaag bij het nieuws hier en daar met name verenigingen en clubs misschien in de winter moeten sluiten. We hopen dat er wel oog voor is, zodat dat hier niet gebeurt en kijken of we daar iets mee kunnen. We hebben het over VIE en dat iedereen moet bewegen. Dadelijk geven we geld aan VIE en zijn de faciliteiten dicht, dus daar moeten wij ook naar kijken.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Het klinkt goed – goed is misschien een slechte bewoording

J.A. Piefer SP

voor dit probleem – maar we zijn in ieder geval goed aan de slag. Dank u wel. Dank u wel. De fractie van de SP. Voorzitter, ter verduidelijking, de SP heeft niets tegen rijkdom, maar wel wat tegen armoede. Vandaar dat wij uiteraard mede indiener zijn van die motie 'Aanpak stille ramp'. We zijn ook blij met de raadsinformatiebrief. Met de motie van de VVD worstelen wij een beetje. Wij faciliteren al mensen tot 130 procent bijstandsnorm. We zijn het erover eens – anders hadden we dat ook niet geregeld – dat dit strikt noodzakelijk is. Hier richt de VVD die motie met name op de koopeigenaren. Zouden we die motie – ik heb het niet over die voucher van 250 euro, dat hebben we begrensd tot die 130 procent bijstandsnorm – niet wat kunnen uitbreiden en kijken of we dat energieadvies voor iedere Kerkradenaar kunnen regelen? Het niet alleen beperken tot koopeigenaren. Waarom? Zoals het nu voorligt, valt toch een grote groep buiten de boot. We faciliteren die groep tot 130 procent en de koopeigenaren, maar er zit nog een hele groep tussen. Die we ook zouden kunnen ondersteunen met energieadvies. Als we daar elkaar tegemoet zouden kunnen komen of het misschien wat zouden kunnen verbreden, dan zouden we die motie zelfs graag mee willen indienen. Nogmaals, we hebben niets tegen koopeigenaren,

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

maar we willen het wat breder trekken; inclusief koopeigenaren, maar ook mensen die anders buiten de boot zouden vallen. Ik hoor het.

A.M.J.N. Fischer-Otten Ouderenpartij Kerkrade

We moeten terug naar de indiener en naar de wethouder voor het pre-advies. De Ouderenpartij, ik vergeet jullie niet. Het zit er vanavond goed in. Zoveel heb ik niet te zeggen, want er is al veel gezegd. We hebben mee ingediend en het is een behoorlijk strak iets wat we met zijn allen geproduceerd hebben. Ik heb de raadsinformatiebrief gezien en die loog er ook niet om. Ik vind, wat dat betreft, dat ons college er heel goed aan trekt. Wat de motie van de VVD betreft, ik hoop dat de wethouder zoveel mensen kan vinden om dat te doen. Anders ben ik bang dat we misschien onze huizen al vererfd hebben aan de kleinkinderen, voordat iedereen aan de beurt is geweest. Ik juich het toe dat u het gaat proberen. We willen ook best met de VVD meegaan, maar ik vind het een beetje moeilijk. Inderdaad niet alleen voor de mensen met een eigen koopwoning, maar ook voor de mensen die huren en wonen in een privé verhuurde woning.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Als jullie het klaarspelen, dan alsjeblieft voor iedereen. Tot zover.

R.F.A.C. Creusen VVD

Ik kijk zowel naar de indiener als de wethouder. Wie eerst? Mag ik de aftrap doen, voorzitter? Zeker. Ik begin bij het CDA. Het CDA gaf aan dat het toch een gratis advies is voor iedereen. Als het CDA de moeite neemt en de website raadpleegt van de WoonWijzerWinkel, dan zie je dat een digitaal persoonlijk advies, als je wilt via beeldbellen, €89 kost. Een adviesgesprek fysiek in de showroom zelf kost €89. Een digitale woningopname, dan krijg je een vragenlijst gepresenteerd en daar wordt terugkoppeling op gegeven, kost ook maar liefst €89. Als kers op de taart: voor een woningopname aan huis – dat lijkt mij het meest effectief – hebben we het over €249. Hoezo een gratis advies voor iedereen? Dat is zeker niet het geval. Dan ga ik naar de SP, dat vond ik ook een hele interessante. Ik vind dat trouwens heel sympathiek, want ik heb het niet gehad over – die doelgroep bedoelt u ook – mensen die een woning huren of een appartement. Dan kun je natuurlijk ook weer verschil maken tussen de sociale woningcorporaties, daar doelt u met name op. U maakt zich sterk voor de armen, dat begrijp ik ook, maar je hebt natuurlijk ook huurders die particulier huren. Wij hebben die motie geschreven vanuit het uitgangspunt, dat het nu een verplichting is van de huiseigenaar, óf het nu een woningcorporatie is óf een particulier, om te zorgen dat die woning deugdelijk geïsoleerd is. Dit staat een beetje los van deze motie. Dat is ons perspectief geweest, dus ik worstel nog een beetje met uw voorstel. Daarom hebben wij ons ook voornamelijk gericht op die koopeigenaren.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ik ben een beetje in verwarring, maar ik begrijp uw voorstel wel.

M.M.L. van Drunen wethouder

Ik ga ook even naar de wethouder. Het is goed toegelicht. Wethouder Van Drunen. Ik hoef alleen maar te verwijzen naar de uitspraak van de VVD: "Adviseren

R.F.A.C. Creusen VVD

kost geld". Daarom die winstwaarschuwing. Hoe meer mensen je erbij betreft, hoe meer geld het kost. Het onderzoek zal plaatsvinden. Onderzoek prima. Daar ben ik ook blij mee, maar ik wil er ook op wijzen dat

niet iedereen die behoefte heeft. Het wordt tijd dat we stoppen met dit soort generieke maatregelen. We moeten goed kijken in deze crisis waar de pijn het grootst is en dat kan heel divers zijn.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Het enige antwoord op dit prangende probleem is maatwerk. Dat mis ik bij generieke regels. Dat is in feite de oproep die wij doen. Helder? Nu moeten we alleen nog goed scherp hebben

M.A.K.J. Laumann SP

of u de motie nog wilt wijzigen op basis van de inbreng van de SP? De SP gaat nu nog een poging doen. Dank u wel, voorzitter. Ik kan begrijpen wat meneer Creusen van de VVD zegt en gedeeltelijk ben ik het er ook mee eens. Als het zo makkelijk was, dan hoefden we dit niet te doen voor de huurders. Er zijn nog steeds mensen die wonen in schimmelwoningen en daar wordt nauwelijks iets aan gedaan. Je kunt ook heel moeilijk een particuliere huiseigenaar aanklagen of verplichten om iets te doen. Ook woningbouwverenigingen hebben nog steeds achterstallige onderhoud, waar ze nauwelijks iets aan doen, dus ik denk dat we daar wel heel goed naar moeten kijken. Er is inderdaad een groep die buiten de boot valt en dat zou heel jammer zijn. Juist die groep, of het nu sociale huur is of particuliere huur,

R.F.A.C. Creusen VVD

in die klasse valt dan buiten de boot en dat zouden we heel jammer vinden.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat is helder verwoord. Ik zie meerdere vingers. U moet er even over nadenken wat u doet. U kunt natuurlijk ook niet met één motie de hele wereld redden. Zo is het ook. Aan het einde van zo een avond is het mooi om heel erg heilig uit elkaar te gaan en we regelen alles even. Dat is ook niet zo. Wat was uw scoop? Dat er nog andere opgaven zijn, dat is ook helder. Dat moet u zelf weten. Het is fijn dat u het er zo over heeft. Als u het goed vindt, meneer Creusen, kijk ik nog even naar de andere partijen

R.T.A.L. Hoofs CDA

en dan kunt u nog even nadenken wat u doet. Voordat ik het in stemming breng, vraag ik wat het uiteindelijke dictum is. Het CDA, puntjes op de i. Dank u wel, voorzitter. In reactie op wat meneer Creusen zei, het is ons heel goed bekend, dat je nu moet betalen voor een advies bij de WoonWijzerwinkel. Waar wij op doelden, was dat in het begin, toen de WoonWijzerWinkel geopend is, de inwoners van Kerkrade en ook van andere deelnemende gemeenten de mogelijkheid hebben gehad om in een bepaald tijdsbestek een gratis advies te krijgen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Dat is waar we naar refereerden. Het is zeker niet zo dat zo dat het advies nu nog gratis is. In die zin is het voor ons voldoende verduidelijkt.

S.H.G. Gorissen PvdA

Dank u wel. Helder. BurgerBelangen geen puntje op de i? Hart voor Vrijheid ook niet, denk ik. PvdA. Voorzitter, ik werd toch wat getriggerd door de discussie over huurders. Het is een terecht punt wat de SP maakt en dat hebben wij ook in onze algemene beschouwingen aangehaald. U heeft kunnen horen dat we bezig zijn met een initiatiefvoorstel. Er is nog iets anders dan de opkoopbescherming en dat is de verhuurdervergunning. Dat is alleen niet iets van de komende maanden, want daar is de Tweede Kamer momenteel mee bezig. In die plannen staat niet, dat je ook regels kunt opleggen voor verduurzamen. Vraag me niet waarom, want momenteel gaat het alleen maar over verduurzamen, omdat de nood hoog is, maar het staat nergens in de stukken die naar de Kamer zijn gezonden. Vanuit onze partijlijnen hebben we in ieder geval het betreffende Kamerlid van de PvdA gevraagd om dat wel mee te nemen en dat zou hij ook doen. Het lijkt me zeer verstandig als alle andere vertegenwoordigers hier in de raad van de landelijke partijen datzelfde doen, zodat we in ieder geval dát kunnen afdekken.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Daar redden we misschien de komende winter niet mee,

M.H.A. Charlier Lokaal Alternatief

maar wel volgende winter. Ik zou die oproep dus nog even willen doen, want we mogen huurders absoluut niet vergeten. Mooie oproep. Lokaal Alternatief. Wij vinden het ook heel belangrijk dat huurwoningen geïsoleerd worden. Echter, gezien de winstwaarschuwing van de wethouder, dat er maar een beperkte capaciteit is en dat je als huurder jouw verhuurder niet kunt dwingen om de energiemaatregelen die

noodzakelijk zijn door te voeren, zouden we ons toch willen concentreren op de koopwoningen. Anders worden adviezen uitgebracht, die geld en tijd kosten, die toch niet opgevolgd kunnen worden op dit moment. Op het moment dat de wet aangepast is en je als huurder jouw verhuurder ertoe kunt dwingen, zou het een hele goede maatregel zijn.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Op dit moment denk ik echter dat het verloren moeite is

R.F.A.C. Creusen VVD

om de toch al beperkte capaciteit in te zetten voor huurwoningen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Ik denk dat u meneer Creusen heel veel helpt.

J.A. Piefer SP

Nee, ik ben nog niet bij u. Ik kan niet wachten, voorzitter. U moet nog even wachten. U komt zo aan de beurt. Ons Kerkrade, helder? SP, ik zag jullie ook knikken toen meneer Charlier dat vertelde. Voorzitter, zoals men zo mooi zegt 'gehoord de beraadslagingen'. Ik ben wel blij dat onze oproep breed gedragen wordt. PvdA geeft het aan en natuurlijk zullen wij ook lobbyen waar dat kan. De opmerking die Lokaal Alternatief maakt, die snijdt hout. Zou het worden aangepast, dan graag. Wordt het op dit moment niet aangepast, dan zullen we toch die motie steunen. Iedere verduurzaming die we kunnen realiseren en ieder advies dat we kunnen verstrekken, ook rekening houdend met de winstwaarschuwing, is er eentje. Dat we dan mensen vergeten, moeten we nu 'voor lief' nemen, maar ik proef wel de urgentie hier. Als er een mogelijkheid is, moeten we zeker het initiatief nemen, zodra we dat kunnen en het binnen onze mogelijkheden ligt, om ook andere mensen daarbij te betrekken.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Als we dat met elkaar kunnen afspreken – volgens mij

R.F.A.C. Creusen VVD

proef ik hier wel die consensus – kunnen we uw motie ook steunen.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

In de toekomst zien we dan wel verder.

R.F.A.C. Creusen VVD

Dank u wel. Dank u wel. Meneer Creusen, tot slot. Ik vind het heel erg mooi dat je niet alleen kunt verharderen in standpunten en argumenten, maar dat je ook elkaars argumenten

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

en standpunten kunt uitwisselen. Alleen maar mooi. Ik ben de Ouderenpartij vergeten.

A.M.J.N. Fischer-Otten Ouderenpartij Kerkrade

Het gaat toch ergens fout. Ja, ik zit er goed in. Hoogmoed komt voor de val. Mevrouw Fischer. Nee, hoor. Sorry. Het is ook een hele lange zit geweest en een lange dag. Wij hebben niet altijd iets te noteren, maar aan die tafel bij jullie wel. Dat zijn jullie vergeten, maar doe het niet nog eens. Ik wil aangeven dat meneer Piefer ons uit het hart aangesproken heeft en dat wij in ieder geval wel meegaan met die motie. We hopen dat we genoeg geld vinden en iedereen kunnen bedienen. Zet het nog een keer op een pagina van via Kerkrade dat er ergens, misschien op een vast adres, een afspraak gemaakt kan worden voor een gesprek. Het is namelijk zo belangrijk dat niemand door de energie, die ze nodig hebben, in problemen komt.

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

Heel veel senioren verdienen ook niet zoveel,

R.F.A.C. Creusen VVD

dus daar vind ik het heel belangrijk voor. Dank u wel. Dank u wel. Ik ga toch naar meneer Creusen voor het finale oordeel over wat u indient. Ik begrijp de standpunten van met name de SP en de PvdA en toch blijf ik bij de motie zoals deze nu voorligt. Ik doe natuurlijk wel de oproep naar het college om in de toekomst scherp te blijven bij woningcorporaties ten aanzien van verplichtingen die ze ook hebben ten aanzien van verduurzamen, isoleren en noem maar op. Bij particuliere huurders ligt dat iets moeilijker, maar daar voorziet de wet ook in de verplichting om te zorgen voor deugdelijke voorzieningen en deugdelijke

woningen. Dat ligt iets gevoeliger. Al met al vinden wij dat we de motie laten staan zoals deze is. Wij dagen u uit om een motie in te dienen, waarbij

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

die andere doelgroepen ook betrokken worden. Volgens mij is die uitdaging aangenomen. Als ik goed concludeer, dan stel ik vast, dat u allemaal instemt met de ingediende motie van de VVD. Die is dan unaniem aangenomen, dat is wel een beslispunt. Ik concludeer dat de motie 'Aanpak stille ramp' – waarin stond benoemd dat het ook in de raad besproken moet worden met de raadsinformatiebrieven en de bespreking van vandaag

10 Sluiting

dr. T.P. Dassen - Housen burgemeester

– is behandeld zoals afgesproken en de aanpak uitgerold wordt zoals aangekondigd. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van deze bijzondere algemene beschouwingen en raadsvergadering. Het is twintig over tien. Ik dank jullie allemaal voor jullie uithoudingsvermogen en voor de manier waarop we dit debat met elkaar hebben gevoerd. Ik nodig jullie van harte uit om er nog een klein glaasje op te drinken en wens jullie allemaal wel thuis. Graag tot een volgende keer.